The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Socity of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA AMERIKĀ

SATURDAY, AUGUST 6, 1960. 63./992. n-rs. SESTDIEN, 1960. G. 6. AUGUSTĀ 10. gads.

Latviešu laikraksts Amerikā

iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Viksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20-$-6.40 par vienu collas slejas telpu.

KO LATVIEŠI JAUTĀTU KANADAS VALDĪBAI?

Baltijas Tautu Federācijas 6 vīru delegācija 5. augustā, pl. 9 no rīta aicināta ierasties pie ministru prezidenta Difenbeikera Otavā. Vizīti viņa sekretārs apsolīja jau 18. jūnijā, kad tā pati delegācija pirms protesta brauciena gar Padomju sūtniecību apmeklēja opozicijas līderi L. Pirsonu.

Latviešu jautājumus sastādīja LNAK politiskā nozare savā pēdējā sēdē, un tie ir šādi:

Baltijas valstis Apv. Nācijās.

1. Mēs lūdzam Kanadas valdību ierosināt vai atbalstīt citu valstu ierosinājumus uzņemt Baltijas valstu jautājumu Apv. Nāciju darba kārtībā, lai apspriestu Padomju Savienības okupāciju Igaunijā, Latvijā un Lietuvā.

Baltijas valstu atzīšana.

2. Lai gan Kanada vēl nav atzinusi Baltijas valstu iekļaušanu de jure, dominijas valdība tomēr to ir darījusi — un bez īpaša iemesla — de facto. Tas skaidri redzams no atbildēm deputātam Zaflīturjam 1954. gada 11. martā (Hemsard, 4470 lp. p.) un dep. Mičeneram 1957. g. 3. aprīlī:

1954. — „Līdz šim Kanadas valdībai nav bijis iemesls šo valstu de jure atzīšanu ne par jaunu apliecināt, ne apsvērt tās atsaukšanu."

(Šeit LNAK iesniegums paredz piezīmi: Mēs vēlētos piemetināt, ka ASV valdība vismaz reizi gadā atrod iemeslu vai nu ar prezidenta paša vai ar ārlietu ministra parakstu apliecināt, ka tās neatzīst Baltijas valstu iekļaušanu Padomju Savienībā un

Atbilde dep. Mičeneram 1957. gadā skanēja: „Attiecībā uz ceturto jautājumu man jāsaka, ja god. deputāts ar „diplomātisko saraksti" domā lietu kārtošanu attiecībā uz min. trim apgabaliem un viņu iedzīvotājiem, Kanadai būtu jāgriežas pie Pad. Savienības, kuŗai pašreiz pieder de facto kontrole pār šiem apgabaliem."

Mūsu iesniegums tālāk turpina:

„Mēs bijām un esam vēl tagad ļoti nobažījušies par šīm atbildēm, to politiskā virziena un diplomātisko un juridisko jēdzienu nelaimīgās lietošanas dēļ, kas praktiski tā padodas Pad. Savienības mērķiem šinī jautājumā,

Tādēļ mēs lūdzam Kanadas pašreizējo valdību deklarēt, ka Kanada joprojām atzīst de jure brīvās, demokratiskās, neatkarīgās Baltijas valstis un nosoda Padomju Savienības okupāciju tajās.

Jauna iestāde komūnisma pētīšanai.

3. Mēs lūdzam dominijas valdību nodibināt kādu valsts iestādi vai arī atbalstīt kādas pusprivātas iestādes rašanos nolūkā kopot, pētīt un no brīvās, demokratiskās, Rietumu paraugu, Kanadas viedokļa izskaidrot visus pieejamos faktus un ziņas un liecinieku materiālus par komūnisma ideoloģiju, tās valdīšanu un propagandu.

Šādai pētnieciības iestādei savā darbā būtu jāuzsver problēmas praktiskā puse — t. i. Kanadas brīvība un ko mēs varam mācīties no mazāk labvēlīgajām nācijām, kas pēc 2. pasaules kara nonāca komūnisma varā.

Tādēļ, lai gūtu svaigu un patiesu pieeju, pieredzei šinī laukā būtu jābūt izšķirīgai, t. i., pieredzei nevis komūnistu partijā vai organizācijās, kas ar to brālojas, bet gan pieredzei, kas gūta, dzīvojot zem šīs partijas varas.

Šādas iestādes padomi, informācija un palīdzība būtu domāta valdības un tās ierēdņu lietošanai, kā arī visiem sabiedriskiem darbiniekiem, presei un organizācijām Kanadā, kas to vēlētos.

Īpaši radio raidījumi.

4. Šo priekšlikumu izstrādā lietuviešu centrālā organizācija.

Jauns likums par valsts nodevību.

a. Vai ir Kanadā likums, pēc kuŗa pilsoņus var sodīt par valsts nodevību?

b. Ja ir, vai šis likums paredz kā sodāmu darbību publiski izteiktas domas, kas:

(i) uzsver nepieciešamību pilsoniem vērtēt pretošanās iznākumu, ja valstij draud uzbrukums, un

(ii) kas **atklāti aicina nepretoties,** ja šis iznākums šim cilvēkam vai cilvēku grupai liekas bez izredzēm palikt dzīvam.

c. Ja šāda likuma nav, mēs ierosinām attiecīgi papildināt krimināl kodeku un aizliegt jebkuru spekulatīvu akciju attiecībā uz valsts aizsardzības politiku briesmu gadījumā, un lūdzam deklarēt kā pilsonu augstāko pienākumu palīdzēt valdībai pretoties ienaidniekam jebkuros apstākļos, ieskaitot dzīvības upurēšanu.

Patvēruma un atgādinājums.

6. Mēs vēlētos izteikt mūsu darījas [illegible] komūnisma ēnu robežošanai, un mēs joprojām ar gandarījumu atceramies, prezidenta kungs, jūsu runu Vinipegā, 1956. g. 7. jūlijā, kuŗā jūs teicāt:

„Mums Kanadā, kā Apv. Nāciju locekļiem, ir jāpastāv, lai šinī organizācijā notiktu pilnīgas un atklātas debates par tiesībām uz brīvību.

Mums būtu jāprasa, lai Kremlis neturpina liegt satelītu valstīm tiesības noteikt kādu valdības formu tās sev vēlas."

ASV VĒLĒŠANAS ATBALSOJAS APVIENOTAJĀS NĀCIJĀS

— AMERIKĀŅI PROPONĒ ATBRUŅOŠANĀS SARUNAS VIENĪGI NIKSONA UN LODŽA VĒLĒŠANU AKCIJU PAAUGSTINĀŠANAI. — APGALVO PADOMJU SAVIENĪBA.

Apvienotajās Nācijās, Nujorkā. Šīs nedēļas vidū Padomju Savienība uzsāka vienu no savām kārtējām kampaņām valdību galvu konferencei — šoreiz Apvienoto Nāciju atbruņošanās komisijas paspārnē. Noraidot Sav. Valstu priekšlikumu uzsākt atbruņošanās komisijas debates vēl augusta mēnesī, Padomju Savienība nāca ar priekšlikumu sākt atbruņošanās sarunas Apvienoto Nāciju pilnsapulcē šī gada septembrī.

Kā vienam, tā otram priekšlikumam nav nekādu lielo cerību to īstenošanai. Sakarā ar Sav. Valstu priekšlikumu padomju delegāts Morozovs deklarēja, ka amerikāņi atbruņošanās sarunas grib steidzināt vienīgi ar nolūku, lai dotu viceministra amata kandidātam Lodžam iespēju izrunāties Apvienotajās Nācijās un līdz ar to uzlabot republikāņu resp. paša Lodža un prezidenta amata kandidāta Niksona izredzes 1960. gada vēlēšanās. Padomju Savienība mudinājā pārējās komūnistu valstis boikotēt atbruņošanās sarunas, ja tās gadījumā tiktu atklātas amerikāņu izvēlētajā laikā.

Nekādu lielu izredžu savu panākt nav arī Padomju Savienībai. Vismaz ne tad, ja tā rēķinās ar Sav. Valstu sadarbību. Jau pirms Padomju sešja varnību galvas sastaptos Nujorkā un pārrunātu atbruņošanās jautājumu. Vašingtona paskaidro: ja Padomju Savienības ministru prezidents vēlas apmeklēt 82 valstu atbruņošanās komisijas debates Nujorkā, viņam ir pilnīgas tiesības to darīt — kā padomju delegātam. Bet Vašingtona jau viņu iepriekš brīdina, ka prezidenta Eizenhauera Sav. Valstu delegātu vidū nebūs un ka Chruščevs uz Vašingtonu šoreiz netiks aicināts.

APVIENOTO NĀCIJU KARASPĒKS KATUNGĀ

Beļģu pārliecināšanu uzskata par ģenerālsekretāra Hammaršilda diplomātijas meistardabu.

Leopoldvillē. Nekad vēl Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāra Hammaršilda prestižs nav bijis lielāks kā šodien. Viņa diplomatiskie panākumi Afrikā tālu pārspēj visas viņa līdzšinējās pūles Vidējos Austrumos un Rietumu-Austrumu pasaules samierināšanas centienus Apvienoto Nāciju karaspēku, kas pasargāja Afriku no komūnistu infiltrācijas un balto kolonistu iznīcināšanas. Kongo republikas lielākā daļa pašreiz jau atrodas starptautiskā karaspēka pārziņā, dzīve atgriežas normālās sliedēs, un atjaunojas miers un kārtība.

Grūti iztikt bez baltajiem virsniekiem

Kopš Kongo republikas nemieru sākuma, viens no sāpīgākajiem punktiem ir bijis Katangas province, kuŗas ministru prezidents, izmantojot vispārējas jukas, pasludināja provinci par neatkarīgu valsti, un lūdza beļģu karaspēku nākt talkā ieturēt kārtību. Beļģi to arī izdarīja; bet Katangas neatkarību tomēr vēl neviens nav atzinis, ieskaitot vairākas lielas nēģeru cilts, uz kuŗu atbalstu bija cerējis ministru prezidents Tšombe.

Katangas province ir bagātākā Kongo republikā. Tā dod 60% no visiem valsts ienākumiem un praktiski bez Katangas provinces jaunā Kongo republika vispār nespēj saimnieciski eksistēt. Redzēdams briesmas, kādas Katangas provinces atdalīšanās radītu Kongo republikai (to starpā palīdzību no Padomju Savienības un komūnistu tehnisko lietpratēju iepludināšanu), Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs Hammaršilds pavadīja piecas dienas, pārliecinādams Katangas provinces politiķus apvienoties ar Kongo republikas valdību Leopoldvillē, turpinot republikas attīstību kā slēgtu, nevis dalītu vienību.

[illegible] kur bija atjaunots miers un kārtība — un to bija izdarījuši beļģu karaviri, kuŗu palīdzību, no vienas puses, pieprasīja Katangas valdība, bet kuŗu izvākšanos savukārt, pieprasīja Padomju Savienība un Kongo republikas valdība Leopoldvillē. Bet spriežot pēc pēdējo dienu notikumiem Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāram ir izdevies paēdināt vilku, atstājot kazu veselu. Tas nozīmē, ka Katangas valdība, gan negribīgi, ir piekritusi Apvienoto Nāciju spēku stacionēšanai provinces territorijā, tai pašā laikā beļģi solījuši izvākt savu karaspēku — bez cīņas. Kā beļģi, tā Katangas valdība savā laikā piedraudēja, ka Apvienotām Nācijām mēģinot pārņemt provinces apsardzību, pēdējās spēkiem būs jāsaduŗas ar beļģu armijas pretestību. Daļēji ar šo varbūtību vēl ir jārēķinās.

No ģenerālsekretāra personīgā viedokļa un no Kongo republikas saimnieciskā viedokļa — nākotnē uzvara pār Katangas provinci ir uzskatāma par lielu triumfu, un par nepatikamu pārsteigumu Padomju Savienībai, kas Kongo republikas jukās gan mēģināja iejaukties, bet situācijā nekad lāga iejusties neprata un līdz ar to, nekur tālu netika.

Diplomātisku uzvaru aizmugurē bieži viņ stāv daudz kas vairāk, kā tikai diplomātija. Tā tas ir noticis arī šoreiz. Lai gan Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāra panākumos Kongo republikā, jo sevišķi pārliecinot Katangas valdību akceptēt starptautiskā karaspēka klātieni, nav apšaubāms, nav apšaubāms arī fakts, ka minētais panākums bija iespējams [illegible] vienīgi Apvienoto Nāciju karaspēka atbalstā. Sākumā ģenerālsekretārs Hammaršilds bija domājis, ka Kongo nemierus izdosies apslāpēt ar apmēram 6000 karavīriem, pēdējiem nākot vienīgi no brīvās Afrikas zemēm (lai izvairītos no jebkādām rašu domstarpībām, kas varētu rasties baltajiem apspiežot melno nemierus).

Bet jau pavisam īsā laikā noskaidrojās, ka ar 6.000 vīru lielu armiju Apvienotās Nācijas neko nespēj panākt. Tāpat ļoti jūtams bija labi apmācītu virsnieku trūkums. Tos beidzot deva baltie; baltie tāpat pastiprināja Apvienoto Nāciju armiju Kongo republikā, kuŗai pašreiz jau ir ap 11.000 vīru, skaitā, kas turpina palielināties. Un šoreiz vairs nav runa tikai par afrikāņu karaviriem. Starptautiskās armijas rindās kalpo zviedri, īri un kanadieši, un, armijai palielinoties, sagaida arī citu valstu līdzdalību. Šī 11.000 vīru armija tad arī ir Katangas provinces piekāpšanās galvenais iemesls; iemesls, kas Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāra misiju Afrikā pārvērtis viņa diplomātiskās karjēras lielākajā triumfā.

KANADA PAZIŅO PAR SAVU VIEDOKLI VADĪBU KONGO

APVIENOTO NĀCIJU KARASPĒKA APGĀDI KONGO VADA KANADA

Otava. Lai gan Kanada nav domājusi par tālejošu palīdzības plānu Kongo republikai, pārtikas un karaspēka sūtījumi jau ir sākušies. Vispirms, Kanadai Apvienotās Nācijas uzticējušas visu starptautiskās armijas apgādi. Kanada Afrikas gaisa tiltam dos 75 lidotājus, kas sadarbosies ar pilotiem no Dienvidslavijas, Zviedrijas, Norvēģijas, Brazīlijas, Indijas un Argentīnas. Visas minētās valstis uzņēmušās palīdzēt Apvienoto Nāciju karaspēka apgādē. Daļa no šīm valstīm, to skaitā Kanada, sākušas pagādu saimnieciskās palīdzības sūtījumus jaunajai Afrikas republikai, kas cieš no vispārēja pārtikas un medikamentu trūkuma. Apvienoto Nāciju gaisa tilta vadība uzticēta kapteinim Kāram, kas, lai gan tikai 37 gadus vecs, tiek uzskatīts par vienu no piedzīvojušākiem kanadiešu lidotājiem. Savas sekmīgās karjēras laikā Kārs vadījis karalienes Elizabetes un ministru prezidentu Lorāna un Difenbeikera lidmašīnas.

ITALIJA TURĒSIES PIE RIETUMIEM

JAUNAIS ITALIJAS MINISTRU PREZIDENTS FANFANI SOLA UZTICĪBU ZIEMEĻATLANTIJAS ORGANIZĀCIJAI.

Pirms parlamenta uzticības nobalsošanas, trešoreiz stājoties Itālijas ministru prezidenta amatā, Amintore Fanfani deklarēja uzticību demokrātijai, lojālitāti Ziemeļamerikas organizācijai un sparu komūnisma apkarošanai Itālijā.

Romā. Ministru prezidentu Fanfani atbalsta četras centra partijas ar ievērojamu balsu pārākumu Itautas pārstāvju namā, tā ka uzticības nobalsošanu var ieskatīt vairs tikai par nepieciešamu formālitāti. Visvairāk jaunā ministru prezidenta runā pārsteidza viņa asā nostāja pret komūnistiem. Fanfani pārmeta komūnistu partijai iepriekšējās valdības gāšanu, kā arī plašas kreisā spārna demonstrācijas, kas prasīja vairāku cilvēku dzīvības un īstenībā bija agrākās valdības krizes pamatā. Fanfani deklarēja, ka viņš šādas italiešu mieru un pilsoņu dzīvības apdraudošas demonstrācijas nepieļaus un visiem spēkiem cīnīsies kā pret teoretiskā, tā praktiska komūnisma nostabilizēšanos Itālijā.

BĒGŠANA NO KRIEVU KUĢA DĀNIJĀ

Čechu profesors ar bērniem un sievu ielec jūrā

(LZA) Dānijas Gedseras ostā uz dažām stundām piestājis Austrumvācijas tvaikonis „Seebad Albeck". Uz tvaikoņa atradušies daudzi tūristi no Čehoslovakijas, Polijas un citām Padomju Savienības satelītu valstīm. Pasažieriem doties krastā nav atļauts. Dāņu policisti un muitas ierēdņi krastmalā bija norikojuši stipru sardzi, lai tiktu ievērota tvaikoņa kapteiņa prasība. Pēkšņi pāri tvaikoņa reliņiem metās kāds virietis ar apm. 8 gadus vecu zēnu rokās, kam tanī pašā mirklī sekoja pajauna sieviete ar otru bērnu uz rokas. Pirms tvaikoņa personāls paguva nolaist glābšanas laivu ar saviem cilvēkiem, tuvumā par laimi gadījās kāda dāņu zvejnieku laiva, kas slīkstošos ar pārcilvēcīgām pūlēm iedabūja savā mazajā kūterī. Nelīdzēja tvaikoņa vadības prasība izglābtos nogādāt atpakaļ uz kuģa, — policijas ierēdņi virieti, sievieti un 2 mazgadīgos bērnus vispirms automašīnā nogādāja slimnīcā. Pēc pirmās ārsta palīdzības sniegšanas policija, virieti nopratinot, noskaidroja, ka viņš ir apm. 40 gadus vecs, Prāgas universitātes ķīmijas profesors.

Bēgšanu, lai nokļūtu Amerikā, viņš ar ģimeni jau izplānojis pirms tūristu brauciena. Izglābtie lūguši viņus nekādā ziņā neizdot komūnistiem, bet dot iespēju uzturēties Dānijā līdz ielicijas aizgādībā, bet pārējās formālitātes kārto valsts Ārzemnieku komisija.

Pirms dažām dienām, arī Dānijas ostā, no komūnistu tvaikoņa ar savu sievu un mazgadīgiem bērniem drāmatiskos apstākļos nobēdzīs kāds cits čechu profesors, augsminētā čechu zinātnieka paziņa. Arī šī ģimene grib izcelot uz Ameriku.

KOMŪNISTU ĶĪNAI BŪS SAVA ATOMBUMBA

JAUNI DRAUDI PASAULES MIERAM

Vašingtonā. Ko Sav. Valstu, Anglijas un Francijas zinātnieki paveica neatkarīgi viens no otra un Padomju Savienība ieguva sekmīgas spiegošanas ceļā to tagad, uz savu roku, paveikusi komūnistu Ķīna. Un proti, jau nākamā gada laikā, ķīnieši sola izmēģināt savu pirmo atombumbu, kas izgatavota bez Padomju Savienības palīdzības. Šai jautājumā krievi ir tikpat uzmanīgi kā amerikāņi. Nekas nav glābjams, ja kādam pašam izdodas izgatavot atombumbu, bet eksistējošās atomvalstis neviena otrai savus noslēpumus neizpauž. Pat Anglijas un Sav. Valstu sadarbība notiek vienīgi pavisam šaurā mērogā.

1970. GADĀ CEĻOSIM UZ MĒNESI

Sav. Valstu starpplanētu telpas iekaŗošanas mēģinājumos radušies jauni traucējumi. Kamēr ar Polaris un Atlasa raķetēm amerikāņi pēdējā laikā uzrādījuši neparastas sekmes, Merkurija programma — pirmā cilvēka nosūtīšana starpplanētu telpā — aizķērusies. Pirmā mēģinājuma kapsula, kuŗā atrastos viens no amerikāņu septiņiem astronautiem, kas šādam lidojumam tiek apmāciti jau ilgāku laiku, eksplodēja īsi pēc izšaušanas. Zinātnieki paskaidro, ka paies ilgāks laiks, līdz tiks noskaidroti sprādziena iemesli. Amerikāņi tomēr cer, ka pirmais lidojums starpplanētu telpā varēs notikt jau šogad; nākamā gadā kāds no astronautiem Merkurija kapsulā tiks izšauts orbitā ap zemes lodi, kamēr ap 1970. gadu varēs sākt nopietni domāt par braucienu uz mēnesi.

Pad. Savienība bruņojas

Sav. Valstu militārie lietpratēji pareģo, ka Padomju Savienības ministru prezidenta Chruščeva raķešu zvadzināšana nākamā gadā būs vēl skaļāka nekā pašreiz. Pareģojumu pamatā liek nepārtraukto Padomju Savienības bruņoto spēku pieaugumu — ja ne skaitliski, tad noteikti tehniskā attīstībā. 1961. gadā padomju raķešrūpniecība būšot sasniegusi tādu gatavību, ka Chruščeva draudus neviens vairs nevarēs uzdrošināties uzskatīt par blefu, kā tas bija Sueca kara laikā, tagad Kubā un Kongo krizē.

PAZUDUŠI DIVI AMERIKĀŅU MATEMATIĶI

Divu slepenās nacionālās drošības aģentūras darbinieku atvaļinājums kļūst neparasti garš.

Vašingtonā. Angļu diplomātu Berdžesa un Maklina pāriešana pie komūnistiem jau ir gandrīz piemirsusies. Sākumā vēl šo to dzirdēja par viņu aktivitāti Padomju Savienībā, bet tad ziņas apklusa, un viņu nodevība nozuda pasaules acīm, tāpat kā viņi paši. Bet Sav. Valstīs nule kā radusies jauna sensācija, kas zināmā mērā atgādina miklaino diplomātu pazušanu; tikai iznākumu vēl neviens nezina — vai arī neatklāj.

Šoreiz darīšana ar diviem amerikāņu matemātiķiem, trīsdesmit gadu vecumā, lieliskiem savas profesijas pratējiem, kas bija nodarbināti Sav. Valstu visslepenākajā nacionālās drošības aģentūrā. Kā aģentūras darbība, tā tās darbinieki tiek turēti tādā slepenībā, ka tur strādājošiem nav atļauts nevienam izpaust savu darba vietu, nedz veidu. Abiem pazudušajiem matēmatiķiem bijusi pieejama dažāda slepena informācija.

29 gadu vecā Mārtiņa un 31 gada vecā Mičela mistērija sākās, abiem dodoties vasaras atvaļinājumā uz Meksiku. Abi apmetušies kādā viesnīcā, tad pēkšņi aizbraukuši un līdz šim vēl nav izdevies noskaidrot, uz kurieni, kā arī — vai aizbraukšana bijusi piespiesta vai brīvprātīga. Atklātībai sniegtā informācija liek domāt, ka abi amerikāņi devušies uz Havanu, Kubā. Bet pēc tam? Kubā viņu pēdas pazudušas, un Vašingtona baidās, ka viņi pēc laika varētu uzpeldēt Maskavā. Nedz Sav. Valstu militārās iestādes, nedz Federālais Izmeklēšanas birojs par pazudušajiem matēmatiķiem nekādu informāciju nav snieguši, vienīgi izsakot cerību, ka abi atgriezīsies sveiki un veseli.

NASERS PRET PERSIJU

Vidējos Austrumos iestājusies jauna krize. Persijas valdībai uzsākot diplomātiskas attiecības ar Izraēlu, Apvienotā Arabu Republika vispirms no Teheranas atsauca savu sūtni, vēlāk paziņojot, ka ar Persiju pārrautas diplomātiskās saites. Prezidents Nasers apvaino Persijas valdību vispārējā arabu lietas nodevībā un pret pēdējo uzsāk saimniecisku blokādi. Šādu blokādi pret Persiju sākt alcinātas arī pārējās Arabu līgas valstis, bet nav vēl zināms, vai tās sekos Nāsera piemēram. Līdz šim Arabu līgas saimnieciskā blokāde pastāvēja vienīgi pret Izraēlu, un to ievēroja visas minētās līgas valstis.

TIBETIEŠU CIEŠANAS

No vairākiem ticamiem avotiem saņemta vienlaicīga informācija par komūnistu Ķīnas briesmu darbiem Tibetā. Vienā gadījumā ķīnieši badā nomērdējuši 3.000 tibetiešu mūku. Kādā citā gadījumā ķīniešu armijas vienības panākušas un nogriezušas ceļu 3.000 tibetiešu bēgļiem, kas devušies uz Nepalu. Tumsai iestājoties, ķīnieši pret bēgļiem atklājuši automatisko ieroču uguni; pēc tam devušies triecienā un durkļiem nogalinājuši vēl pie dzīvības palikušās bēgļus — vīriešus, sievietes un bērnus, kas meklēja ceļu uz brīvību Nepalā.

SASPRINDZINĀTS STĀVOKLIS BERLĪNĒ

MASKAVA UN PANKOVA PRASA SEPARĀTA MIERA LĪGUMA NOSLĒGŠANU.

(mo) Turpinot savu triecienu politikas taktiku, Kremlis pēkšņi lika pievērst skatus atkal Berlīnei. „Izvestija' piedraudēja noligt separātu mieru ar sarkano Austrumvācijas valdību. Savus draudus Kremlis motivē ar to, ka ne Padomju Savienība, nedz Vācijas „demokratiskā republika" nevarot pieļaut mūžīgo Rietumberlīnes okupācijas stāvokli.

Tai pašā laikā arī Pankovas valdība laikrakstos un radiofonā krasā veidā atkārtoja savu prasību — separātā miera noslēgšanu ar Padomju Savienību. Potsdamas līguma 15 gadu atceres dienā Austrumvācijas valdība griezās ar memorandu pie visām valstīm, kas karoja pret Hitleru, norādot, ka visi Rietumu sabiedrotie šajā līgumā ietvertos noteikumus esot lauzuši.

Rietumberlīnē šajā memorandā tika apzīmēta par bīstamu nemieru perēkli. Pankovas valdība uzaicināja visas Rietumu valstis noligt mieru ar abām dalītās Vācijas daļām.

Rietumberlīnē iznākošā „Berliner Zeitung" pirmdienas izdevumā apgalvoja, ka Ulbrichts katram gadījumam noorganizējis trieciena vienības, kuŗas jebkurā brīdī būtu gatavas iesoļot Rietumiem pakļautajā pilsētas daļā. Jau iepriekš vācu presē vairākkārt pieminēta šo vienību pastāvēšana.

Pašreizējā politiskā situācija Berlīnē Bonnā tiek vērtēta kā ļoti nopietna. Kāds valdības pārstāvis izteicies, ka sakarā ar sasprindzinājumu Bundestāga rudens sesija, kuŗa bija paredzēta Berlīnē, eventuāli varētu tikt atcelta un noristu turpat Bonnā. Rietumberlīnes pilsētas galva Villijs Brandts izsacijies, ka jaunas Rietumberlīnes krizes gadījumā viņš atteiktos no kandidēšanas kanclera amatam un paliktu savā līdzšinējā postenī.

FRANCIJAS ALPOS GĀJUŠI BOJĀ DIVI BEĻĢIJAS LATVIEŠI

Jūlija pēdējās dienās pienāca ziņa, ka Francijas Alpos traģiskā nāvē miruši Beļģijas Latviešu Nacionālās Komitejas sekretāre Rita Bērtiņa un bij. vicekonsuls Herberts Rācenis.

Rita Bērtiņa savu atvaļinājuma laiku bija izvēlējusies pavadīt kalnos. Alpu apkārtnē, netālu no Grenobles pilsētas.

Šai apvidū savu atvaļinājumu pavadīt bija izbraucis arī bij. vicekonsuls H. Rācenis. Vienojušies kāpt kalnos un, lai nodrošinātos pret nejaušībām, apsēdušī sev arī kopīgu virvi, kas šai gadījumā bijusi likteniga. Kāpjot pa noledojušo kalnu, vienam no viņiem gadījusies kļūme, un tas aizrāvis sev līdzi bezdibenī arī otru.

Nākošās dienas rītā, 26. jūlijā, speciāla glābēju komanda atradusi abu nelaimīgo kermeņus aizā, pie apm. 200 m stāvas klints pakājes. Abu mirstīgās atliekas apglabātas vietējā kapsētā Alpos.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRINBERGS

NIKSONS UN ROKEFELLERS

K. KAMPE

Amerikāņu mīlestību nav ieguvuši ne Kennedijs, ne Niksons; tā pieder Eizenhaueram. Liekas, ja likums atļautu, Eizenhaueru ievēlētu par prezidentu vēl trešo reizi. Šī irracionālā piekeršanās Eizenhaueram uz Niksonu nav pārgājusi; kaut citādi, cik-tāl' tas atkarājas no republikāņiem, viņš ir Eizenhauera augstā amata mantinieks. Atkrītot šim psiholoģisajam aspektam, aina mainās: aptauja pie vēlētājiem rāda, ka Kennedijam ir lielākās izredzes tikt ievēlētam nekā Niksonam.

Republikāņi ir mazākuma partija, un ja kāds viņu kandidāts var tikt ievēlēts prezidenta amatā, tad ne tādēļ, ka viņš ir republikānis, bet tikai savas personības dēļ. Šāda personība republikāņu partijā tagad ir Rokefellers, bet klasiskās kapitālisma teorijas pārstāvjiem, kas republikāņi visumā ir, viņš nav pieņemams sava liberālisma dēļ un tādēļ par kandidātu netiek, kaut gan, ja viņš būtu kandidāts, ievēlētu viņu un ne Kennediju. Niksons šo situāciju saprot un spēlē ļoti gudri. Lai iegūtu Rokefellera labvēlību un nozīmīgo atbalstu, Niksons jau ir pagriezis muguru Eizenhaueram. Sanāksmes laikā Cikāgā Eizenhauera partijas vadošo personu rikotajās brokastīs Rokefellers nebija ielūgts, bet Niksons ēda brokastis kopā ar Rokefelleru — ne ar prezidentu. Niksons cīnījās par Rokefellera pieprasītās platformas pieņemšanu, un tā ļoti lielā mērā tika pieņemta. Šī iemesla dēļ partijas labā spārna vadonis Goldvaters runāja pat par Niksona nodevību.

Tagad saka, ka abu lielo partiju platformu starpība ir kļuvusi ļoti maza. Galvenā diference tiek definēta tā, ka republikāņi, saglabājot vislielāko privāto iniciatīvu, neiejauksies lietās, kuras pilsoņi var nokārtot paši. Tomēr, šīnī nozarē tehniskas attīstība ir sagāzusi klasisko kapitālisma teoriju gluži tāpat, kā tā ir sagāzusi komūnisma teoriju.

Ir jautājumi, kuŗus pēc kapitālisma metodēm gluži vienkārši kārtot vairs nevar. Pirmajā vietā te ir bezdarba jautājums, kuŗu no vienas puses rada ražošanas tehnikas attīstība, no otras — tirgu trūkums. Šis jautājums nav nokārtots ne nacionāli, ne internacionāli. Pagaidu līdzeklis ir sociāla palīdzība bezdarbniekiem. Kennedijs ražošanas tehnikas izraisītās parādības ir apņēmies nokārtot. Liekas, ka Niksons šai ziņā neko nedaris. Rokefellera prasība bija valsts ārstniecība veciem cilvēkiem, ko gan Niksons zināmā mērā ir pieņēmis.

Civiltiesību laukā Rokefellers prasīja izbeigt visu diskrimināciju attiecībā uz darbu, skolām, dzīvokļiem un balsošanu. Tas lielā mērā uzņemts republikāņu platformā. Šis ir nēģeŗu tiesību jautājums. Savienotajās Valstīs no 180 miljoniem iedzīvotāju 18 milj. ir nēģeŗu. Arī šim jautājumam ir internacionāls raksturs. Āfrikas iedzīvotāji nēģeŗu tiesību jautājumā nav vienaldzīgi, un ASV nevar būt vienaldzīga pret citām pasaules valstīm, sevišķi, ja tām draud nokļūšana komūnisma iespaidā.

Abām partijām izšķirīgais jautājums ir ciņa pret komūnismu, abas militārām vajadzībām paredz daudz vairāk līdzekļu nekā līdz šim. Eizenhauers aizstāv savu viedokli, ka ASV un visa brīvās pasaules aizsardzība ir pietiekama, un neprasa vairāk līdzekļu, kā viņš šim nolūkam ir lietojis. Šai ziņā Niksons ir pret Eizenhaueru, un Eizenhauers deklarē, ka viņš aizstāvēs savas valdības rekordu, kaut arī tas ietu pret Niksona aģitācijas interesēm.

Atziņa, ka ASV jābūt militāri stiprākām, nekā tās ir tagad, dominē abās partijās. Rokefellers gāja pat tik tālu, ka cīnai pret komūnismu prasīja brīvās pasaules konfederāciju. Pēc būtības Niksons šai prasībai pieiet ļoti tuvu, jo viņš apsola maksimālu sadarbību ar visām brīvās pasaules valstīm.

Ja Niksons kļūs prezidents, tad galvenokārt sadarbojoties ar Rokefelleru. Lodžam, viceprezidenta amata kandidātam, ne tuvu nav tās nozīmes, kāda ir Rokefelleram. Niksonam un Lodžam, kuŗi ir bijuši savos tagadējos amatos visu Eizenhauera administrācijas laiku, ir tās priekšrocības, ka viņi prot atbildēt komūnisma vadoņiem. un tam ir liela nozīme ideoloģiskajā ciņā. Saskaņā ar to Niksons apgalvo, ka pasaules likteni izšķirs ideoloģiskā ciņa. Lodžs savā nominācijas pieņemšanas runā pat citēja, ka Dieva priekšā visi cilvēki ir vienlīdzīgi un ka cilvēkiem jāmīl savs kaimiņš. Komūnisms izceļas tieši ar šīs patiesības neievērošanu. Ar vārdiem vien nepietiek.

APSPIESTO TAUTU NEDĒĻA BAFALO.

Apspiesto tautu nedēļas svinības izvērtās par lielu sabiedriskipolitisku notikumu vietējā pilsētas dzīvē. To ievadīja dievkalpojumi visu konfesiju baznīcās. Pilsētas valdes laukumā notika sanāksme, kuŗā piedalījās ap 500 personu. Ap ASV karogu, pilsētas valdes nama priekšā, puslokā novietoti visu apspiesto nāciju karogi, kas tur plīvoja visu nedēļu. Latvijas karogu ienesa un laukumā novietoja komitejas loc. mag. oec., B. Epermanis. Runāja apspiesto tautu kom. priekšsēdis Dr. O'Koonors. Svinīgajā aizlūgumā piedalījās katoļu prāv. Baginskis un māc. J. Vejiņš. Kivanis kluba rīkotajās brokastīs bija pulcējušies ap 400 cilvēku, no latviešiem piedalījās septiņas personas: B. Epermanis, Dace Epermane, Pēteris Galītis, Lukass Ozoliņš, Jānis Audze, A. Zaķitis un E. Alka.

Dace Epermane bija ieradusies krāšņā Nicas tērpā. Galvenais runātājs Freignans cita starpā teica šādus, ļoti zīmīgus vārdus: „Neviens nebūs brīvs, kamēr visi nebūs brīvi, un brīvi visi būs tikai tad, ja būs brīviba visur!"

Tālāk viņš piemetināja, ka Chruščevs pēc Parīzes konferences izjaukšanas, uzskatot pasauli kā lielu ķiršu blodu, kur viņš varot grābt ķiršus, kuŗā dārzā vien gribot. Viņš pasvītroja, ka jāpastiprina „Voice of America" darbība, dodot katrai nācijai raidījumu iespējas savā valodā. Apvienotām Nācijām jāuzņemas interese par apspiesto tautu atbrīvošanu, tā pasargājot pasauli no komūnisma tirannijas. Nākošam ASV prezidentam Parīzes konferences vietā jāsasauc „Brīvības konference Vašingtonā," kuŗā piedalītos pārstāvji no visas pasaules brīvajām valstīm.

Brokastīs piedalījās arī pilsētas galva Sedots, kas pasniedza tradicionālo zelta atslēgu Apspiesto Nāciju komitejas priekšsēdim.

Kulminācijas punktu sarīkojumi sniedza nedēļas noslēgumā ar Brīvības masu sapulci Kleinhans Mūzikas zālē, kur piedalījās ap 1000 personu un kur galveno runu teica pilsētas vecākais. To pārraidīja visi Bafalo televizijas un radio raidītāji. Skatuvi trijās grupās dekorēja apspiesto nāciju karogi

Programmas beigu daļā sekoja visu apspiesto nāciju tautas deju priekšnesumi un kopa dziesmas. No latviešiem piedalījās Bafalo jaunatnes pulciņa un Niagaras-Sv. Katarines „Dzirkstele" apvienota deju kopa krāšņos tautas tērpos Rutas Gailītes un Rasmas Sakariņas vadībā. Jau nieši tiešām bija daudz pūļējušies braucot uz Niagāru mēģinājumos divus vakarus nedēļā, tādēļ pat niagārieši, braucot uz lielo sarīkojumu. Par to tiem latviešu sabiedrības sirsnīgs paldies.

E. Gaigala.

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar

OY STORJOLMAS NODAĻU.
BOX 220, STOCKHOLM.

LA apgāds

CIEMOS PIE DISELDORFAS LATVIEŠIEM

Bēgļu dzīve Rietumvācijas rūpniecības putekļos

Kara invalīds Ādolfs B. Guntis un Stūraiņa tēvs Diseldorfā.

Šķiet, nav Vācijā pilsētu un ciemu, kur nebūtu apmeties arī pulciņš latviešu. Vai par tiem ko dzirdam, vai arī tie nogrimuši anonimitātē, tas daudz atkarājas no pašu tautiešu aktivitātes un spara. Atkarājas arī no tā, cik tiem vēl ir patikas un gribas turēties kopā, justies vēl kā latviešiem. Arī Diseldorfai nevar izbraukt cauri, neapciemojot latviešu koloniju, kas ir diezgan paprāva, kaut gan izkaisita visā plašajā pilsētā, atkarā no darba vietām un iespējas dabūt dzīvokli.

Mans ceļa mērķis šoreiz ir lielākā grupa, kas dzīvo kopus, un sasniedzama braucot ar 18. tramvaju no galvenās stacijas apmēram 25 minūtēs. Gandrīz pašā pilsētas malā valdība cej jaunus dzīvokļu kvartālus un rindu māju nodevusi ārzemju bēgļiem, kas atraduši šeit darbu, vai arī savā laikā bijuši pietiekami drosmīgi atstāt bēgļu nometnes mānīgo aizvēju. Trisstāvu mājas iekļautas zālājos, apkārt, atkarībā no pašu iemitnieku centības un skaistuma izjūtas, iekoptas krāšņas puķu dobes, kuŗas, pateicoties samērā mitrajai vasarai, spēcīgi sazaļojušas. Kaut arī šodien spīd saule, tomēr visai apkārtnei pāri klājas rūpniecības saputeklotais un piedūmotais gaiss. Tas arī ir vienīgais, neizskaužamais ienaidnieks, ar kuŗu nākas cīnīties namamātēm, noraugoties, kā tikko piekārti balti logu aizkari pāris dienās pieņem pelēcīgu un tumšu nokrāsu.

Mājā, kuŗā apmetos, puķu mīlētāji sevišķi čakli, un aiz loga redzamas kuplas rozes, bieziem, brangiem ziediem. Dzīvokļi nav lielāki par trim istabām, vannas istabu un virtuvi. Ģimenēm, kuŗām nav tiesības uz visām trijām istabām, obligāti jāņem apakšīrenieks, arī bēglis, kā to noteikusi bēgļu ministrija, kas dod daļu līdzekļu dzīvokļu izbūvei. Ja arī telpas nav no plašajām, tad no otras puses nevar noliegt dzīvokļu lētumu. Īres svārstās no DM 70.- līdz 85.-. Jāpiezīmē, ka brīvā tirgū līdzīgi dzīvokļi maksātu ap DM 130.-, bez tam būtu nepieciešama t.s. „atslēgas nauda," tuvu pie DM 5000.-. Bēgļi, kas iekļaujas vācu valdības izvietošanas akcijā, no šiem lielajiem izdevumiem atbrīvoti.

Šeit satieku arī bij. Vācijas LCK kancelejas vadītāju R. Siecenieku. „Par darbu šodien mums nav ko bēdāt, tieši otrādi: firmas meklē cilvēkus kā ar uguni. Arī mūsu tautieši, kas vien vēlas strādāt, darbu atrod viegli. Nav arī tā, ka būtu jāpieņem kurš katrs darbs. Varam jau apskatīties, kas tiek labāk samaksāts, kas piemērots vecumam un veselībai."

Runājot par izpelņu, Siecenieks piemetina, ka tā ļoti dažāda, atkarībā no darba apstākļiem un darītāja zināšanām. „Vācijā šodien nav jābīstas no nesamaksāta darba, tieši otrādi: lai dabūtu trūkstošo darba spēku, tad firmas bieži cenšas pārmaksāt." Runātājs piemetina: „Protams, stāvus bagāti palikt vienā dienā nevaram, bet ar taupību un rēķināšanu varam kādu grasi nolikt malā televizijai, iecerētai automašīnai, vai ceļojumiem vasaras atvaļinājuma laikā.

Pēdējo iespēju izvēlējies mans namatēvs un kopā ar kundzi šajās dienās izbrauc uz Angliju. Tajā pašā laikā Siecenieku meita, studente Bonnas universitātē, dosies uz Gēteborgu Zviedrijā, kur augusta sākumā notiek Eiropas latviešu jauniešu kongress.

Ceļinieku interesē, kā jaunajos apstākļos iekļāvies latviešu cilvēks. No sarunām ar novietnes iemītniekiem atklājas, ka mentalitātes ir dažādas. Kāda ģimene, kas pieņēmusi vācu pavalstniecību, pēkšņi atrāvusies arī no visa latviskā. Atteikusi latviešu avizi, neapmeklē latviešu dievkalpojumus, neiabprāt satiekasi ar citiem latviešiem. Kuriozs tikai tas, ka šai ģimenei ir latvisks uzvārds, kas nelāgi nodod „pusvāciešu" īsto izcelsmi. Pavisam, ieskaitot arī „sikos", novietnē mīt ap 36 latviešu. Pilsētā ir arī citas ģimenes un samērā liela grupa baltvāciešu. Tā latviešu valodas runātāju skaits būs ap 200 dvēseļu. Sabiedriskam darbam šī grupa tomēr diezgan grūti iekustināma. Lielie attālumi starp pilsētu daļām, personīgās rūpes, bet zināmā mērā arī apatija, ir lietas, kas it kā attaisnotu šo neaktivitāti. Bijušie cīnītāji savas saites tik ātri nepārcērt, un tā arī šajā novietnē sabiedrisko darbu veic DV kopa. Lielākais sarīkojums katru gadu tiek gatavots 18. novembra atzīmēšanai, pēdējo reizi pulcinot ap 80 cilvēku, lai pieminētu zemi, no kuŗas nākuši. Diseldorfā dzīvo arī kādreizējais Rīgas jātnieku policijas komandieris plkv. Hartmanis.

Cilvēku kārtojums gandrīz visās latviešu novietnēs ir vienāds, lai kur arī nebrauktu. Ir grupa gluži veco cilvēku, kas nevar vairs jaunos apstākļos iedzīvoties, kas nav iemanījušies arī vietējās valodas noslēpumos.

„Augustdorfas priežu mežos bija cita dzīve," stāsta ap 70 gadu vecais Stūraiņa tēvs. „Tur bija darba pilnas rokas. Baroja sukši, rudeni gāju ogās, sēnēs. Bija meža, daba. Šeit tikai akmeņi, ielas, nav pat kur aiziet pastaigāties."

Stūraiņu tēvs šeit nejūtas laimīgs.

Vidējai paaudzei pašai savas problēmas. Pie tās pieder lielāko tiesu bijušo cīnītāju un viņu piederīgie, kas šādu vai citādu iemeslu dēļ nav varējuši izceļot. Starp tiem liels skaits ir invalīdu, kaŗā cietušo, kas saņem kara rentes. Daudzi no tiem iesaistījušies arī darbā. Novietnē satieku Adolfu B., kas ir virs ceļgala dubulti amputēts.

„Saņemu rentes ap DM 400,- mēnesī. Meita jau strādā un pa daļai uztur pati sevi. Ar renti iztieku labi un esmu jau iekārtojis dzīvokli. Par spīti tam, ka pārvietoties varu tikai ratiņos, vai ar abām „kocenēm", tad tomēr pats iztapšķu dzīvokli un apdaru visus mājas darbus."

Dūšīgajam cīnītājam, kas palīdzējis pats sev, palīdzējusi arī laime: pirms 4 gadiem, kad pārvācies uz novietni, Adolfs vinnējis uz skaitļu lotto (Vācijā iemīļota laimes spēlē, līdzīga futbola pūlam) pāri par 2.000.- DM. „Šāda nauda nāca kā no gaisa, jo vajadzību, ieejot jaunā dzīvokļa tukšajās sienās, bija daudz," stāsta Adolfs. „Bet tas nebija vienīgais pārsteigums. Kādu dienu mani izsauca uz pilsētas kaŗa cietušo aprūpes nozari un jautāja, vai man esot „tēvē". Kad atbildēju, ka nav, tad aprūpes virī teica, ka varot man to uzdāvāt, jo kā amputētam man nebūšot tik bieži apmeklēt kliniki vai citus sarīkojumus pilsētā. Izrādījas, ka kaua vācu bagātniece mirstot atstājusi krietnu summu ar novēlējumu, to sadalīt smagi cietušajiem kaŗa invalīdiem. Tā tiku pie televizijas aparāta."

Tā možais un krietnais cīnītājs par dzīvi nekurn un cieši turas pie latviskā.

To pašu dara arī 23 gadus vecais Guntis. Savā laikā gājis Augustdorfas latviešu skolās, pēc tam iemācījies smalkmēchaniķa amatu un tagad, kā pats smejas, „strādājot mieram", fabrikā, kuŗa veic vācu valdības pasūtinājumus un par kuŗas uzdevumiem Guntis daudz nedrīkst izteikties. „Nopelnu samērā labi, sestdienas brīvas, bet nelaime: nezinu lāga, ko ar brīvo laiku iesākt. Lasu, bet visu laiku grāmatās negribas urbties. Vissmagāk izjūtu latviešu jauniešu trūkumu."

Nav tā, ka Guntis būtu norobežojies no vācu sabiedrības. Tie viņu uzskata kā savējo, jo Guntis vācu valodu runā tikpat brīvi un tīri kā latviešu. „Bet, zini, vāciešu joki nav mūsu joki, un man par tiem nenāk smiekli. Pašu zēniem satiekoties, ir pavisam cita lieta: uzspēlējam voleju, basketu, padziedam, un esam jautri un brīvi."

Bet te tuvumā šādas latviešu jauniešu grupas nav. Tamdēļ Guntis šad tad nedēļas nogalēs metas virsū savam motorratam un laižas uz Bonnas latviešu studentu mītni Annabergu, kur dzīvo grupiņa latviešu studentu. „Neesmu vienīgais nelaimes putns: arī citi ārzemnieki, kas apmetušies Diseldorfā, nevar sevišķi labi iejusties vācu sabiedrībā. Tamdēļ esam nodibinājuši ārzemnieku kluķu, kuŗā biedri nāk no visām pasaules malām. Klubā esmu otrs labākais ping - ponga spēlētājs. Palīdzam viens otram arī praktiskā dzīvē." Tā kāds italiešu gastronoms, kam pieder liels saldējumu veikals, šad tad dod iespēju Guntim nopelnīt kādu lieku marku, laižot Guntim ar vieglu roku „apķelnerēt" elegantos Diseldorfas dikdieņus un „betvineidžerus".

„Kaut arī esam izkaisīti lielā un plašā telpā starp asīm: Ķelne — Dortmunda un Aachena — Vupertāle, t. i. viss „Rūrgebīts", tad tomēr mēs būtu prieķigi, ja jau laikus būtu sākts domāt par latviešu centra radīšanu šajā telpā ar sirdi kaut kur pie Ķelnes," saka mans namatēvs. „Tad būtu radīts kodols, ap kuŗu mēs, perifērijās dzīvojošie, varētu grupēties un pulcēties."

To dzirdu arī no citiem novietnes iemītniekiem, ka latviešu pulcināšana vienkopus lielā mērā atstāta pašplūsmes ziņā. Šīs plūsmas tad izsīkst pa plašo vācu zemi, neatrodot kopīgu straumi, kas tos nestu atpakaļ.

Kad šķiramies, namamāte paliek skalojot dzelteni zeltaincs rožu ziedus, kuŗos sakrājušies bieza kārta ogļu putekļu.

P. A. S.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9-0266.

LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION Limited
izdara visas parastās banku operācijas; pieņem noguldījumus un depozitus, izsniedz aizdevumus, izdara čeku operācijas.
Birojs atvērts divas reizes nedēļā no plkst. 8—10 vakarā.
Pirmdienās Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton & Jarvis stūrī Tel. WA 4-1563 vai HU 3-9283.
Ceturtdienās 231 Roncesvalles Ave., Venus puķu veikalā. Tel. LE 4-4645.
Pasta adrese: P. O. BOX 37, TERMINAL „R", TORONTO, ONTARIO.

LASĪTAJU vēstules

RŪPĒS PAR PAREIZU LATVIEŠU VALODU.

Latvijas Amerikā red.

Mēs daudz rūpējamies, lai latviešu valodu pareizi lietotu trimdas gaitās . . . Bet kā gan izskaidrot to parādību, ka laikrakstu līdzstādnieki, nepievērš vajadzīgo vērību daudzu svešvārdu pareizai iztulkošanai latviski, tāpat dažu svešu īpašvārdu rakstīšanai saskaņā ar latviešu valodas fonētikas likumiem?

Šo radošu grēku pārdzīvo pirmām kārtām mūziķi, kā prof. A. Ābele, V. Ozoliņš, J. Zālītis, T. Kalniņš, T. Reiters un citi, bet prof. J. Vītols bija ne tikai lieciniels mācības spēks šajā konservatorijā, bet arī jau pazīstams komponists. Prof. J. Vītols vadīja Pēterburgas latviešu dziedāšanas biedrības kori, un visi konservatoristi turēja par savu svētu pienākumu dziedāt šajā kori, to starpā arī E. B. Jubilārs ar kā-ASV tik populārā autobusa līni-, ja resp. uzņēmums sacas „Greyhound." Tas pareizi latviski būtu tulkojams „Kurts" (skat. ang.-latv. vārdnīcu!), bet daudzi rakstītāji, žurnālisti u.c. lieto tiešo tulkojumu (arī ne gluži pareizu!) „Pelēkais suns."

Jau vairākkārtīgi aizrādīts laikrakstos, ka Apv. Nāc. ģenerālsekretāra, zviedra D. Hammarsköldа (senā zviedru forma - Hammerskjold) vārds latviski būtu rakstāms Hammaršelds. Tomēr vienmēr vēl laikrakstos sastopams Hammaršilds. Kādēļ?

Divains paņēmiens ieviesies amerikas latviešos angļu vārdu „peach" latviskot — pīčs, lai gan sen jau latvieši attiecīgo augli sauc par firziķi vai persiku.

H. K-n.š.

„Atbraucāt skatīt mūsu nabadzību!"

Ko par „tūristiem" domā Rīgas latvieši

(LZA) Repatriantu vervēšanas lapā „Dzimtenes Balss" no jaunākajiem numuriem publicēta šāda tūristu vervēšanas ziņa: „Rīga patik. Padomju Latvijā šopavasar viesojās daudzi svešatnes latvieši. Tie ieradās ciemos no malu malām, pat no Āfrikas un Latīņamerikas. Protams, biežāk Rīgā ciemojas mūsu tautieši no PSRS kaimiņvalstīm. Mūsu avīzes korespondents viesnīcā „Rīga" (bij. Romas viesnīca) sastapās ar Ņinu Dobeli un Mildu Ozoliņu no Stokholmas. Abas tautietes nebija redzējušas Latviju kopš kaŗa gadiem. — Kā jums patik pie mums? — aptaujājās korespondents. — Esam priecīgas, redzot skaisto Rīgu,— saka tautietes un pastāsta, ka viena aizvadītā nedēļa ir gaužam īss laiks, lai pagūtu iepazīties ar visu, kas šeit jauns, un lai īsteni izciemotos pie radiem un draugiem. Viņas nožēlo, ka neizdosies redzēt Dziesmu svētkus, bet pastāsta, ka tajos ieradīsies gatavojoties daudzi Zviedrijas tautieši. Mēs gaidīsim viņus ciemos! Bet Jānis Rudzītis un citi viņam līdzīgi jefiņi, kas pieņēma rezolūciju un ieteica svešatnes tautiešiem atturēties no dzimtenes apmeklēšanas, lai pasēž kur sēdējis, pasūkā pirkstus un apmierinās, pārgremojot šīs sacerētās rezolūcijas."

Nepakavēsimies tuvāk pie šīs lapas korespondenta paspuiciskajiem izteicieniem sava ziņojuma beigās. Maz gan ticams, ka abas latvietes būtu kaut ko līdzīgu korespondentam stāstījušas, drīzāk gan šos vārdus rakstītājs pats tām mutē ielicis. Pavērsīsimies medaļas otrā pusē, t.i. ko stāsta šīs tūristu grupas kāda cita dalībniece, ar kuŗu bija saruna mūsu līdzstrādniekam pēc viņas atgriešanās Stokholmā.

Ilgi nevarēju izšķirties par braucienu uz Rīgu, jo bijis neizsakāmi bailes, vai pieļaus atkal atgriezties brīvajā pasaulē. Riskējusi, jo no mātes bieži saņēmusi vēstules ar ziņām, ka tās veselības stāvoklis tiktālu gadu gājumā un pārdzīvotajām grūtībām pasliktinājies, ka maz cerību esot vēl ilgi dzīvot. Rīgā, kā viesiem iebraucējiem no ārzemēm, apmešanās vieta bijusi „Rīgas" viesnīca. Maksa pasakaina — turpat 20 dolari par 24 stundām. Gribējusi dotīes uz laukiem, uz kādu kolhozu, kur māte mitusi, bet atstāt Rīgu nav atļauts. Mātei un citiem radiem, kas viņu gribējuši sastapt, vajadzējis braukt uz Rīgu. Kādu dienu kopā ar dažiem radiem, trolejbusā apprasījušies vadītājam, kur viņiem jāpārsēžas, lai nokļūtu agrākajā Mēža parkā. Vadītājs strupi atbildējis, vai tad tie tik daudz nezinot, kur jāpārsēžas?

Braucēji aizbildinājušies, ka esot no laukiem un Rīgas satiksmi nepārzinot. Tani pašā laikā Zviedrijas viešņa ieminējusies, ka atbraukusi no mīnētās ziemeļu zemes. Laužu pārpildītā autobusā vadītājs tad skaļi iesaucies: „Ak, jūs esat atbraukusi skatīt mūsu nabadzību!"

Cik minētai tautietei izdevies vērot veikalu skatu logus un tirgotavas, tad, salīdzinot ar Vakareiropas valstīm, Rīgā valdot pilnīga nabadzība. Ļaudis esot ģērbušies ļoti sliktas kvalitātes drēbēs, bet lielais vairums tērpušies no pirmskaŗa gadiem uzglabātās drēbēs.

Arī viesnīcā šo latvieti apturējis kāds laikrakstu korespondents un mēģinājis sākt savu iztauju par iespaidiem dzimtenē. Latviete aizbildinājusies, ka tikdaudz un dažādas lietas nācies pārrunāt ar māti un pārējiem radiniekiem, ka tiešām maz laika atlicis vērot un apskatīt pilsētu. Korespondents bijis ārkārtīgi pavalkalpīgs un solījies savā automašīnā izvadāt nevien pa pilsētu, bet pat aizvest līdz mātes mītekļim uz kolhozu. Viņa tomēr neuzdrošinājusies piedāvājumu pieņemt, baidoties no attiecīgo iestāžu soda, vai arī,lai izvairītos no intervijas ar uzmācīgo korespondentu.

Cik viņai nācies dzirdēt, tad tautieši dzimtenē viņai nebaidoties atklāti un skaļi izteikt savu neapmierinātību nevien par uzspiesto „brīvību," bet arī par okupantu un to rokas puišu ikdienas izdarībām.

Savu sarunu atbraucēja nobeidza vārdiem: „Esmu laimīga, ka esmu atkal izkļuvusi brīvībā un varu dzīvot līdzīgi citiem brīvajiem cilvēkiem!"

Saprotams, piesardzības dēļ, nedrīkstam minēt viņas vārdu.

KANADĀ

TORONTO

⊙ Pagājušās nedēļas nogalē DV Toronto nodaļas rīkotajā izbraukumā uz Braitonu piedalījās 16 nodaļas biedri ar piederīgiem. Izbraukuma dalībnieki uzturējās Ontario ezera krastā pie Trentas kanāla ietekas, pavadot laiku citigi makšķerējot un preicājoties par vasaras jaukumu. Vakarā lietus iztraucēja paredzēto ugunskuru, bet izbraukuma dalībnieki atgriezās mājup apmierināti.

⊙ Latviešu jaunieceļotāji Kanadā (sk. LA n-rs. 61./980.) — Voldemārs Zivtiņš un Aleksandrs Zirnītis nule kā izvietoti pa sanatorijām. A. Zirnītis ievietots Vestonas sanatorijā Toronto, bet V. Zivtiņš — Otavas Karaliskajā sanatorijā. Pēdējā ģimene (dēls, meita un kundze) apmetusies uz pastāvīgu dzīvi Otavā pie agronoma J. Kronberga. Par savu tālāko ceļojumu no Toronto Maltonas lidlauka V. Zivtiņš mums raksta: „Pēc divu stundu uzturēšanās Toronto, pl. 12.40 izlidojām uz Otavu. Līdz lidmašīnai mūs izvadīja Toronto latviešu ev. - lut. draudzes pārstāvis A. Zelmenis un daži immigrācijas iestādes ierēdņi. Jau pl. 1.50 p.p. nolaidāmies Otavas „Upland" lidostā, kur mūs sagaidīja vairāki žurnālisti un preses fotografi no vietējiem laikrakstiem. Sagaidītāju pulkā bija arī latviešu Miera draudzes mācītājs A. Lange un mana māsa ar svaini. Satikšanās pēc 14 gadiem izvērtās par īstu prieka dienu. Mēs visa ģimene esam no sirds pateicīgi Kanadas valdībai par izgādāto iespēju iecelot šajā skaistajā zemē."

⊙ Sestdien, 13. augustā, Sidrabenē bērnu nometnes dalībnieku izpildījumā notiks teātra izrāde — Annas Brigaderes „Lolitas brīnumputns" vaditājas Dagmāras Gribustas režijā, bet svetdien, 14. augustā, bērnu un jaunatnes sporta svētki, apvienoti ar 3. Kanadas latviešu jaunatnes meistarsacīkstēm vieglatlētikā. Rikotāji sagaida skatītājus teātra izrādei un dalībniekus sporta sacensībām no tuvas un tālas apkārtnes. Sporta svētki sāksies plkst. 10.00 ar dievkalpojumu. Svētkos sacensības būs arī pieaugušajiem, cita starpā šaušanā ar mazkalibra šauteni 3 šaušanas stāvokļos. Dalībniekiem atļauts lietot arī savas šautenes. Ja būs dalībnieki, notiks arī peldēšanas sacensības pieaugušiem.

⊙ Māc. A. Lūsis salaulājis skautu vadītaju Pēteri Plaudi un jaunatnes darbinieci Ilzi Proriņu. Jauno pāri sveica skautu goda sardze.

K.

AUGSTAS KVALITĀTES VILNAS AUDUMI (16 unces)
ANGLIJAS RAŽOJUMI.
★ PAR ĻOTI MĒRENĀM CENĀM. ×
DAVID'S ECONOMY CENTRE,
231 QUEEN ST., W., (pie University Ave.),
TORONTO.

LATVIEŠU MŪZ

Ernestam B

Pazīstamais mūzikas recenzents un kora diriģents Ernests Brusubārda dzimis 1880. gada 5. augustā Ārlavas pagastā, lauksaimnieka ģimenē. Senčos viņam bijuši vairāki mūzikas un dziesmu mīļotāji. Tā mātes tēvs bijis plašā apkārtnē pazīstams vijolnieks, bet jubilāra māte bijusi liela dziedātāja. Brusubārda atceras, ka mūzika viņam patikusi jau no agras bērnības. Vijolī viņš sācis spēlēt jau 6 gadu vecumā, un mazajam spēlmanim bijis liels prieks un lepnums, kad apkārtējo māju jaunieši vasaras novakarēs dejojuši pie viņa mūzikas skaņām.

Vēlākos gados jubilārs iemācījies pūst trompeti un spēlējis to kādā orķestrī. Blakus tam viņš mācījies ērģeļu spēli.

Vietējā pamatskolā E. B. mācījies pie Teodora Zeifera, bet vidusskolu beidzis Talsos. Toreizējie politiskie apstākļi nebija labvēlīgi latviešu jauniešiem dzimtenē, un daudzi, kārodami pēc tālākas izglītības, devās uz Krieviju. Arī E. B. pēc vidusskolas beigšanas devās uz Maskavu, kur tai laikā latvieši vidū kūsāja rosīga sabiedriska darbība. Lai nopelnītu līdzekļus tālākam studijām E. B. saistījās algotā darbā, bet visu brīvo laiku veltīja mūzikai. Viņš iestājas Ernesta Vigners latviešu korī un spēlē vijoli kamermūzikas vienībā.

Drīz jaunas mūziķis šķiras no Maskavas un pārceļas uz Pēterpili, lai turpinātu mūzikas studijas Pēterpils konservatorijā. Sākumā viņš iestājas ērģeļu klasē, bet vēlāk pievēršas mūzikas vēsturei un aistētikai. Pēterpils konservatorijā tai laikā bija lieciniejuši latvieši, un E. B. studiju biedros bija daudzi vēlāk pazīstami mūziķi, kā prof. A. Ābele, V. Ozoliņš, J. Zālītis, T. Kalniņš, T. Reiters un citi, bet prof. J. Vītols bija ne tikai lieciniels mācības spēks šajā konservatorijā, bet arī jau pazīstams komponists. Prof. J. Vītols vadīja Pēterburgas latviešu dziedāšanas biedrības kori, un visi konservatoristi turēja par savu svētu pienākumu dziedāt šajā kori, to starpā arī E. B. Jubilārs ar kā-

(65. turpinājums)

„Jā, manuskriptu redakcija man atsūtīja līdz sapulces sākumam neizdosies no mot, ja tu to zināt." Lubāns izvilka no k lapu, aprakstītu palieliem šķautnainiem bu Pelerīns izstiepa roku pēc manuskripta Oja, goda vārds es esmu pelnījis, lai man zemē kā netīru mietu, nocirstu ausis un, izkārtu saulē žāvēties kā aprikožu šķēlītes galvaskausu un iebērtu smadzenēs sāli, jo atmiņa nepiedodami nožēlojamā kārtā. Dieva vārds, es nevaru sev piedot tādu aizru piedot, ka neesmu pie reizes vajadzīg izdauzījis laukā no Spēlmaņa galvas. Oja. tev nolaupījis triumfatora laurus, ko šīvak būtu varējis uzlikties galvā."

„Beidz dievoties un labāk apskati rok nav tomēr paša Spēlmaņa?" Lubāns ar jautāja.

Samiedzis acis vēl šaurākas par šķir cūcinu mugurās, Pelerīns uzmanīgi pētīja „Nav. Tas ir — ja blēdīs rakstu nav uzrak roku. Burtiem tad tomēr būtu jāizskatās s kiem un krokļīgākiem, kādi ir šītam sun rokrakstu es pazīstu. Viņš raksta kā glītra lotājs. Un — ja viņa dvēsele, saskaņā ar g jām, kaut drusku līdzinātos rokrakstam, cams par eņģeli. Bet — tas nav arī tavs ro

„Tātad — tu būtu tomēr varējis domāt atļaujos konstatēt tiešo faktu, kas te ir uz balta."

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIALISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9-0266.

LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION Limited
izdara visas parastās banku operācijas; pieņem noguldījumus un depozitus, izsniedz aizdevumus, izdara čeku operācijas.
Birojs atvērts divas reizes nedēļā no plkst. 8—10 vakarā.
Pirmdienās Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton & Jarvis stūrī Tel. WA 4-1563 vai HU 3-9283.
Ceturtdienās 231 Roncesvalles Ave., Venus puķu veikalā. Tel. LE 4-4645.
Pasta adrese: P. O. BOX 37, TERMINAL „R", TORONTO, ONTARIO.

LASĪTĀJU vēstules

RŪPĒS PAR PAREIZU LATVIEŠU VALODU.

Latvijas Amerikā red,

Mēs daudz rūpējamies, lai latviešu valodu pareizi lietotu trimdas gaitās . . . Bet kā gan izskaidrot to parādību, ka laikrakstu līdzstādnieki, nepievērš vajadzīgo vērību daudzu svešvārdu pareizai iztulkošanai latviski, tāpat dažu svešu īpašvārdu rakstīšanai saskaņā ar latviešu valodas fonētikas likumiem?

~~Še minēju pāris piemēru.~~ **ASV tik populārā autobusa līni. ja resp. uzņēmums sacas „Greyhound." Tas pareizi latviski būtu tulkojams „Kurts" (skat. ang.-latv. vārdnīcu!), bet daudzi rakstītāji, žurnālisti u.c. lieto tiešo tulkojumu (arī ne gluži pareizu!) „Pelēkais suns."**

Jau vairākkārtīgi aizrādīts laikrakstos, ka Apv. Nāc. ģenerālsekretāra, zviedra D. Hammarskölda (senā zviedru forma - Hammerskjold) vārds latviski būtu rakstāms Hammaršelds. Tomēr vienmēr vēl laikrakstos sastopams Hammaršilds. Kādēļ?

Dīvains paņēmiens ieviesies amerikas latviešos angļu vārdu „peach" latviskot — pīčs, lai gan sen jau latvieši attiecīgo augli sauc par firziķi vai persiķu.

H. K-n.š.

---

tronoms, kam pieder liels saldējumu veikals, šad tad dod iespēju Guntim nopelnīt kādu lieku marku, laižot Guntim ar vieglu roku „apķelnerēt" elegantos Diseldorfas dikdieņus un „betvīneidžerus".

„Kaut arī esam izkaisīti lielā un plašā telpā starp asīm: Ķelne — Dortmunda un Aachena — Vupertāle, t. i. viss „Rūrgebits", tad tomēr mēs būtu priecīgi, ja jau laikus būtu sākts domāt par latviešu centra radīšanu šajā telpā ar sirdi kaut kur pie Ķelnes," saka mans namatēvs. „Tad būtu radīts kodols, ap kuru mēs, perifērijās dzīvojošie, varētu grupēties un pulcēties."

To dzirdu arī no citiem novietnes iemītniekiem, ka latviešu pulcināšana vienkopus lielā mērā atstāta pašplūsmes ziņā. Šis plūsmas tad izsīkst pa plašo vācu zemi, neatrodot kopīgu rā straumi, kas tos nestu atpakaļ. es Kad šķiramies, namamāte pā- liek skalojot dzelteni zeltaincs ra- rožu ziedus, kuŗos sakrājušies is- biezā kārta ogļu putekļu.

P. A. S.

VILNAS AUDUMI (16 unces)
S RAŽOJUMI.
ENĀM CENĀM. ×
ONOMY CENTRE,
V., (pie University Ave.),
RONTO.

LATVIEŠU MŪZIKAI VELTĪTS MŪŽS

Ernestam Brusubārdam 80 gadu.

Pazīstamais mūzikas recenzents un koŗa diriģents Ernests Brusubārda dzimis 1880. gada 5. augustā Ārlavas pagastā, laukstrādnieka ģimenē. Senčos viņam bijuši vairāki mūzikas un dziesmu mīļotāji. Tā mātes tēvs bijis plašā apkārtnē pazīstams vijolnieks, bet jubilāra māte bijusi liela dziedātāja. Brusubārda atceras, ka mūzika viņam patikusi jau no agras bērnības. Vijoli viņš sācis spēlēt jau 6 gadu vecumā, un mazajam spēlmanim bijis liels prieks un lepnums, kad apkārtējo māju jaunieši vasaras novakarēs dejojuši pie viņa mūzikas skaņām.

Vēlākos gados jubilārs iemācījies pūst trompeti un spēlējis to kādā orķestrī. Blakus tam viņš mācījies ērģeļu spēli.

Vietējā pamatskolā E. B. mācījies pie Teodora Zeifera, bet vidusskolu beidzis Talsos. Toreizējie politiskie apstākļi nebija labvēlīgi latviešu jauniešiem dzimtenē, un daudzi, kārodami pēc tālākas izglītības, devās uz Krieviju. Arī E. B. pēc vidusskolas beigšanas devās uz Maskavu, kur tai laikā latviešu vidū kūsāja rosīga sabiedriska darbība. Lai nopelnītu līdzekļus tālākām studijām E. B. saistījās algotā darbā, bet visu brīvo laiku veltīja mūzikai. Viņš iestājas Ernesta Vīgnera latviešu koŗī un spēlē vijoli kamermūzikas vienībā.

Drīz jaunas mūzikīs šķiŗas no Maskavas un pārceļas uz Pēterpili, lai turpinātu mūzikas studijas Pēterpils konservatorijā. Sākumā viņš iestājas ērģeļu klasē, bet vēlāk pievēršas mūzikas vēsturei un aistētikai. Pēterpils konservatoriju tai laikā bija ieceinījuši latvieši, un E. B. studiju biedros bija daudzi vēlāk pazīstami mūziķi, kā prof. A. Ābele, V. Ozoliņš, J. Zālītis, T. Kalniņš, T. Reiters un citi, bet prof. J. Vītols bija ne tikai iecienīts mācības spēks šajā konservatorijā, bet arī jau pazīstams komponists. Prof. J. Vītols vadīja Pēterburgas latviešu dziedāšanas biedrības koŗi, un visi konservātoristi turēja par savu svētu pienākumu dziedāt šajā koŗī, to starpā arī E. B. Jubilārs ar patiku atceras lielo sajūsmu, ar kādu strādājis pieminētais koris, kas J. Vītola vadībā izaudzis par nozīmīgu mūzikas vienību toreizējā latviešu sabiedriskajā dzīvē Krievijā.

Kanservātorijā gūtās zināšanas mudina jauno mākslinieku teikt savu vārdu mūzikas jautājumos, un jau 1909. gadā E. B. sāk rakstīt latviešu presē apceŗējumus un recenzijas, kas vēlāk brīvajā dzimtenē kļūst viņam par pastāvīgu darba lauku.

Sākoties revolūcijai un chaosam Krievijā, E. B. 1918. g. pārnāk uz Latviju un uz īsu laiku apmetas tēva mājās Ārlavā, bet tā paša gada audenī iesāk strādāt Jaunākās Ziņās par mūzikas recenzentu, kur pavada 21 gadu. Nav Rīgā tai laikā nevienas nozīmīgākas notikuma mūzikas dzīvē, kur nebūtu klāt rosīgais jubilārs ar savu dzirdīgo ausi un vērtējošo atzinumu. Darbs redakcijā nebija vieglais, jo nereti vienā vakarā nācās noklausīties trīs koncertus un agrā rītā redakcijai dot savu vērtējumu un spriedumu. Daudz lietas nācās apstrādāt beidzamā minūtē, lai raksts nonāktu laikā spiestuvē. Jubilārs atceras šo laiku kā ļoti interesantu posmu savā darbē, bet piebilst, ka šie redakcijas gadi ir prasījuši lielu piepūli, rosīgu darbību, bet savukārt devuši iespēju iepazīties ar visplašākām latviešu mākslinieku un sabiedrības aprindām.

1930. g. sakarā ar šefredaktora A. Benjamiņa jubileju nodibinās Jaunāko Ziņu darbinieku koris, kuŗa vadību uzņemas E. B., bet pirmo koncertu jaunais koris sniedz ar Ernesta Brusubārdas koŗa vārdu, ko tas paturējis līdz šai dienai. Koris jubilāra vadībā attīstīja rosīgu darbību. Jau ar dibināšanas dienu koŗī dziedāja ap 80 koristu, pie kam pulciņš dziedātāju, to skaitā diriģenta laulātā draudzene Erna. C. Siltumēna un citi, dzied koŗi nepārtraukti vēl tagad.

1939. gadā E. B. ar ģimeni pārceļas uz savām lauku mājām Ārlavā, kur uzsāk rosīgi saimniekot, bet brīvā laikā noorganizē koŗi, ko vada ar lielu rosmi un aktivitāti, tā ka drīz vien koris kļūst iecienīts plašā apkārtnē, un koncertus sariko Ārlavā, Vandzenē, Mūrmuižā un citur. Jubilārs atceras, ka ierobežoti dziedājuši arī krievu okupācijas laikā, un domā, ka dziedāšanas prieks un darbošanās ar koŗi palīdzējusi viņu no aizvešanas.

Krieviem otrreiz tuvojoties, E. B. ar ģimeni grūtām sirdīm šķiras no tēvu tēvu mājām un dodas bēgļu gaitās uz Vāciju. Ceļš nav vieglais, jo visi 3 bērni ir pavisam mazi. Viņi nonāk Groskramas nometnē Meklenburgā, un te, nometnes šaurībā un bezcerībā, E. B. trešo reizi ķeras pie darba, īsā laikā noorganizējot un apmācot nelielu koŗi, kas jau 1944. g. Ziemsvētkos ar savām dziesmām iepriecina nometnes tautiešus, pārsteidz vietējos vācu tautības klausītājus. Krieviem tuvojoties amerikāņi latviešus pārceļ uz Lilneburgas transitnometni, kur koris dzied angļu karaviriem, pēdējie ir tik sajūsmināti, ka paredzēto trīs dienu vietā latviešus patur nometnē 2 nedēļas.

Vēlāk E. B. ar savu koŗi tiek pārcelts uz Altgerdes nometni. Šeit jau priekšā daudz latviešu, un jubilārs ar pilnu jaudu metas koŗa izveidošanā un papildināšanā, tā ka drīzā laikā koŗa sastāvs ir nostabilizējies, un koris attīsta normālu darbību. 1946. gadā latvieši Esenē organizē dziesmu svētkus un par virsdiriģentu izrauga E. B.; pēdējais ar lielu entuziasmu un rosību ķeras pie darba un sekmīgi izved galā pasākto.

E. B. ģimene tiek daudz mētāta pa plašo Vāciju. Visur, kur ierodas jubilārs, viņš mēģina pulcināt ap sevi dziesmu mīļotājus.

(Nobeigums 8. lpp.)

Dzintars Freimanis

VĒLNS

Pasauli es izmācīšu:
Melns ir balts un balts ir melns.
Beigts, kas pacels balsi tīšu!
Pasauli es izmācīšu,
Pāržņaugšu, ap pirkstu tīšu,
Es, šī gadu simta velns.
Mironus pat iedīdīšu:
Melns ir balts un balts ir melns!

MĀKSLA UN MĀKSLINIEKI

Baletdejotāja Dzintra Vanaga, kas nesen apprecējusies ar vācu tatibas operdziedoni, vistuvākā nākotnē atgriezisies Amerikā, kur māksliniece uzsāka savu karjēru kā soliste Monte Karlo baleta trupā.

Atpakaļceļam uz Amerikas kontinentu pošas Varisa Vētras vokālās studijas audzēkne Marta Makvikare. Jaunā dziedone raksta, ka viņa ir „home sick" un vēlas būt atpakaļ Kanadā oktobŗa mēnesī. Patlaban mākslinīece uzturas Vinē, kur viņu, Eiropas mūzikas fesivāla laikā, apciemoja „The Globe and Mail" mūzikas kritiķis J. Krāglunds. Pēdējais pagājušajā nedēļā atgriezās Toronto ar Martas visjaunāko foto uzņēmumu, ko kopā ar sveicieniem nodeva mūsu paidagogam.

*

Montreālas mākslas festivāls iesākās šo ceturtdien (4. augustā) ar Feido komēdiju „Le Dindon" (Titars) un ilgs līdz 1. septembrim. Bez teātŗa izrādēm izcila vieta ierādīta mūzikai, filmām un indiešu dejām.

A. K.

Karlo Ponti par $100.000,- iegu- vis Sartra lugas „Ielenktie" filmēšanas tiesības. Galvenās lomas tēlošot Ingrida Bergmane un Sofija Lorēne.

Grīngensa „Fausta" inscenējumu uzņems filmā Pēters Gorskis. Mākslinieciskā vadība piešķirta Gustavam Grīngensam.

Vispasaules vēsturi 20 sējumos G. Mana redakcijā izdos Vācijā. Kā nodaļu redaktori piedalās lietpratēji no vairākām valstīm. Iznācis I sējums par 19. gadsimteni. ro.

Jānis Veselis

VALDEMĀRS DAMBERGS

CEĻŠ UZ KLASICISMU NEBIJA NEDZ TAISNS, NEDZ VIENKĀRŠS

Šķiries no mums viens no ievērojamākajiem slavenās jaunklasiķu, dekadentu, simbolistu paaudzes dzejniekiem, Valdemārs Dambergs, mirdams pašā vasaras karstumā Dānijā pēc operācijas. No tās paaudzes vairs palikuši tikai nedaudzi: Kārlis Krūza, Kārlis Strāls Latvijā, Jānis Jaunsudrabiņš Vācijā. Visi tie tuvojas saviem 80 gadiem, vai ir pat tos pārsnieguši.

Rasmīgu laikmetu viņi ievadīja latviešu dzejā, mākslā. Viņu iestrāva nav dzisusi līdz pat pēdējam laikam.

Dambergs, pats jaunākais viņu vidū, tikai 1906. gadā brauca uz Rīgu iepazīties ar Viktoru Eglīti, kuŗš tolaik ar savām idejām bija jauno dzejnieku vadonis, gan reizēm apstrīdēts, bet vienmēr meklēts, lai viņa domās, dedzībā gūtu skaidrību par mākslas noslēpumiem.

Viņos bija spēciga tieksme ne vien graut, pārvērtēt agrāko mākslu, bet arī celt tās vietā kaut ko pilnīgāku. Latviešu rakstniecība viņiem likās pārāk zemnieciska, pirmatnēja, lai gan viņi nenoliedza tās īstās vērtības.

Dambergs, muižas pārvaldnieka dēls Krievijā, bija izaudzis ar krievu labāko literātūru — ar Puškinu, Ļermontovu, Turgeņevu — savas intereses paplašinot ar frančiem, no kuŗiem pāši krievi bija daudz paraugu smēlušies un joprojām smēlās. Viss krievu simbolisms, Brusovs, Bal̦monts, Sologubs, grūti bija domājami bez frančiem Bodlēra, Verlēna, Mallarmē. Dzejas spožie starmeši krustoja savas spilgtās daudzkrāsainās strēles pāri visam kontinentam.

Šo strēļu gaismā iekļuva arī latviešu rakstniecība, kad tā 1906. gadā pasludināja mākslas neatkarību no politiskām, sabiedriskām, morālām un visādām citām tendencēm pazīstamajā Dzelmes deklārācijā. Nedz Viktors Eglītis, nedz Dambergs to nebija parakstījuši, bet viņi aiz tās stāvēja, viņu ieskaņi bija gadniecīgi, ja ne līdzīgi. Viņiem pievienojās otrs jaunais dzejnieks Virza, ar kuŗu Dambergu saistīja draudzība gandrīz visu mūžu. Ieskati turpretim viņiem sīkumos šķīrās.

1907. gadā iznāca Dambergs pirmais dzejoļu krājums **Zīmējumi** ar Viktora Eglīša priekšvārdu, 1909. gadā tam sekoja otrs **Bareljefi**. Abas plānsā grāmatiņas iezīmēja jaunā dzejnieka īpatnību: tēlains, it kā „skulptūrisks" stils, smalki svārsti domu, jūtu, redzējumu veidi, rūpīga panta apdare. Agri Dambergs nosvērās uz ieskatu, ka forma dzejā stāv pāri kaŗam saturam, ka forma atšķir maksla no nemākslas. Šajos dzejoļos ieplūda tā laika simboliskās dzejas zināmi dvēseliski dotumi, misticisms; tā vēl neatbilda pilnīgi klasiskajai skaidrībai. Dambergs rakstīja tad arī īsus stāstiņus, tēlojumus, par kuŗiem viņš pats saka savā autobiografijā (Trimdas rakstnieki I): „Es sapratu, ka forma ir izteiksme savai īpatnējai pasaulei, jausmu par kuŗu var dot viņa un nekas cits. Konsekventi atgriežoties pie šī jautājuma, es pēc 25—30 gadiem nonācu pie definīcijas: māksla ir formu valoda . . . Edgara Po ietekme ir arī jūtama manos pirmajos stāstos — miniatūrās. Edgars Po mani atraisīja no fābuliskās stāstošās prozas izpratnes un ļāva meklēt tās uzbūvei arī citus elementus; izmantot kā saistošo cementu zinātnisku vai prātniecisku dispozīciju . . ." Neapjaušamas ir ģenija iestrāvas amerikānis Po, viens no lielākajiem fabulētājiem pasaules literātūrā, iestrāvoja Dambergu — atraisīties no fābulas.

Damberga iekšējo attīstību gados pirms 1. pasaules kaŗa attēlo viņa romāni **Visvalda Tūla jaunība un Dievu augšāmcelšanās**, jo Tūls uzskatāms zināmā mērā par viņa paša personības ieveidojumu mākslā. Šai darbā apbrīnojams smalkais cilvēku, dabas skatījums, vieglais gaišais humors, mīļgās ainas, kas aizgrimušas baigo notikumu secībā. Bet šeit, Zemgales mājas dzīvē, liekas, it kā senie klasiskie grieķu dievi būtu augšāmcēlušies, iemiesojušies tagadnes cilvēkos, visur klāt būdami, liktenus lemdami, sapīdami, atvidami erotiskas attieksmes. Šo dievu augšāmcelšanos dzejnieks, atskatīdamies uz saviem jaunības laikiem, simboliski saista ar klasicisma pasludināšanu, kas notika ap 1912. gadu un kā galvenais ierosinātājs bija Viktors Eglītis (romānā viņam atbilst Rūdiņa kungs). Ar savu intelektuālās skaidrības tieksmi, ar savu garīgi ievirzīto formu valodu, ar savu jūtu pārmēra izsīlēgšanu Dambergs savā personībā varēja just īstus klasicisma pamatus, pievienoties jaunajai pasludinātai strāvai bez šaubīdumiem, ko viņš arī darīja, savās recensijās, apcerēs teikdams, ka klasiskos darbos paslēpts simbolisms. Taču ceļš uz klasicismu nebija nedz tik taisns, nedz tik vienkāršs un viegls kā sākumā likās. Dzejniekam bija jāiziet cauri tumsām, dvēseles grūtumiem un šaubām, iekāms viņš varēja noklūt uz gaišā pārliecības ceļa. Jau ārēji notikumi — Pirmais pasaules kaŗš — pārtrauca mierīgo attīstību, uzmutuļoja baigas ainas, kam vairs nebija nekā kopīga ar atdzimušo dievu gandrīz vai idillisko pasauli. Pirmās bēgulības pārdzīvojumus Dambergs attēlo savā jau Latvijas pirmā gadu desmitā publicētā romānā **Gaitnieccības ceļi**, kuŗa centrālā personība ir atkal Visvalds Tūls, autora līdzinieks. Šis romāns atšķiras no visiem līdz tam iznākušiem latviešu romāniem. Tajā rādīti Pirmā pasaules kaŗa bēgļi, to gaitas, bet tās aprakstītas it kā senajos Homera epos — ar dievu pasauli, kas stāv cilvēku dzīvei pāri, to noteic, vada. Divās plāksnēs noris tātad romāna notikumi: cilvēciskajā un dieviškajā. Ja mītu, teiku vadītam epu dzejniekam dievu iejaukšanās cilvēku darbos, ciņās bija dabiska, patī par sevi saprotama, tad ne tik dabiska tā var šķist šolaiku romānā, ar tā īstenības fonu. Dambergam tomēr izdevies abas pasaules saliedēt, to mijiedarbību celoniski parādīt. Blakus grieķu dieviem sāk parādīties, gan vēl bikli, nedroši, arī latviskās dievības vispirms pseudomitoloģiskās — Pērkons, Pīkols, tad arī īstās — Dievs, Laima, Māra.

Dambergs saprata: ja klasiskās — grieķu, romiešu — literātūras izaugušas uz mītu, teiksmu pamata, tad arī latviešu literātūrai vajadzīgs kaut kas līdzīgs. Nepietiek ar grieķu dievu daudzināšanu, ko bija pasākuši viņa sacensoņi dzejā Viktors Eglītis, Virza un viņš pats, jāmeklē latviešu tautas pašas īstie mītiskie tēli. Latviešu pirmais klasikis Auseklis šai ziņā bija jau atstājis zināmu mantojumu, kuŗā bija iekļuvuši, blakus īstiem, daži viltoti mitoloģiski tēli, jo Auseķļa laikā dainas vēl neeoļja visā kopumā, teiksmainajā bagātībā pazīstamas.

Divdesmitos gados Dambergs ciešāk saskārās ar dainu un latviešķā raksta pētnieku, senās dainu dievestības gaismā cūiāju, atjaunotāju Ernestu Brastiņu. Viņam atvērās pavisam jauna pasaule, tik skaista, cēla, saskaņīgi izveidota, ka pat olimpiskie dievi sāka nobālēt, visas svešās mitoloģijas šķita atmetamas.

(Nobeigums 8. lpp.)

DRUPU REPUBLIKA

T. ZELTIŅA

ROMĀNS

Fr. Milta vīnete.

(65. turpinājums)

„Jā, manuskriptu redakcija man atsūtīja. Bet rakstītāju līdz sapulces sākumam neizdosies noskaidrot, izņemot, ja tu to zināt." Lubāns izvilka no kabatas papīra lapu, aprakstītu palieliem šķautnainiem burtiem.

Pelerīns izstiepa roku pēc manuskripta: „Oja, mīļais Oja, goda vārds es esmu pelnījis, lai mani stāvus iedzītu zemē kā netīru mietu, riocirstu ausis un, diegā uzvērtas, izkārtu saulē žāvēties kā aprikožu šķēlītes, atvērtu vaļā galvaskausu un iebērtu smadzenēs sāli, jo mana lieliskā atmiņa nepiedodami nožēlojamā kārtā sākusi maitāties. Dieva vārds, es nevaru sev piedot tādu aizmāršību, nevaru piedot, ka neesmu pie reizes vajadzīgo informāciju izdauzījis laukā no Spēlmaņa galvas. Oja, ar to es esmu tev nolaupījis triumfātora laurus, ko šīvakara sapulcē tu būtu varējis uzlikties galvā."

„Beidz dievoties un labāk apskati rokrakstu, vai tas nav tomēr pašа Spēlmaņa?" Lubāns ar sarauktu pieri jautāja.

Samiedzis acis vēl šaurākas par šķirbiņām naudas cūciņu mugurās, Pelerīns uzmanīgi pētīja papīra lapu: „Nav. Tas ir — ja blēdis rakstu nav uzrakstjis ar kreiso roku. Burtiem tad tomēr būtu jāizskatās stipri neveiklākiem un kroplīgākiem, kādi ir šītam sunim. Spēlmaņa rokrakstu es pazīstu. Viņš raksta kā glītrakstīšanas skolotājs. Un — ja viņa dvēsele, saskaņā ar grafologu teorijām, kaut drusku līdzinātos rokrakstam, viņš būtu saucams par eņģeli. Bet — tas nav arī tavs rokraksts."

„Tātad — tu būtu tomēr varējis domāt . . ."

„Nekā es neesmu domājis un nedomāju, es tikai atļaujos konstatēt tiešo faktu, kas te ir redzams melns uz balta."

Laudis jau gāja uz manēžu viens aiz otra, atsevišķi un pulciņos, it kā baidīdamies nokavēt interesantu teātŗa izrādi. Lubānu nometnē lielais vairums bēgļu cienīja, ieredzēja un mīlēja gan kā rakstnieku, aktieri un cilvēku, nu tagad tie gribēja dzirdēt, ko šovakar viņš teiks, kad daudzu prātus gaidāmās vēlēšanas bija sakarsējušas līdz augstākai pakāpei.

Ar papīrā glīti ietītu sainīti azotē Ciruļdziesma apsējās pie Pelerīna veikala durvīm un skaudīgi nopūtās: „Tieci nu gudrs, kas Ojāram aknās ir par magnētu, ka viņš pie sevis tā pievelk cilvēkus. Piegāzīsies šovakar stāvgrūdām pilna manēža, taisni tāpat kā „Launā gara". pirmizrādē. Es lektu aiz prieka gaisā, ja manā nacionālhumānistu sanāksmē toreiz būtu sanākusi kaut desmitā daļa."

„Tev dibens par vieglu, tur tā vaina," drauga sūrošanos padzirdējis, ieņirdzās Pelerīns.

„Lai būtu kāds katrams tas būdams, pats par savu neviens nav varējis augstāk uzlēkt," sapīcis atmurdēja Ciruļdziesma un ienāca veikalā, nolikdams sainīti uz letes.

„Nejūties labā omā? Ieliešu tev lāsīti."

„Lai šoreiz paliek."

Pelerīns palika stāvot, kā pēkšņas triekas ķerts: „Ko? Ko tu teici?"

„Lai šoreiz paliek."

„Gedi, tu esi slims?"

„Ne mazākā mērā."

Pelerīns skatījās Ciruļdziesmā, kā gaišā dienas laikā ieraudzījis spoku: „Tad — tad — es esmu bez valodas. Ja mani šai brīdī melna kaza būtu nospērusi gar zemi, Dieva vārds, es nebūtu mazāk apstulbināts. Tu atsakies no glāzītes."

Ģedimins izstiepa nopietni gaŗu, bet reizē drusku nelaimīgu seju: „Redzi, šī šodien pa pastu saņemtā pacīņa man jāuznes augšā Augustam. Tur iekšā ir viņa jaunā balāžu grāmata. Un tad var notikt, ka jāsatiekas ar Vandu . . ."

„Ā", Pelerīns smīnēdams uzlika alfabēta pirmajam burtam tik gaŗi izstieptu gaŗumzīmi, ka Ciruļdziesma neērti sagrozījās. „Tagad es saprotu, Ģedi, kas tev par nelaimi. Viņa ir viena no tām, kas aposta elpu . . ."

„Ne jau nu osta, nekā. Lūdzu, neizrunājies tik prasti. Vandai vienkārši nepatīk cilvēki, kas lieto alkoholu. Pēc viņas domām tas neesot ne aistētiski, ne higiēniski." Un Ciruļdziesma nervozi iebāza pirkstus aiz krekla apkaklītes, it kā tā viņu žņaugtu, bet pilnīgi bez vajadzības, jo apkaklīte jau tā bija viņa tievajam kaklam stipri par platu.

Pelerīns sakampa abām rokām galvu un sāka to izmisis šūpot, atgādinādams Jerūzalemes miroņu apraudātāju, kas atnācis pie raudu mūŗa aizvaimanāt uz viņpasauli dārgu draugu. „Beigts. Beigts un pagalam."

„Kas ir beigts?" Ciruļdziesma sabāza rokas dzeltenīgi melnrūtaino svārku kabatās, izgāza virsķīgi krūtis un dusmoties sākuša cilvēka balsī jautāja.

„Tu esi beigts," vaimanāja Pelerīns. „Pazudis un ieķrītis ar visu nacionālhumānismu sievietes klēpī."

„Taisni otrādi — es sākšu jaunu, ar savu līdšinējo nesalīdzināmi pilnvērtīgāku dzīvi. Es atjaunošu studijas."

„Tu studēsi? Ko tad?"

„To pašu, ko kādreiz sāku — agronomiju."

„Tātad — man pilnīga taisnība: tu pametīsi visas pasaules aplaimošanu ar jaunām idejām un pazemīgi notupsies runkuļu dobē. Paliksi tupēt gaužām nenozīmīgā vietā, kur sievietes mūs grib nolikt, kad vieglprātīgi esam atļāvušies apmest ap kaklu sev cilpu. Tā sievietes ir jau pazudinājušas veselas nedzimušu ideologu imperijas. Tu taču zini, ka kaut ko lielu ir varējuši radīt vienīgi cilvēki, kas palikuši svabadi no sievietes apkampienu gūsta. Piemēram, praviešī. Tāpat arī Kants, kā stāsta, nomiris gandrīz vai pilnīgi nevainīgs. Un daudziem citiem filozofiem milestības būšanas sagājušas tādā grīstē, ka sievietes nekad nav varējuši lāgā ieredzēt. Dari kā zini, es tavam nacionālhumānismam nu nodzeršu bēres."

Ciruļdziesma manāmi satrieķts skatījās, kā Pelerīns noliecas aiz letes, lai sameklētu tur noglabāto pudeli, un mēģināja turēties pretī: „Man nenāk ne prātā atteikties no savas ideoloģijas, es tikai, tā sakot, tai turpmāk pieiešu no praktiskās puses. Jau tagad mums jāsāk domāt, kā paēdināsim cilvēci apmēram pēc simts gadiem. Pasaules iedzīvotāju skaitam vairojoties līdzšinējā tempā un novēršot kaŗa postu, neatvairāmi pienāks brīdis, kad zeme, apstrādāta ar līdzšinējām lauksaimniecības metodēm, vairs nevarēs visus paēdināt. Tādēļ tiesī humānistisku jūtu skubināts un tālu uz priekšu nākotnē skatīdamies, esmu nolēmis atgriezties pie agronomijas, jo agronomi, jaunu zemes izmantošanas ideju apgaroti, būs tie, kas cilvēci nākamā gadsimtā paglābs no bojāejas badā. Nesmaidi, šai dabiskā pieauguma konsekvencei jau sācis pievērst sabiedrības uzmanību tāds ļoti nopietns rakstnieks kā Aldous Hakslejs.

Pelerīns tomēr turpināja smaidīt: „Kā redzu, vēl est palicis pārskolots tikai pa daļai. Un tāpēc, varbūt, pārdomāsi arī par šito . . ." Viņš piepildīja līdz malām pilnu uz letes jau nolikto glāzīti: „Tu tādu mantu vēl nebūsi dzēris — zaigo un laistās tumši zeltainā krāsā kā viršu medus. Franču armaņaks. Laimējās izdevīgi nopirkt."

Ciruļdziesma atkāpās soli atpakaļ, lai būtu no kārdinājuma tālāk nost un vājuma brīdi izstiepta roka to nevarētu aizsniegt: „Es teicu — nē."

Amorijs ar svētlaimīgu sejas izteiksmi, pie deguna pacēlis, apostīja glāzīti, tad izstiepa uz priekšu lūpas kā zirgs pēc cukurgrauda. Dzērienu izmalkojis, viņš brīdi stāvēja klusēdams, augšup paceltām acīm, tad skaļi noklakšķināja pret aukslejām mēli: „Tā jau es domāju — Napoleons nav bijis muļķis."

„Napoleons?" Ciruļdziesma neizpratnē mirkšķināja acis. Tas tiešām laikam ir fantastiski varens dzēriens, ja rūdītais Amorijs jau pilnīgi nesakarīgi sāk muldēt.

„Ja, Napoleons esot bijis armaņaka cienītājs. Un tagad es viņu saprotu, jo šis ir patiesi napoleonisks padzēriens. Izskrēja pa dzīslām kā karsts dzīvsudrabs, un galvā pēkšņi tāds vieglums, ka liekas — nupat, nupat tā atrausies nost no rumpja un pacelsies gaisā."

„Nepūt nu, mani tik lēti nepakersi," lūpas aplaizīdams, neticēja Ciruļdziesma.

Likās, ka Pelerīns to tikai gaidījis un žigli pielēja atkal: „Lūdzu, ja netici, pārliecinies pats."

Ģedimins nedomādams instinktīvi ar visu augumu pasvērās uz priekšu, tad izbijies un attapies atrāvās atkal atpakaļ: „Amorij, tu esi Mefistofelis."

Neatlaidīgais kārdinātājs patlaban tāds tiešām izskatījās — melnām, ironiskā spožumā spidošām acīm, vaigos dziļi ievilktām rievām: „Vai kāds tevi spiež? Ja negribi — nedzer. Bet paostīt imperātorisko dzērienu gan tu varētu. Tā sacīt, tīri zinātniskos nolūkos, lai zinātu, kā Napoleons smaržojis, iedams pie Žozefīnes . . ."

(Turpinājums sekos).

BĒRNI SAULAINĒ PIEMIN KRIŠJĀNI BARONU

Pa kreisi — zēni un meitenes rāda savas zināšanas Latvijas ģeografijā. Pa labi — nometnes vadītāji apspriežas. A. Kalniņa uzņ.

Pirmie bērnu svētku viesi „Saulainē" jau sāka ierasties piektdienas vakarā, kad arī bija paredzēta filmu izrāde, kuŗa gan neparedzētu iemeslu dēļ bija jāatliek. Viesu vairums ieradās sestdien, kaut gan daudzus ceļā bija pārsteigusi spēcīga lietus gāze, kuŗa uz īsu brīdi sestdienas rīta pusē skāra arī Saulaini.

Svētku viesi sestdien kavējās dažādās sporta spēlēs, peldoties, makšķerējot un iepazīstoties ar Saulaines apkārtnes dabas skaistumu un tās romantiku.

Sestdienas vakarā notika lielais ugunskurs, pie kuŗa pulcējās kupls skaits lielo un mazo viesu un vasaras nometnes dalībnieki. Ugunskura programmu mazliet traucēja reizēm uznākošās vēja brāzmas, vijot virpuļi dūmus un dzirksteles.

Uz nometnes vaditāja Z. Šuriņa aicinājuma, ugunskuru iededza LNAK valdes pr-dis V.Upeslācis, norādot, ka ugunskura programma tiks veltīta Krišjāņa Barona piemiņai un viņa mūža lielo darbu atcerei. Viesis mudināja jauno audzi saglabāt tīru latvieša sirdi un augt par lieliem vīriem, diženiem latviešiem. Pēc kopīgās dziesmas māc. A. Lūsis saistošā stāstījumā pakavējās pie Kr. Barona dzīves gājuma. Viņš nācis no lielas ģimenes, kā īles muižas vagaŗa dēls, dzimis pirms 125 gadiem (1835. g.), bijis bērniem svētītās ģimenes jaunākā atvase; jau kā mazs zēns zaudējis tēvu. Bijis ļoti centīgs mācībās un mērojis kājām tālu ceļu uz skolu, un 1856. gadā uzņemts Tērbatas unversitātē. Kr. Barons kļuvis par vienu no mūsu redzamākajiem tautas gara darbiniekiem, un viņa lielākais nopelns ir tautas dainu sakopošana, kas sniedzas daudzos tūkstošos. Nevienai tautai nav tik daudz tautas dziesmu kā latviešiem, un mātes tās māca bērniem no paaudzes uz paaudzi. Kr. Barons miŗa 1923. g., 88 gadus vecumā. Lielais latvietis nevairījās savas tautības, kaut gan viņa laikā nebija mazums arī tādu latviešu, kas meklēja iespējas noliegt savu tautību, vāciskojot uzvārdus. Ar līdzīgiem gadījumiem nākas sastapties arī tagad.

Īpatnēju sarunas priekšnesumu šai nozīmē sniedz Edv. un H. Pētersoni ar Ināru Māliņu. H. Pētersone deklamēja Kr. Barona „Ūpe un cilvēka dzīve", Imants, Rita un Maija Baruši dziedāja tautas dziesmas, bet zēnu un meiteņu runas koris Auseķļa Pērkona (viņam izpildot arī akordeona mūzikas pavadījumus) un Ilzes Mīlenbachas vadībā skaitīja tautas dziesmas.

Ar dziesmu „Es kaŗā'i aiziedams" un ugunskura dziesmu izskanēja pēdējie programmas priekšnesumu akordi. Ugunskura programmu interesanti vadīja māc. A. Lūsis.

Sestdienas vakarā Saulaines viesi līksmojās deju priekos pie skaņu plašu un akordeona mūzikas. Ap 100 deju mīļotāju dzestrajā vakarā pavadīja vairākas patīkamas stundas.

Svētdienas rītu lielie un mazie pulcējās uz kopīgu dievkalpojumu. Svinīgi izskanēja Saulaines zvanu skaņas saules apmirdzētajā svētdienas rītā. Jauks bija arī nometnes bērnu gājiens uz baznīcu. Bija sanākuši vairāk kā 300 dievlūdzēju, lai zem ābeles pielūgtu Dievu. Dievkalpojumu ievadīja ar māc. A. Lūša dziesmu „Saulainē, kad sanākam". Draudzes gans savai svētrunai bija izraudzījis temu, kas dievlūdzējus aizveda dziļās pārdomās par mūsu jauno audzi: „Audziet Dievam, jūs esat grāmata, rakstīta mūsu sirdīs, zināma un lasāma visiem cilvēkiem..." Dievkalpojumu kuplināja Toronto latviešu tauŗu orķestris E. Slaucītāja vadībā.

Pēc dievkalpojuma nometnes bērni ar viesiem, tauŗu orķestra skaņu pavadījumā devās uz bērnu svētku laukumu, kur pēc Saulaines pārvaldes pr-ka E. Bukas uzrunas svētku atklāšanas runu teica LNAK valdes pr-dis V. Upeslācis.

Draudzes padomes pr-ka v. J. Rolavs, sveicot bērnu svētku dalībniekus un viesus, aicināja nodziedāt Latvijas himnu. Pirmās ev. - lut. draudzes pr-ks R. Roze, ņododot sveicienus no Sidrabenes, sevišķi pasvītroja draudzības nostiprināšanos abu draudžu savstarpējā sadarbībā. A. Ticmanis sirsnīgos vārdos pateicās draudzes vadībai un Saulaines pārvaldei par vasaras nometnes noorganizēšanu un nesa bērnu vecāku pateicību. A. Ticmanis nodeva arī balvu (kausu) izcīnīšanai sporta sacensībās. Saulaines pārvaldes pr-ks E. Buka, sakot sirsnīgu paldies visiem Saulaines un bērnu vasaras nometnes atbalstītājiem un bērnu svētku viesiem, sevišķi pateicās sporta laukuma būves vaditājam, draudzes padomes loceklim K. Ozoliņam, nometņu vaditāju kursu vad. V. Slaviešai, Toronto latviešu tauŗu orķestrim, Toronto latviešu pirmās ev. - lut draudzes pārstāvjiem, LNAK valdes pr-dim V. Upeslācim u. c. Bērnu nometnes vad. Z. Šuriņa uzrunāi sekoja Saulaines himna un karoga pacelšana.

Priekšnesumu daļā patika meiteņu un zēnu vingrojumi, Ilzes Mīlenbachas un Ineses Akmenes vadībā. Mazajiem svētku viesiem ļoti patika daudzās sacensību un nodarbību novietnes. Šaušanas stendā (ar mazkalibra šauteni) varēja piedalīties kā lielie, tā mazie svētku viesi. Stendu vadīja A. Ticmanis ar dēlu Gunāru, un stenda darbību ar pirmajiem „šāviņiem" ievadīja LNAK valdes pr-dis V Upeslācis. „Pistoļu šaušanas" novietni vadīja Andris Pāvuls. Pārējās novietnēs mazos sacensoņus sagaidīja V. Slaviešа, G. Bāliņa, B. Senkēviča, M. Viškere, O. Rutka, R. Brence, E. Ozoliņa, J. Deksnis, A. Siksna, Inese Akmene, Sp. Pogule, M. Tanne, Auseklis Pērkons, V. un A. Dreifeldi, M. Kauliņa, A. Bruže, R. Pogule, I. Liduma, G. Juškēvica, A. Rūtīte, I. Mīlenbacha, va, G. Ozoliņš, H. Mangale, M. Pilpe un E. Simanovska.

Liekas, ka visilgāk darbojās „Laimes aka" ar bagātīgiem krājumiem, kas lielās piekrišanas dēļ bija pat jāpapildina, ko allaž veica A. Andersone, A. Krugere, L. Jansone, B. Tiltiņa un E. Miķelsone.

Volejbola sacensībās ar Saulaines un Sidrabenes sastādītajām komandām 2 setos uzvarēja „sidrabenieši". Sekmīgi risinājās arī peldēšanas un daiļlēkšanas sacensības, kuŗas vadīja Andris Neimers un Auseklis Pērkons ar palīgiem. Bija ieradies arī karikatūrists Ed. Keišs, kam bija pilnas rokas darba.

Bija patikami dzīvot „Saulainē" arī Sidrabenes bērnu pulciņu un viesus no 1. ev. - lut. draudzes pr-ku R. Rozi ar draudzes darbiniekiem — I. Plīsi, I. Freimuti, „Sidrabenes" pārvaldes pr-ku P. Plīsi u. c.

Svētdienas vakarā notika bērnu karnevāls Ineses Akmenes akordeona mūzikas un skaņu plašu pavadījumā. Bija vairākas acij tīkamas maskas, kā, piem.: „Jaunais pāris" (Maija Miķelsone un Aija Krastiņa), „Cigāniete ar cigāniņu" (I. un A. Zariņi) u. c. Karnevāla priekos līksmojās tuvu pie 100 bērnu.

Pirmdien notika vieglatlētikas sacensības K. Ozoliņa vadībā, piepalīdzot G. Gubiņam, A. Ticmanim, A. Pērkonei, A. Tomasei u. c.

Arī labvēlīgie laika apstākļi sekmēja svētku un sporta sacensību labu izdošanos. Svētku dienās „Saulainē" varēja redzēt vairāk kā 800 jaužu un rikotāji ar Saulaines pārvaldes enerģisko pr-ku E. Buku priekšgalā ir iepriecināti par svētku labu izdošanos. **K.**

Saulaines bērnu svētku peldēšanas un daiļlēkšanas sacensību rezultāti.

Peldēšanā zēniem 8-10 g. vecuma grupā: 1. v. Jānis Hausmanis, 2. Imants Gaiķis, 3. Jānis Udrovskis.

11-13 g. grupā: 1.v. Juris Udrovskis, 2. Andris Saksons, 3. Ivars Cjuinskis.

14-16 g. grupā: 1.v. Pēteris Akers, 2. Valdis Kauliņš, 3. Austris Liepa.

Peldēšanā meitenēm 8-10 g. vecuma grupā: 1.v. Judīte Miķelsone.

11-13 g. grupā: 1.v. Vija Zuntaka, 2. Māra Liepa, 3. Gunta Miķelsone.

14-16 g. grupā: 1.v. Renāte Pilskalniete, 2. Irma Liduma.

Daiļlēkšanā no iespējamiem 30 punktiem zēniem no 8-10 g., 1. Jānis Hausmanis — 25 p., 2. Andris Cjuinskis — 24 p., 3. Juris Ratnieks — 23 p.

11-13 g. veciem: 1. Pēteris Pogulis — 18 p., 2. Andris Saksons — 27 p., 3. Juts Jansons — 24 p.

14-16 g., 1. Pēteris Akers — 29p., 2. Andris Pāvuls — 24 p., 3. Jānis Mangalis — 24 p.

Meitenēm: 11-13 g. 1. Benita Atteka — 22 p., 2. Māra Liepa — 21 p., 3. Gunta Miķelsone — 14p.

14-16 g., Irma Liduma (bez konkurences).

Jaunie censoņi mākslas laukā — zīmēšanas stendā.

Pusdienas Saulainē garšo tiešām lieliski!

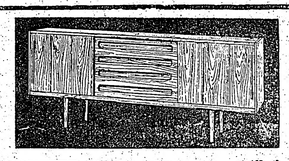

BUFETE, 67" plata, 32" augsta un tikai 19½" dziļa, lai taupītu telpu. 4 atvilktnes, pārstādāmi plaukti, bīdāmās durvis. Viss no Teak (indiešu) koka. $189.-

TEAK KOKA KOMBINĒTĀ BUFETE piemērota vairākām vajadzībām ar 8 pārstādāmiem plauktiem, 6 ar filcu izklātām atvilktnēm, stikla vitrīna ar 3 plauktiem. 5½ pēdas plata, 5 pēdas 2 collas augsta un 19 collas bieza. $274.-

Jums derētu šīs un daudzas citas mēbeles, kas būtu piemērotas jūsu mājai, aplūkot pie SORENSEN. Mums ir lielā izvēlē (2, 3 un 4-vietīgi) dīvāni, polstētas sēdvietas ar uzliekamiem spilveniem. Rakstāmmašīnas, kafijas galdiņi un galda piederumi, kā arī tējas galdiņi uz riteņiem. Visi priekšmeti ar roku darināti no matēta Teak koka, apvilkti ar vilnas audumu, kas nodrošināts pret kodēm.

Mums ir arī vienkrāsainas grīdsegas, lampas, keramikas izstrādājumi, kā arī dažādi sīki priekšmeti māju izdaiļošanai.

Iegriezieties pie mums nekavējoties.

P.S. Sorensen importē tieši no Dānijas, kur cenas ir ļoti piemērotas.

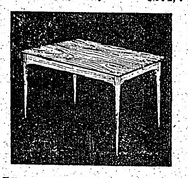

ĒDAMISTABAS GALDS, 3 pēdas plats, 4 pēdas 5 collas garš, izvelkams līdz 7' 9". Teak koka. $119.-. 12 dažāda cita veida, sākot ar $98.-

TEAK KOKA KRĒSLI ar mīkstas gumijas polstējumu, pārklāti ar vilnas audumu. Ļoti izturīgi. $34.-. Mums ir arī dažādi 8 cita tipa, sākot ar $29.50.

E. SORENSEN
595 YONGE ST. — TORONTO.
TEL.: WAlnut 5-9111.
1 bloku ziemeļos no Wellesley.
LIELS PARKOSANAS LAUKUMS — LIELS PARKOSANAS LAUKUMS

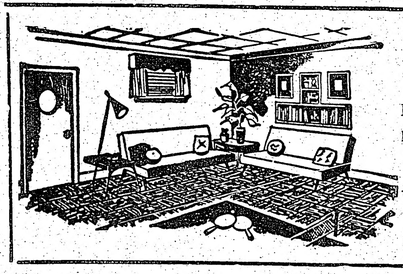

GRĪDU — GRIESTU — SIENU
TILES
LINOLEJI — TEPIĶI — KRĀSAS
Bezmaksas piegāde un aprēķini
Informācija latviešu valodā
ASPHALT SERVICES LTD.,
702 WESTON RD.
RO 9-4734 TORONTO RO 9-4154

ĀDOLFA KAKTIŅA 75 GADIEM

II

Kalvets mācās ko spēj, un arī lomu lielums aug spēji. Debitands sāka ar naktssarga mazo partiju „Nirnbergas Meistardziedoņos", un pēc nepilnas sezonas jau bija pats Hanss Sachss šajā operā — ar daudzu Vācijas operu angažamentu piedāvājumiem. Darbs Nirnbergā ievadīja Kaktiņu lielajā operu pasaulē. Ar Visbadenes operas premjēra līgumu kabatā, Kaktiņš atgriežas dzimtenē pavadīt vasaras brīvlaiku. Bet augustā 1. pasaules kaŗš pārvelk svītru panākumu turpinājumam Vācijas operās. Ceļš nu ved uz Krieviju, kur Pēterburgas Mūzikālā drāmā dzied Dēmonu, Grēmmu un Mefistofeli. Tās ir vēl aizvien basa partijas, lai gan Kaktiņa diapozons sniedzas pat vēl tālu tenora testitūrā.

Kaŗa laikā viņš izbraukājis krustu šķērsu Krieviju koncertēdams, un pamazām atzinis, ka baritona partijas ir viņam vispiemērotākās. Pēc revolūcijas ļoti riskantā veidā Kaktiņš bēg atpakaļ uz dzimteni. Tur no 1918. gada viņš ir Nacionālās operas pamatu licējs un lepnums. Tur atplauka nebijušā krāšņumā viņa talanti, kam līdzīgus latviešos sameklēt nespēsim. Pieredze māca, un vērīgs Kaktiņš bijis vienmēr. Forte dziedājumi vairs nav nevaldāmi dārdoši, izteiksme visur perfekta — balss nu bija izkopta līdz pilnībai. Māksliniecīskā kulminācija bija sasniegta 40 gadu vecumā.

Ļoti labskanīgais balss metalls skan dzidri un rotaļīgi plūstoši. Tas nav noslēpums arī ārzemēs. Bez Baltijas un Skandināvijas valstīm lielu piekrišanu K. gūst arī Vācijas operu namos un Prāgā, kamēr ap 25. gadu Monte Karlo operai izdodas viņu saistīt sezonai, kuŗas laikā Kaktiņš dzied arī Parīzes Grandoperā. Amonasro (lielā iedvesme un temperaments!), Knazs Igors, Tonio, Dons — rod lielu atbalsi, un viņam piedāvāts ne vien reti izdevīgs angažaments Grandoperā, bet arī Amerikas Hjuroks par viņu ļoti ieinteresēts. Amerikai slikta slava kā mākslinieku izmantotājai (tā paša Hjuroka vaina). Parīze — dēkas. Bet dzimtenes ilgu un īpatnēju ģimenes apstākļu dēļ Kaktiņš pamet visu un atgriežas savā Baltā namā — Rīgā.

Maskavas koeksistences miglas meistari vedina savu tuvāko upuri — jaunu Latvijas republiku uz kultūrālo apmaiņu. Un pirmais, ko tie grib dzirdēt, ir viņu bēglis — Ādolfs Kaktiņš. Valdības iespaidots, viņš arī dodas Staļina valstībā un gūst lielākos panākumus turienes lielākajās operās vairākās viesizrādēs. —

Nacionālās operas angažamentu Kaktiņš vairs nelauž, bet ārzemēs katru gadu jau viesojas daudzās viesizrādēs. Kaktiņš nav komerciālas dabas, un visas savas iespējas nekad nav izmantojis pilnībā. Viņa sirds pilnīgi un tikai piederēja dzimtenei — Latvijai.

Pēc 45 gadu pārsniegšanas balss spēks tika izlietots daudz apdomīgāki, meistariba rotaļāties ar saviem dotumiem sasniegta, un izteiksmes veids tad izkopts līdz pilnībai. Darbs operā kļūst kā rotaļa. Nekad Kaktiņš partijas nemācījās mājās — tikai tekstu. Tāpat dziesmu jauniestudējumus — tekstu, tad reizi pie klavierēm ar pavaditāju falsetā „izņurdēt" notis, tas viss. Nama iedzīvotāji nekad nejuta, ka tur dzīvo Latvijas varenākās balss īpašnieks, jo nekad viņu nedzirdēja . . .

Operas ģērbtuvēs pirms izrādēm bija allaž mērens „kaķu koncerts" balsu „ieskaņošanas" pūļu dēļ, tikai skaņas nenāca no Kaktiņa ģērbtuves. Viņš arī neko pārāk vairs necentās — taču padevās it kā pats no sevis. Viņš bija sakausējis visus dažādos operas elementus vienā. Katrs skatuves tēls bija vienreizējs kalums. Nekādas nolaidības ne grimā, ne tērpos, un nekad partitūrā, kur kollēģām bieži viņš bija kā „glābšanas josta" kļūdu jūrā, jo viņa perfektā atmiņa līdzēja pat pārējo partitūru jucekli. Sugestējošs un pārliecinošs. Un kad Kaktiņa Mefistofelis izplēta rokas „Zelta teļam" — zosāda jau klāja daudzus klausītājus . . .Jaunie baritoni tiešām bija nelāgā situācijā, jo pārspēt Kaktiņu toreiz likās neiespējami. Mūsu opera savus kalngalus sasniedza zem Kaktiņa zīmes.

Nacionālā opera galveno solistu, baleta, koŗa un inscenējumu ziņā bija ne tikvien neapšaubāmi labākā Austrumeiropā, bet dažās niansēs tā pārsniedza pat Vācijas un Francijas operas (īpaši balets un arī koris). Ne tik spoži veicās teātriem. To iezīmēja arī vietējās publikas intereses mazs atslābums zināmos laikmetos. Dailes teātris „glābās" ar operešu uzvedumiem, bet Nacionālais teātris, lai pacelu entuziasmu — aicināja Ādolfu Kaktiņu atkal reiz skandēt tekstu. Hēbeļa „Judītes" uzvedumā Kaktiņš kā Holoferns atkal pierādīja, ka joprojām ir sugestējošs skatuves varonis, kaut arī nedziedātu. Skandējumā tālu nepalika arī vēlākais lomas dublētājs Teodors Lācis, bet ne lomas izveidojumā un suverenitātē. Kaktiņš bija aktieris ar vislielāko drāmatisko vērienu.

Kaktiņš nav aizmirstams vārds vecākai paaudzei un arī lielākai daļai no vidējās paaudzes, bet jaunākai paaudzei nebija vairs kontakta ar viņa lielās slavas laiku. Rakstnieki atstāj darbus, tāpat gleznotāji, bet dziedoņi tikai nostāstus un iedziedātas plates. Pēdējā ziņā Kaktiņš nebija vēl zem laimīgas zīmes — labākās to laiku plašu rūpnīcas „His Masters Voice" izstrādātās plates netiek tuvu šī laika lieliskiem ieskaņojumiem. 78 apgriezienu plates ir ar blakus trokšņiem (šņākšanu) un skaņas zīņa vēl tālu no tagadējā laikmeta uzņemšanas virtuozitātes. Tomēr šīs plates saglabājušas kaut mazu liecību par Kaktiņa labākajiem laikiem. Laikā no 1925. —1933. gadam viņš iedziedājis 14 plates; četras plates krievu valodā internacionālai publikai, no kurām Mazepas un Grēmina ārijas ar krievu romanču dziedājumiem vēl dzīvi pirka pirms 4 gadiem Nujorkas krievu mūzikas veikalā. Nebija vairs dabūjama visrakstūrīgākā — Roberta ārija no Čaikovska „Jolantas", kur Kaktiņš rotaļīgi veic augstāko testitūru (turpat tenora), tā raksturojot savu ārkārtīgi plašo diapozonu. Latviešu valoda iedziedātas 3 plates ar operu ārijām, to starpā krāšņais grāfa Lūnas belkanto dziedājums, tāpat Dziesma vakara zvaigznei (Tanheizers), īpatā Mefistofeļa serenāde un Toreadora ārija. 3 plates veltītas latviešu tautas dziesmām un 3 — īpašām studentu dziesmām. Šo ciklu noslēdz filmas „Tautas dēls" trafarētie iedziedājumi (uzņemts ap 1937. gadu). Jāpiemin, ka pēdējā laikā parādījusies plate ar 2 tautas dziesmām („Pieci gadi kalpiņš biju"), gan iedziedāta šinī krastā — pirms dažiem gadiem.

Tagad šīs plates kļuvušas vairāk par kollekcionāru īpašumu, jo tirgū tās vairs lielākā daļa nav atrodamas. Vairāk vai mazāk — šīs 14 plates ir pietiekošs pierādījums Kaktiņa Dieva dotai un latviešu apbrīnotai balsij.

1940. gadā Kaktiņš par sīti komūnistu vilinājumiem māksliniekiem nevarēja akceptēt Latvijas iznīcināšanu. Viņa nesaudzīgi skarbā valoda un pilniga politisko „audzināšanas stundu"ignorēšana sagādāja viņam vietu otrā izsūtāmo sarakstā, kuŗa reālizēšana bija paredzēta jūlija beigās. Kaŗš viņu paglāba un deva iespēju vēl 4 gadus kalpot dzimtenei. 1944. g. rudenī viņš dziedāja frontē cīnītājiem, dziedāja Rīgā izmisušai un panikas pārņemtai tautai, un tikai ar vienu no pedējiem kuģiem viņa meitai Elgai izdevās Kaktiņu piespiest atstāt dzimteni. Apziņa, ka viņa mūža darbs, viņa tik ļoti mīlētā dzimtene un latviešu tauta padoti pēkšņai iznīcībai, salauza Kaktiņu, un kad 60 gadus vecais dziedonis mēģināja iekārtoties trimdas gaitās — tas vairs nebija suverēnais Ādolfs Kaktiņš. Operas zaudējumu viņš nespēja pārdzīvot bez sekām. Vācijā viņš gan koncertēja bēgļu nometnēs, un koncerta estrāde nebūt viņam nebija sveša, bet Kaktiņš bez operas grūti iedomājams. 64 gadu vecumā ierodas ASV (kuŗp Hjuroks viņu gribēja atvest jau pirms 25 gadiem), Kaktiņš vēl apceļo pirmajos gados daudzus latviešu centrus, koncertējot. Bet nesaudzīgā Amerikas dzīve un aizlauztā veselība prasa savu — pēc turpat pussimts gadu kalpošanas skatuvei un dziesmai, pie tam samērā neparasti ilgi uzturot savu balsi priekšnesumam spējīgu, dziedonis pārstājis skandēt — viņa dziesmoto gaitu ļoks noslēdzies svešā zemē, svešos laudīs, svešā darbā pavadot savas dzīves novakaru. Parasti saka, ka dzīves abi gali vienādi. Tā arī Kaktiņam iznācis vecumā atkal atgriezties pie smaga fiziska darba. Un lai šo apli pasvītrotu — reiz atkal atgriezties pie jaunības laiku sākuma — teātra skatuves. Tā būs Kaktiņa pēdējā atvadīšanās no tautiešiem, un atliek cerēt, ka tie viņu arī mēģinās novērtēt pienācīgi, jo tāds māksliniekis, kā Ādolfs Kaktiņš Latvijas ziedu laikos, mums bijis tikai viens vienīgs. Igo.

Meklē
VECĀKU SIEVIETI
3 mēnešu veca bērna uzraudzīšanai.
Atalgojums pēc vienošanās.
Tuvākai informācijai zvanīt — CL 5-6879, TORONTO.

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape
tel. HO 6-9911, Toronto.
★ Bagātīgā izvēlē ziedošas podu puķes.
★ Griezti ziedi. ★ Ziedu sakārtojumi
★ Tautiskie izstrādājumi
Pasūtiniet savlaicīgi.

SŪTIET ĀDAS
STANDARTSAIŅUS jūsu piederīgiem.
SPECIĀLPIEDĀVĀJUMS
2 pāriem gaŗo zābaku ar visiem piederumiem — virsāda oderāda, zoļāda u. c. piederumi $20.00
Pasūtinājumus pa pastu izpildām nekavējoties pēc naudas pārveduma saņemšanas.
ENCHIN LEATHER
466 BATHURST STREET, TORONTO.
ATVĒRTS IK DIENAS LĪDZ PLKST. 5.30

CIŅA PAR PASAULES VA

TĀLEJOŠI SARKANĀS ĶĪNAS PLĀ

(mo) Rietumu pretizlūkošanas dienesti savstarpējā sadarbībā konstatējuši, ka visu pasauli apklāj ķīniešu komūnistu rūpīgi organizēts slepenais tīkls ar mērķi sagatavot pasaules revolūciju ķīniešu vadībā.

Ilgāku laiku Rietumu sabiedrotie, jo sevišķi amerikāņi domāja, ka sarkanā Ķīna būtu ieinteresēta tikai Pacifika telpā. Pēdējā laika vērojumi tomēr apstiprina, ka šī doma ir pilnīgi maldīga, jo blakus aktīvai sarkano ķīniešu aģentu darbībai šajā telpā, tās aktivitāte ļoti pieaugusi gandrīz vai visos pārējos kontinentos. Izmantojot pašreizējo politisko attīstību Kubā, sarkanā Ķīna šeit iepludinājusi lielu skaitu savu aģentu, un ar katru die-

50 GADU SKOLAS DARBĀ

Skolotāja Līna Denisova jubilāre

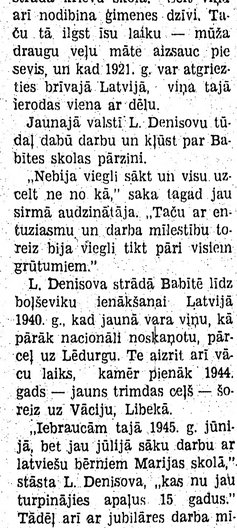

Rietumvācijā, Libekā, uz 50 g. ilgu darbu skolas druvā nule atskatījās skolotāja Līna Denisova. Viņas šūpulis kārts 1888. g. 28. jūlijā Lielvārdē tēva skolotāja ģimenē. Pēc pirmās izglītības iegūšanas Aizkraukles draudzes skolā jaunā censone dodas uz Rīgu, kur īpašos Mācības apgabala kursos 1905. gadā noliek tautskolotājas eksāmenu un tūdaļ tā paša gada rudenī dabū vietu Raunā, Jāņa skolā.

„Tas bija reizē revolūcijas sataukuma un jaunu dzīņu plīns laiks," atceras jubilāre, „kad it kā vaļā palaisti pavasara ūdeņi visus apskaloja brīvības ideja."

Raunā L. Denisova nostrādā līdz 1912. g. Tad atkal kursi Rīgā, pēc kam darbs Skokā. Sasniegts cerētais, bet klāt 1. pasaules kaŗš, un 1916. g. līdzi lielajai bēgļu straumei arī Denisova dodas uz Krieviju. Viņa apmetas Orenburgā pie Urāliem un strādā krievu skolā. Šeit viņa arī nodibina ģimenes dzīvi. Taču tā ilgst īsu laiku — mūža draugu veļu māte aizsauc pie sevis, un kad 1921. g. var atgriezties brīvajā Latvijā, viņa tajā ierodas viena ar dēlu.

Jaunajā valstī L. Denisovu tūdaļ dabū darbu un kļūst par Babītes skolas pārzini.

„Nebija viegli sākt un visu uzcelt ne no kā," saka tagad jau sirmā audzinātāja. „Taču ar entuziasmu un darba mīlestību toreiz bija viegli tikt pāri visiem grūtumiem."

L. Denisova strādā Babītē līdz boļševiku ienākšanai Latvijā 1940. g., kad jaunā vara viņu, kā pārāk nacionāli noskaņotu, pārceļ uz Lēdurgu. Te aizrit arī vācu laiks, kamēr pienāk 1944. gads — jauns trimdas ceļš — šoreiz uz Vāciju, Libekā.

„Iebraucām tajā 1945. g. jūnijā, bet jau jūlijā sāku darbu ar latviešu bērniem Marijas skolā," stāsta L. Denisova, „kas nu jau turpinājies apaļus 15 gadus." Tādēj arī ar jubilāres darba mīlestību vēl šodien Mēzenes latviešu novietnē pastāv svētdienas un papildskola.

L. Denisova pārliecināta, ka visi latvieši nepārtautosies un kodols vienmēr paliks, kādēļ trimdas skolas uzdevums ir ievirzīt jaunatni latviskuma garā.

Bet L. Denisova sevi atdevusi ne tikai skolai. Babītē viņa vadījusi arī Sarkanā Krusta pulciņu, strādājusi Mazpulkā un divi reizes sabijusi par vietējās izglītības biedrības priekšnieci.

Ar 13 gadiem jau dziedājusi korī, piedalojties visos brīvās neatkarības laikā Dziesmu svētkos. Trimdā šis darbs turpinājies Libekas dziesmu draugu pulkā un skolotāju biedrībā, kopš tās nodibināšanās.

Čaklajai gaviļniecei jāsaka latvisks paldies, īpaši par to, ko viņa veic pašreiz trimdas skolas un jaunatnes audzināšanas labā.

J. Sudrabiņš

nu šis skaits pieav
Kubu kā trampli
lēnām, bet neatlai
filtrēties Latiņu
tis. Seit viņi, klau
no Pekingas, ce
no sadarbības ar
nības aģentiem un
**stāvīgus ceļus, pa
ķi uzdevumu — p
tiskās revolūcijas
sarkanās Ķīnas v**

Ķīniešu aģen
aktivizēta arī jau
republikās. Sark
vicna no pirmajā
visām neatkarīgaj
vus diplomātiskos
kuŗiem, protam
labi sagatavotais
Plaši izvērstai ak
bazi pagaidām
Gvineja. Aģentu
sekmes jau uzrā
un Abesīnijā.

Ķīniešu lielajā
minēts, paredzēts
niešu iepludināt
tiem pievienojot
uz citiem apgabal
un Latiņu Ameri

Sie sarkanās Ķ
mēr nekādā ziņā
domju Savienības
nu apjomā, jo, ap
lielo potenciālo sp
stākli, ka jau nā
dū tai būs attīst
mukleāro ieroču
var kļūt par bīst
komūnisma izau
kā nīstie kapitāl
mi.

Šo apstākli
fakts, ka kopējā g
robeža ievērojam
Ķīnas ekspansijas
tumiem.

Sakarā ar šo at
ju Savienības
Hruščeva plānā
sarkanās Ķīnas
vā valgā, vajadzēj
mainot arī politik
apstiprina nule
tā runa Kaŗa ak
šajiem jaunajiem
viņš tani jau ievē
toni izteicās par s
Rietumiem un at
sveŗot vairāk mī
ciešamību. Kaut
Hruščevs mēģin
testību armijas
skaidrs, ka valve
ja līkts uz to, l
tiktu ķiniešiem.

Ķīniešu izvieto
apgabalos krievi
agrāk, mēģinot i
na reālizēšanu ar
nistiskajās zemēs
jas komūnistu p
laikā Hruščevs
majiem rokas p
ju sekretāriem sa
deva mājienu n
plāniem draudz
funkcionārus. Ta
nedēļās arī konc
jo Austrumvācijā
un arī Polijā tik
lāks skaits atbild
un saimniecības

Hruščevs tom
nājies ar pretde
pļāksnē vien, bet
mam sagatavoji
jam. Vašingtonā
rikāņu spiegu
uzņēmumi lieci
skaits padomju
vietots ar aprēķ
āla konflikta g
spētu apšaudīt
rūpniecības cent
domju Savienība
zinās lielos drau
jām briesmām u
ra reiz šeit ciņa
saules vadīšanā
par ciņu, kuŗā
lastības tiks izšķi

Pēc 16 ga ģimn

No Latvijas T
jā iebraukušas G
g. v., no Kuldīg
dēla Artura un
dzas. Emma Tik
Kokneses pie dē
las Mildas un m

Abas māmuļas
šķirtas no ģimen

**ALBERTS KA
KENE**

Sakarā ar kai
šanu gaidāmajā
ta vēlēšanām, T
raksts „The Glo
vietojis latviešа
ņa vēstuli, kuŗā
demokratu pa
platforma. Pēdej
tieša domām, sa
cijas un tādēļ „n
lauties ne-uz pla
kandidātu (J.
Kalniņš pārmet
pieredzes trūku
kandidāta apgal
saules presē

...RĪDU — GRIESTU — SIENU
...TILES
...OLEJI — TEPIĶI — KRĀSAS
...maksas piegāde un aprēķini
Informācija latviešu valodā
...PHALT SERVICES LTD.,
702 WESTON RD.
...9-4734 TORONTO RO 9-4154

...75 GADIEM

...ārējo Lūnas belkanto dziedājums, tā...s un pat Dziesma vakara zvaigznei ...ttina (Tanheizers), īpatā Mefistofe...Zel...ļa serenāde un Toreadora ārija. ...klāja 3 plates veltītas latviešu tautas ...unie dziesmām un 3 — īpašām stu...situ...dentu dziesmām. Šo ciklu no...reiz slēdz filmas „Tautas dēls" tra...pera farētie iedziedājumi (uzņemts ...zem ap 1937. gadu). Jāpiemin, ka pē...dējā laikā parādījusies plate ar ...solis...2 tautas dziesmām („Pieci gadi ...umu kalpiņš biju"), gan iedziedāta ...ubā...šīni krastā — pirms dažiem ga...bet diem.

...pat ...peras Tagad šīs plates kļuvušas vai...Ne rāk par kolekcionāru īpašumu, ...o ie...jo tirgū tās vairs lielākā daļa ...s in...nav atrodamas. Vairāk vai ma...āmos zāk — šīs 14 plates ir pietiekošs ...glā...pierādījums Kaktiņa Dieva do...iem, tai latviešu apbrīnotai balsij. ...acel...Ādol 1940. gadā Kaktiņš par sviti ...ndēt komūnistu vilinājumiem ...vedu...māksliniekiem nevarēja akceptēt Latvijas iznīcināšanu. Viņa ...atkal nesaudzīgi skarbā valoda un pil...ttes...niga politisko „audzināšanas ...t arī stundu"ignorēšana sagādāja vi...tālu ņam vietu otrā izsūtāmo saraksta, kura reālizēšanā bija pare...dub...dzēta jūlija beigās. Karš viņu ...o lo...paglāba un deva iespēju vēl 4 ...nitā...gadus kalpot dzimtenei. 1944. g. ...v's. rudenī viņš dziedāja frontē ...rāds ...nitājiem, dziedāja Rīgā izmisu...lākai šai un panikas pārņemtai tau...bet tai, un tikai ar vienu no pēdē...vairs jiem kuģiem viņa meitai Elgai ...avas izdevās Kaktiņu piespiest atstāt ...rbus, dzimteni. Apziņa, ka viņa mūža ...pi ti...darbs, viņa tik ļoti mīlētā dzim...pio...tene un latviešu tauta padoti ...ebija pēkšņai iznīcībai, salauza Kak...labā...tiņu, un kad 60 gadus vecais ...His dziedonis mēģināja iekārtoties ...pla...trimdas gaitās — tas vairs nebija ...ielis...suverēnais Adolfs Kaktiņš. ...grie...Operas zaudējumu viņš nespēja ...trok...pārdzīvot bez sekām. Vācijā ...ās zi...viņš gan koncertēja bēgļu no...kme...metnēs, un koncerta estrāde ne...To...būt viņam nebija sveša, bet ...kaut Kaktiņš bez operas grūti iedo...labā...mājams. 64 gadu vecumā iero...ļ025. doties ASV (kurp Hjuroks viņu ...lis 14 gribēja atvest jau pirms 25 ga...v...diem), Kaktiņš vēl apceļo pir...ēi, no mājos gadus daudzus latviešu ...mina centrus, koncertējot. Bet nesau...dzie...dzīgā Amerikas dzīve un aizlauz...pirms tā veselība prasa savu — pēc ...nūzi...turpat pussimts gadu kalpošanas ...būja...skatuvei un dziesmai, pie tam ...berta samērā neparasti ilgi uzturot sa...ntas", vu balsi priekšnesumam spējīgu, ...gstā...dziedonis pārstājis skandēt — vi...), tā ņa dziesmoto gaitu loks noslē...plašo dzies svešā zemē, svešos laudīs, ...n ie...svešā darbā pavadot savas dzī...t āri...ves novakaru. Parasti saka, ka ...grāfa dzīves abi gali vienādi. Tā arī Kaktiņam iznācis vecumā atkal atgriezties pie smaga fiziska darba. Un lai šo apli pasvītrotu — reiz atkal atgriezties pie jaunības laiku sākuma — teātra skatuves. Tā būs Kaktiņa pēdējā atvadīšanās no tautiešiem, un atliek cerēt, ka tie viņu arī mēģinās novērtēt pienācīgi, jo tāds mākslinieks, kā Ādolfs Kaktiņš Latvijas ziedu laikos, mums bijis tikai viens vienīgs. Igo.

...VIEŠU PUĶU SALONS
...CALLA
...Danforth Ave., pie Pape
...HO 6-9911, Toronto.
...gā izvēlē ziedošas podu puķes.
...zi ziedi. ☆ Ziedu sakārtojumi
☆ Tautiskie izstrādājumi
Pasūtiniet savlaicīgi.

...ĀDAS
...IŅUS jūsu piederīgiem.
...PIEDĀVĀJUMS
...ar visiem piederumiem — virsāda ...ederumi $20.00
izpildām nekavējoties pēc naudas ...uma saņemšanas.
...LEATHER
...T STREET, TORONTO.
...NAS LIDZ PLKST. 5.30

CIŅA PAR PASAULES VADĪBU

TĀLEJOŠI SARKANĀS ĶĪNAS PLĀNI

(mo) Rietumu pretizlūkošanas dienesti savstarpējā sadarbībā konstatējuši, ka visu pasauli aplāj ķīniešu komūnistu rūpīgi organizēts slepenais tīkls ar mērķi sagatavot pasaules revolūciju ķīniešu vadībā.

Ilgāku laiku Rietumu sabiedrotie, jo sevišķi amerikāņi domāja, ka sarkanā Ķīna būtu ieinteresēta tikai Pacifika telpā. Pēdējā laika vērojumi tomēr apstiprina, ka šī doma ir pilnīgi maldīga, jo blakus aktīvai sarkano ķīniešu aģentu darbībai šajā telpā, tās aktivitāte ļoti pieaugusi gandrīz vai visos pārējos kontinentos. Izmantojot pašreizējo politisko attīstību Kubā, sarkanā Ķīna šeit iepludinājusi lielu skaitu savu aģentu, un ar katru dienu šis skaits pieaug. Izmantojot Kubu kā tramplīnu, šie aģenti lēnām, bet neatlaidīgi cenšas iefiltrēties Latīņu Amerikas vaistīs. Šeit viņi, klausīdami pavēles no Pekingas, cenšas izvairīties no sadarbības ar Padomju Savienības aģentiem un iet pilnīgi pat**stāvīgus ceļus, paturot par mērķi uzdevumu — pasaules sociālistiskās revolūcijas sagatavošanu sarkanās Ķīnas vadībā.**

Ķīniešu aģentu darbība ļoti aktivizēta arī jaunajā Afrikas republikās. Sarkanā Ķīna kā viena no pirmajām nosūtījusi uz visām neatkarīgajām valstīm savus diplomātiskos pārstāvjus, kuriem, protams, aizsegā sekolabi sagatavotais aģentu kadrs. Plaši izvērstai akcijai par iezjas bāzi pagaidām tiek izmantota Gvineja. Aģentu darbība labas sekmes jau uzrādījusi Marokā un Abesīnijā.

Ķīniešu lielajā plānā, kā jau minēts, paredzēts 5 miljoni ķīniešu iepludināt Viduseiropā, tiem pievienojot zināmu skaitu uz citiem apgabaliem, kā Afrikai un Latīņu Amerikai.

Šie sarkanās Ķīnas plāni tomēr nekādā ziņā neiederas Padomju Savienības politisko plānu apjomā, jo, apzinoties Ķīnas lielo potenciālo spēku, kā arī apstākli, ka jau nākamā gada vidū tai būs attīstīta pašai sava nukleāro ieroču rūpniecība, tā var kļūt par bīstamu ienaidnieku komūnisma izaukļētājai zemei, kā nīstie kapitālistiskie Rietumi.

Šo apstākli vēl pastiprina fakts, ka kopējā garā sauszemesrobeža ievērojami atvieglinātu Ķīnas ekspansijas plānus uz rietumiem.

Sakarā ar šo attīstību Padomju Savienības resp., Ņikitas Hruščeva plānā ietelp jo ilgāka sarkanās Ķīnas pieturēšana savā valgā, vajadzības gadījumā mainot arī politikas nosliecī. To apstiprina nule Hruščeva teiktā runa Kara akadēmijas beigušajiem jaunajiem virsniekiem; viņš tanī jau ievērojami maigākā toni izteicās par sadarbošanos ar Rietumiem un atbrunošanos, uzsverot vairāk militārisma nepieciešamību. Kaut arī šādā veidā Chruščevs mēģina lauzt lielo pretestību armijas apriņdās, tomēr skaidrs, ka galvenais akcents bija likts uz to, lai mazliet izpatiktu ķīniešu izvietošanu Sibirijas apgabalos krievi noraidīja jau agrāk, mēģinot ietekmēt šī plāna reālizēšanu arī Eiropas komūnistiskajās zemēs. Jau Rumānijas komūnistu partijas kongresa laikā Chruščevs saviem uzticamajiem rokas puišiem — partijas sekretāriem satelītu valstīs — deva mājienu nomainīt ķīniešu plāniem draudzīgos partijas funkcionārus. Tas pēdējās pāris nedēļās arī koneskventi noticis, jo Austrumvācijā, Čechoslovākijā un arī Polijā tika nomainīti lielāks skaits atbildīgie plānošanas un saimniecības daļu vaditājī.

Chruščevs tomēr nav apmierinājies ar pretdarbību politiskajā plāksnē vien, bet katram gadījumam sagatavojies arī jaunākajam. Vašingtonā izvērtētie amerikāņu spiegu mašīnu izdaritie uzņēmumi liecina, ka lielāks skaits padomju raķešu bažu izvietots ar aprēķinu, lai eventuāla konflikta gadījumā tās iespētu apšaudīt sarkanās Ķīnas rūpniecības centrus. Tātad Padomju Savieniba jau tagad apzinās lielos draudus no dzeltenajām briesmām un rēķinās ar to, ra reiz šeit ciņa par vadību pasaules vadīšanā var izvērsties par ciņu, kurā vājākais bez žēlastības tiks iznīcināts.

Māra Verle beigusi Toronto universitātes humanitāro zinātņu fakultāti ar B.A. gradu un turpinās studijas bibliotēkāres (B. L. Sc.) grada iegūšanai. Māra Verle ir studenšu korporācijas Spīdola tautiete.

50 GADU SKOLAS DARBĀ

Skolotāja Līna Denisova jubilāre

Rietumvācijā, Libekā, uz 50 g. ilgu darbu skolas druvā nule atskatījās skolotāja Līna Denisova. Viņas šūpulis kārts 1888. g. 28. jūlijā Lielvārdē tēva skolotāja ģimenē. Pēc pirmās izglītības iegūšanas Aizkraukles draudzes skolā jaunā censone dodas uz Rīgu, kur īpašos Mācības apgabala kursos 1905. gadā noliek tautskolotājas eksāmenu un tūdaļ tā paša gada rudenī dabū vietu Raunā, Jāņa skolā.

„Tas bija reizē revolūcijas sataukuma un jaunu dzīņu pilns laiks," atceras jubilāre, „kad it kā vajā palaisti pavasara ūdeņi visus apskaloja brīvības ideja."

Raunā L. Denisova nostrādā līdz 1912. g. Tad atkal kursi Rīgā, pēc kam darbs Sloķā. Sasniegts cerētais, bet klāt 1. pasaules karš, un 1916. g. līdzi lielajai bēgļu straumei arī Denisova dodas uz Krieviju. Viņa apmetas Orenburgā pie Urāliem un strādā krievu skolā. Šeit viņa arī nodibina ģimenes dzīvi. Taču tā ilgst īsu laiku — mūža draugu veļu māte aizsauc pie sevis, un kad 1921. g. var atgriezties brīvajā Latvijā, viņa tajā ierodas viena ar dēlu.

Jaunajā valstī L. Denisovu tūdaļ dabū darbu un kļūst par Babītes skolas pārzini.

„Nebija viegli sākt un visu uzcelt ne no kā," saka tagad jau sirmā audzinātāja. „Taču ar entuziasmu un darba milestību toreiz bija viegli tikt pāri visiem grūtumiem."

L. Denisova strādā Babītē līdz boļševiku ienākšanai Latvijā 1940. g.; kad jaunā vara viņu, kā pārāk nacionāli noskaņotu, pārceļ uz Lēdurgu. Te aizrit arī vācu laiks, kamēr pienāk 1944. gads — jauns trimdas ceļš — šoreiz uz Vāciju, Libekā.

„Iebraucām tajā 1945. g. jūnijā, bet jau jūlijā sāku darbu ar latviešu bērniem Marijas skolā," stāsta L. Denisova, „kas nu jau turpinājies apaļus 15 gadus." Tādēļ arī ar jubilāres darba milestību vēl šodien Mēzenes latviešu novietnē pastāv svētdienas un papildskola.

L. Denisova pārliecināta, ka visi latvieši nepārtautosies un kodols vienmēr paliks, kādēļ trimdas skolas uzdevums ir ievirzit jaunatni latviskuma garā.

Bet L. Denisova sevi atdevusi ne tikai skolai. Babītē viņa vadījusi arī Sarkanā Krusta pulciņu, strādājusi Mazpulkā un divi reizes sabijusi par vietējās izglītības biedrības priekšnieci.

Ar 13 gadiem jau dziedājusi korī, piedalīties visos brīvās neatkarības laika Dziesmu svētkos. Trimdā šis darbs turpinājies Libekas dziesmu draugu pulkā un skolotāju biedrībā, kopš tās nodibināšanās.

Čaklajai gaviļniecei jāsaka latvisks paldies, īpaši par to, ko viņa veic pašreiz trimdas skolas un jaunatnes audzināšanas labā.

J. Sudrabiņš

Pēc 16 gadiem pie ģimenes

No Latvijas Toronto šai nedēļā iebraukušas Grieta Vilsone, 69 g. v., no Kuldīgas apkārtnes pie dēla Artura un vedeklas Mirdzas. Emma Tikiņa, 69 g. v., no Kokneses pie dēla Valda, vedeklas Mildas un mazdēla Jāņa.

Abas māmuļas 16 gadu bijušas šķirtas no ģimenes.

ALBERTS KALNIŅŠ PRET KENEDIJU

Sakarā ar kandidātu nominēšanu gaidāmajām ASV prezidenta vēlēšanām, Toronto rita laikraksts „The Globe and Mail" ievietojis latvieša Alberta Kalniņa vēstuli, kurā asi kritizēta ASV demokrašu partijas politiskā platforma. Pēdējā, pēc mūsu tautieša domām, saturot kontradikcijas un tādēļ „mēs nevaram palauties ne uz platformu, nedz uz kandidātu (J. Kenediju)" A. Kalniņš pārmet Kenedijam arī pieredzes trūkumu, izejot no kandidāta apgalvojumiem vispasaules presē

LATVIJAS AMERIKA pārstāvis KLIVLENDĀ

pienem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.

J. Ezergailis, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio, USA.

IEVĒRĪBAI

Sakarā ar Daugavas Vanagu svētkiem ASV, kas notiks Klīvlendā 3. un 4. septembrī, no Toronto tiek organizēts grupas brauciens ar vilcienu. Izbraukšana no Toronto 2. septembra vakarā, atgriešanās atpakaļ 5. septembra vakarā. Braucot grupā ne mazāk kā 25 personām, iespējams dabūt palētinātu brauksanas maksu. Turp - atpakaļ brauciens vienai personai maksās $15.65. Sai braucienā ir parocīgi piedalīties Toronto un apkārtnē, kā arī Hamiltonā dzivojošiem, jo vilciens pietur arī Hamiltonā.

Visiem tiem, kas šai grupas braucienā vēlētos piedalīties, jāiesūta rakstveida pieteikumi, līdz ar ceļa naudas samaksu, līdz 19. augustam. Pieteikumi adresējami: DV KV, 123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

Ja līdz minētajam laikam nebūs pieteicies attiecīgais skaits (vismaz 25 personas), grupas brauciens tiks atsaukts un naudu atmaksās atpakaļ.

Tāpat lūgti pieteikties tautiešī, kas vēlētos rezervēt naktsmītnes viesnīcās vai tūristu mītnēs, reizē pievienojot ceļa naudai maksu arī par naktsmājām. Istabas viesnīcās maksā ap $6,- diennakti vienai personai, ap $8,- divām personām. Tūristu mītnēs apmešanās maksā ap $3,- no personas.

Sīkākus paskaidrojumus par izbraukšanas un atgriešanās laikiem publicēs pēc tam, kad būs pieteicies minimālai braucēju skaits.

V. Mukts, DV KV pr-dis.

SARKANIE MOŖI VĀCU ARMIJĀ

Iedomāsimies, ka visa brīvās pasaules miera laika armija kādā jaukā dienā ar ieročiem, munīciju, uzkabi un zirgiem pārietu pie kādas no kaimiņu valsts ar motivējumu: mums Latvijas pašreizējā valdība un tās politika nav vairs pa prātam. Tik, cik liela bija visa Latvijas armija, tik liels ir dezertieru bars, kas nepilnos 10 gados šķērsojis dzelzs aizkaru, lai pamestu „saulaino un laimīgo" Padomju Vācijas „paradīzi" un glābiņu meklētu kopitalistiskajos Rietumos. Konkrētos skaitļos izteikts, šis pūlis aptver 213.000 cilvēku. No Rietumiem uz Austrumiem apmēram tajā pašā laikā pārgāja 161 Bundesvēra karavīrs.

Šie skaitļi atklātībā parādījās tad, kad atklājās, ka Rietumvācijas armiju pametuši un pie krieviem pārbēguši 3 diezgan atbildīgās vietās esoši karavīri. Viens no tiem bija majors. Vincers, kas pārzināja vācu gaisa spēku dienvidus grupas preses nodaļu. Otrs, kapteinis Gliga, bija paša augstākā vācu gaisa spēku komandiera, jeb kā te nemilitāri mēdz teikt — inspektora, ģenerāļa Kamhubera adjutants. Trešais dezertieris strādāja kādā armijas kartografijas nozarē. Visi trīs bēgšanu uz Austrumiem attaisnoja ar atzišanos, ka viņi nav vairs varējuši mierīgu sirdi noraudzīties Rietumvācijas un NATO slepenā agrāk, mēģinot ietekmēt šī plāna reālizēšanu arī Eiropas komūnistiskajās zemēs. Jau Rumānijas komūnistu partijas kongresa laikā Chruščevs saviem uzticamajiem rokas puišiem — partijas sekretāriem satelītu valstīs — deva mājienu nomainīt ķīniešu plāniem draudzīgos partijas funkcionārus. Tas pēdējās pāris nedēļās arī koneskventi noticis, jo Austrumvācijā, Čechoslovākijā un arī Polijā tika nomainīti lielāks skaits atbildīgie plānošanas un saimniecības daļu vaditājī.

Chruščevs tomēr nav apmierinājies ar pretdarbību politiskajā plāksnē vien, bet katram gadījumam sagatavojies arī jaunākajam. Vašingtonā izvērtētie amerikāņu spiegu mašīnu izdaritie uzņēmumi liecina, ka lielāks skaits padomju raķešu bažu izvietots ar aprēķinu, lai eventuāla konflikta gadījumā tās iespētu apšaudīt sarkanās Ķīnas rūpniecības centrus. Tātad Padomju Savieniba jau tagad apzinās lielos draudus no dzeltenajām briesmām un rēķinās ar to, ra reiz šeit ciņa par vadību pasaules vadīšanā var izvērsties par ciņu, kurā vājākais bez žēlastības tiks iznīcināts.

Iedomāsimies, ka visa brīvās pasaules miera laika armija kādā jaukā dienā ar ieročiem, munīciju, uzkabi un zirgiem pārietu pie kādas no kaimiņu valsts ar motivējumu: mums Latvijas pašreizējā valdība un tās politika nav vairs pa prātam. Tik, cik liela bija visa Latvijas armija, tik liels ir dezertieru bars, kas nepilnos 10 gados šķērsojis dzelzs aizkaru, lai pamestu „saulaino un laimīgo" Padomju Vācijas „paradīzi" un glābiņu meklētu kopitalistiskajos Rietumos. Konkrētos skaitļos izteikts, šis pūlis aptver 213.000 cilvēku. No Rietumiem uz Austrumiem apmēram tajā pašā laikā pārgāja 161 Bundesvēra karavīrs.

Šie skaitļi atklātībā parādījās tad, kad atklājās, ka Rietumvācijas armiju pametuši un pie krieviem pārbēguši 3 diezgan atbildīgās vietās esoši karavīri. Viens no tiem bija majors. Vincers, kas pārzināja vācu gaisa spēku dienvidus grupas preses nodaļu. Otrs, kapteinis Gliga, bija paša augstākā vācu gaisa spēku komandiera, jeb kā te nemilitāri mēdz teikt — inspektora, ģenerāļa Kamhubera adjutants. Trešais dezertieris strādāja kādā armijas kartografijas nozarē. Visi trīs bēgšanu uz Austrumiem attaisnoja ar atzišanos, ka viņi nav vairs varējuši mierīgu sirdi noraudzīties Rietumvācijas un NATO slepenā agrāk, mēģinot ietekmēt šī plāna reālizēšanu arī Eiropas komūnistiskajās zemēs. Jau Rumānijas komūnistu partijas kongresa laikā Chruščevs saviem uzticamajiem rokas puišiem — partijas sekretāriem satelītu valstīs — deva mājienu nomainīt ķīniešu plāniem draudzīgos partijas funkcionārus. Tas pēdējās pāris nedēļās arī koneskventi noticis, jo Austrumvācijā, Čechoslovākijā un arī Polijā tika nomainīti lielāks skaits atbildīgie plānošanas un saimniecības daļu vaditājī.

Chruščevs tomēr nav apmierinājies ar pretdarbību politiskajā plāksnē vien, bet katram gadījumam sagatavojies arī jaunākajam. Vašingtonā izvērtētie amerikāņu spiegu mašīnu izdaritie uzņēmumi liecina, ka lielāks skaits padomju raķešu bažu izvietots ar aprēķinu, lai eventuāla konflikta gadījumā tās iespētu apšaudīt sarkanās Ķīnas rūpniecības centrus. Tātad Padomju Savieniba jau tagad apzinās lielos draudus no dzeltenajām briesmām un rēķinās ar to, ra reiz šeit ciņa par vadību pasaules vadīšanā var izvērsties par ciņu, kurā vājākais bez žēlastības tiks iznīcināts.

Papētot abu pārbēgušo virsnieku pagātni, redzams, ka viņu raksturs jau no laika gala tiecies uz dēkaiņībām un aplamībām, un uz dažādu avantūru pamata viņi atvaļināti no armijas jau sada sākumā. Jau tad pret abiem ievadita tiesas izmeklēšana. Izrādās, ka majors milējis plašu un izlaidīgu uzdzīvi, un viņa parādi, kas vēl palikuši nesamaksāti, aptver 22.000 DM. Kapteinis turpretim bijis „speciālists" citā nozarē, un viņam paticies būt tam, kas viņš patiesībā nav. Tā viņam radušās grūtības ar paša piešķirtiem medaļiem un goda zīmēm, nepesošiem dižciltīgo tituliem un akadēmiskiem gradiem. Kad tas nācis gaismā, tad arī viņš bijis spiests Bundesvēru pamest. Kā vienā, tā otrā gadījumā sarkanie aģenti bijuši pietiekami uzmanīgi un veikli, lai šīs cilvēciskās vājības un neveiksmes izmantotu savā labā un abu virsnieku svārstīgos rakstūrus iejūgtu savu plānu īstenošanā. Kas attiecas uz pārbēgušo kartografu, tad viņa pozicija armijā bijusi par nenozīmīgu, lai sagādātu bažas, ka izpausti svarīgi militāri noslēpumi.

Protams, teiktā dramatiskums manāmi zūd, ja atgriežamies pie ainas, kuru skicējām šī raksta sākumā. Attiecība 213.000 pret 161 ir pilnīgi skaidra arī bez matēmatiskas piepūles un neapgāžami pierāda sarkano burvju mākslinieku pārcentību no oda iztaisīt ziloni. 213.000 dezertieru nav nieka skaitlis, un, liekas, to nevarētu atļauties neviena armija pasaulē. Šis skaitlis komplek-

46 ATZINIBAS RAKSTI DV organizācijas aktīviem darbiniekiem ASV un Kanadā

3. jūlijā Stokholmā notikušajā DV CV sēdē par sekmīgu darbību piešķira 46 atzinības rakstus, no tiem 14 ASV un 32 Kanadas DV.

ASV: Edgaram Peniķim, Rūdolfam Jankavam, Jānim Lazdiņam, Henrijam Kipertam, Jānim Endziņam, Ernestam Šteinam, Jurim Skrīverim, Jānim Radziņam, Voldemāram Medniekam, Edgaram Treimanim, Millijai Valterei, Kārlim Vanagam, Jānim Bērziņam un Antonijai Skultei.

Kanadā: Arvīdam Beitānam, Kārlim Tirzītim, Borisam Bergam, Arnoldam Putniņam, Monikai Jonānei, Ēvaldam Vērsānam, Robertam Grāvītim, Egonam Treilonam, Pēterim Vītolam, Konrādam Riekstiņam, Aleksim Dreimanim, Pēterim Ratanikam, Arnoldam Akmenim, Elmāram Krūkam, Jānim Arājam, Osvaldam Kļavenieka, Ilmāram Jankovskim, Rūdolfam Britālam, Pēterim Brokam, Aleksandram Cīvzelim, Žanim Neimanim, Jānim Gributam, Jānim Celmam, Jānim Treijam, Arnoldam Kvēpam, Pēterim Imuram, Alfam Odrim, Jānim Gulbim, Voldemāram Grāvelim, Atim Zeltiņam, Kārlim Sisenim un Arvīdam Mememnim.

Savienotas VALSTIS

KALAMAZŪ

Prof. V. Rušēviča gadskārtējais latviešu audzēkņu vakars notika 29. jūnijā, Kalamazū ev.-lut. draudzes namā. Sai vakarā dažī no jaunajiem vijolniekiem pirmoreiz stājās publikas priekšā. Programma bija sevišķi plaša, mūzicēja gan solisti, gan grupās. Klavieru pavadījumi — D. Kalnājas un J. Cāzeres. Pēc uzstāšanās prof. V. Rušēvics savus skolēnus ielūdza uz kopēju saldējumu cienastu kādā tuvākā restorānā.

BAFALO

Ev.lutera draudzes izbraukums zaļumos 24. jūlijā bija samērā labi apmeklēts. Karstā un saulainā svētdiena Evangolas parkā pie Eri ezera ļāva draudzes locekļiem bagātīgi izbaudīt sauli un izpeldēties.

Bafalo pilsētas „Department of Parks and Gardens" katru vakaru mūzikas mīļotājiem rīko koncertus pilsētas parkos, kas samērā ir labi apmeklēti. Koncerti notiek trešdienu, ceturtdienu un svētdienu vakaros. Par laiku un vietu vienmēr ziņo arī laikraksts „Bafalo Evening News."

Simfoniskā orķestri „Civic orkestra" ir saistījies arī mūsu prof. Alfrēds Ozoliņš. Orķestris spēlē klasisko mūziku, un ir vienmēr ar vairāk kā stundu garu programmu. Tā sniegums tiešām ir augstvērtīgs.

Pagājušās nedēļas nogalē uz Čikāgu izbrauca tieslietu studente Dace Epermane. Viņa bija aicināta, kā viena no piecām jaunietēm republikāņu prezidenta kandidāta nominācijas sanāksmē vadīt tā saukto „Pledge of Alligence." Daces diena iekrita 26. jūlijā, kad Čikāgā ieradās arī prezidents Eizenhauers. Viņa savu uzdevumu godam veica, runājot skaistā angļu valodā, bez akcenta — tā kā daudzi nemaz nenojauta, ka tā nav viņas mātes valoda. Audiencē bija pāri par 12000 delegātu, un runātāju pārraidīja visi televizijas raiditāji. Dacei šis gods tika piešķirts kā 150.000 pārvietotai personai. Par to ziņoja arī laikraksts „Buffalo Evening News", kas ievietoja arī viņas foto attēlu.

Sarmite Kampe beigusi Rocestras technoloģijas institūtu. Septiņdesmit piektais izlaidums, kas notika War Memorial auditorijā, bija ar vislielāko studentu skaitu — 831 institūta vēsturē.

Par vislabāko auto braucēju šeit no jaunietēm izrādījusies Silvija Tūbele, kas braucot uz sava brāļa kāzām „Fort Worth" Teksasā viena pati nobraukusi vairāk kā 4000 jūdzes, pirmajā dienā bez pārtraukuma veicot vairāk kā 400 jūdžu no Bafalo līdz St. Luis.S.T. ir pazīstamā žurnālista E. Tūbeļa meita.

SIETLĀ (VAŠ.)

Vašingtonas latv. sporta kopas rīkotajā neoficiālā vēžu ķeršanas sacensībā K. Upenieka vadībā pie Godvina ezera piedalījās pieci pāri. Uzvarēja Ed. Circenis ar savu partneri. Pavisam noķēra pāri par 1000 vēžu, kas uz vietas tika sagatavoti pēc latviešu receptes un, protams, arī noēsti. Uzvarētāji par savu brango lomu saņēma balvu — pudeli „kimelīša."

Pazīstamais latviešu šacha meistars E. Zemgalis nobeidzis matēmatikas studijas Vašingtonas universitātē un saistījies darbā lielajā Beinga ladmašīnu fabrikā.

Prof. Kundziņš nokristīja sportistu pāra — Modra un Hertas Pētersonu — pirmdzimto meitiņu Astrīdu Elgu.

Vašingtonas universitātes graduēto skolas students Viktors Pūpols uzvarēja pēc kārtas trešo šacha turnīru. Soreiz Pūpols ar 4:1 rezultātu uzvarēja Spokanes atklāto turnīru. Nedēļu iepriekš, Pūpols ar 5½:½ rezultātu sekmīgi aizstāvēja savu pagājušā gadā izcīnīto Sietlas čempiona titulu. V.

ANGLIJĀ

lūdzam mūsu abonentus abonešanas maksas kārtot

D.V.F. GRĀMATNĪCĀ, 72 QUEENSBOROUGH TERRACE, LONDON, W. 2.

Tel. BAYswater 1652.

Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS paraugeksemplāri.

TŪRISTU INTERESE PAR KOMŪNISTISKAJĀM VALSTĪM

Vairums britu ceļojumu biroju savos prospektos reklamē ceļojumus uz Padomju Savienību, pievienojot pievilcīgus vecō Maskavas baznīcu attēlus u. c. Satiksme ar Krieviju tagad stipri atvieglota: avīzes jau labu laiku rakstīja par tiešu vilcienu satiksmi starp Maskavu — un Britāniju, Franciju, Holandi. Rietumeiropā ir atvaļinājumu un ceļojumu drudzis, un līdz ar to dažādi žurnālisti un ceļotāji jau kopš ilgāka laika apraksta savus iespaidus dažādās zemēs.

Kāda dāma (angliete) apraksta diezgan interesanti savus iespaidus Krievijā. Rietumeiropas ceļotāju visvairāk pārsteidzot ārkārtīgā starpība starp Rietumu pasauli un Krieviju: dažā ziņā Krievija esot aizsteigusies tālu uz priekšu (?), bet citā ziņā atgādinot Viktorijas laikmetu Anglijā.

Pēc šīs dāmas domām, visdelālākais ceļošanas veids uz Krieviju esot braucienu ar krievu kuģi pa Baltijas jūru, jo tas novedot ceļotāju vispirms Ļeņingradā, „skaistākajā Eiropas pilsētā." Britu ceļotājai radies iespaids, ka Ļeņingrada nevarot samierināties ar savu „otrās šķiras" pilsētas stāvokli, un pastāvot stipra rivālitāte starp Ļeņingradu un Maskavu.

No Ļeņingradas esot ieteicams braukt ar vilcienu uz Maskavu: tā esot izdevība sarunāties ar citiem braucējiem — krieviem, kas esot visai runīgi, jo 40 gadus tie neesot varējuši ceļot uz ārzemēm, un tādēļ viņi esot visai ziņkārīgi dzirdēt kaut ko par citām zemēm. Savu priekšstatu par Britaniju viņi esot smēluši no Dikensa rakstiem un domājot, ka Dikensa aprakstītie apstākļi vēl arvienu pastāvot Anglijā.

Krievu jaunatne visvairāk interesējas par ziņātni un, ja ārzemnieks cildinot krievu sasniegumus šinī laukā, tad esot viegli „noslēgt draudzību" ar krievu jauniešiem. Otrs parasts sarunu temats esot plašā patēriņa preces. Šinī ziņā Rietumi esot pāraki par Padomju Savienību, ko arī krievi paši atzīstot, bet tomēr viņi steidzoties piebilst, ka tam esot maza nozīme, salīdzinot ar sasniegumiem zinātnes [illegible] Metumu pusē.

Ar krievu sievietēm iznākot sarunas par drēbēm un modes piederumiem. Kāda krieviete, kuras tērpā bijušas redzamas gandrīz vai visas varavīksnes krāsas, kritiski noraudzījusies uz anglietes pelēko ceļojuma kostīmu un noprasījusi: „Kādēļ jūs nēsājat tādas vienmuļīgas, drūmas krāsas? Tās šeit jau sen izgājušas no modes. Kādas smaržas jūs lietojat? Lanvēn? Nekad neesmu dzirdējusi par tādām. Kā jums patīk mans parfīms „Sarkanā Maskava?", pirms 10 gadiem Maskavā bijis ļoti populārs smaržūdens „Staļina elpa!" Tālāk krieviete tūlīņ interesējusies, vai anglietei esot atsevišķa istaba Britanijā. Kad pēdējā aizrādījusi, ka viņai esot pat vesels dzīvoklis, krieviete neticīgi atbildējusi: „Nu, tad jūs esat laikam kāda sevišķi ievērojama persona!"

Krievu uzskati par apģērbu un uzvešanos esot puritāniski stingri. Sievietēm neesot ļauts bez piedurknēm, un tās nekad nevalkājot bikses. Tādu tērpu dēvējot ar vārdu „nekulturno" (nekulturāls). Skūpstīšanās atklātās vietās, piemēram, apstādījumos, tiekot pat sodīta.

Maskava neesot tik sarkana kā agrāk, t.i., tur esot mazāk sarkano karogu kā agrāk. Vakaros pie dažu restorānu durvīm stāvot gara rinda jauniešu, kas gribot dejot, pie kam esot dzirdamas mūzikas melodijas, kādas skanējušas Rietumos pirms divdesmit gadiem.

Maskaviešī tagad liekoties labi paēduši, labā gara stāvoklī, pilni enerģijas un optimisma; esot zudis agrākais baiļu, inferioritātes un drūmuma komplekss.

Rietumeiropas tūristus vilina arī citas zemes aiz „dzelzs aizkara." Daži žurnālisti ir apmeklējuši Bulgāriju, kur britu tūristi esot līdz šim, pilnīgi neredzētas būtes. Žurnālistu raksti no Bulgārijas gan ir ļoti piesardzīgi; apraksta redzēto, izvairoties no politikas. Acīm redzot ir bailes no cenzūras. — Ka arī Krievijā cenzūra ir vēl arvien visai stingra pret ārzemju žurnālistiem, to liecina britu avīzu speciālkorespondentu raksti par Pasternaka apbēdīšanu Krievijā. Kāda krieviem visai labvēlīgi noskaņota korespondente bija rakstījusi, ka apbēdīšanā piedalījušies daudzi ievērojami mākslas un zinātnes pārstāvji, un tālāk, acīm redzot, bija minējusi viņu vārdus, bet cenzūra bija to izsvītrojusi — un britu avīzēs bija redzama tukša vieta ar piezīmi „cenzūras svītrots."

Kas attiecas uz Dienvidslaviju, tad tā ir kļuvusi par ļoti iecienītu mērķi britu tūristiem, kas veseliem bariem brauc uz turieni un jūsmo par skaistajiem dabas skatiem.

Tie britu ceļotāji, kam netīk braukt ekskursantu grupās, bet atsevišķi, ir mazāk optimistiski noskaņoti pret Dievidslaviju. Viņi žēlojas par primitīvo dzīves standartu, ceļotāju brīvības ierobežošanu tanī ziņā, ka viņi varējuši apmesties tikai zināmās viesnīcās, kas domātas ārzemniekiem. Nav patikusi viņiem arī Dienvidslavijas autoritārā iekārta, kuru tie tomēr ir izjutuši.

Pirms kāda laika vienā no britu konservātivajām avizēm parādījās visai labvēlīgs Dienvidslavijai veltīts raksts. Tās autors ir saskatījis Dienvidslavijā lielu pārticību, salīdzinot ar pirmajiem pēckara gadiem un laiku, kad Krievija ar savām „vasaļvalstīm" noorganizējusi Dienvidslavijas samniecisko blokādi. Pārticības simptomus autors redz pilnajos veikala skatlogos, pārpildītajos restorānos un lielajā automašīnu skaitā. Dienvidslāvija, pretēji Krievijai, esot industriālizēta tikai pa daļai, zemes piespiedu kollektivizācija esot apturēta, daudzi zemnieki esot izstājušies no kolchoziem, tā ka 90% zemes esot atkal privātīpašnieku rokās. Strādnieki esot ieinteresēti darba ražības pacelšanā, jo saņemot zināmu peļņas procentu.

Brīvības Dienvidslavijā esot vairāk kā jebkurā citā komūnistu valstī. To liecinot daudzi ceļojumi uz ārzemēm u.c. Dienvidslavu vairums — tiklab komūnisti, kā arī nekomūnisti

G. BATCHELLER REAL ESTATE BROKER
33 Fairview Blvd., Toronto. HO 3-6612

V. PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto. HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: Atsevišķa 2 stāvu 8 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens - ejļas apkure, plats privāts iebraucamais ceļš un ķieģeļu garāža. Kopīgā cena $19.500,-. iemaksa $4.000,-. Īpašums brīvs no parādiem.

DANFORTH - LOGAN: 8 istabu dubultķieģeļu māja, ejļas apkure, garāžas iespējas. Kopīgā cena $13.500,-, iemaksa $1.500,-. Atlikums uz jaunām izdevīgām obligācijām.

DANFORTH - DONLAND: 6 istabu dubultķieģeļu māja, ejļas apkure, garāža. Kopīgā cena — $11.000,-, iemaksa $1.000,-. Atlikums uz izdevīgām obligācijām.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MŪMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecinājis?
Es ziedu uzlūkoju . . .
SVEICIET AR ZIEDIEM!
802 Bathurst ielā pie Bloor,
tel. LE 3-3884, Toronto.
Kanadas latviešu dailamatnieku savienības salons.
LOTUS

B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO, WA 1-0432, WA 1-2425
Mūsu uzticamie latviešu klienti mums ir labākā reklāma.
PIEDĀVĀJAM LAIPNĀKO UN ĀTRĀKO APKALPOŠANU
MEDIKAMENTI uz LATVIJU no MŪSU VEIKALA. ĀTRA PIEGĀDE
Jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. VISI SŪTĪJUMI APDROŠINĀTI.
Jūs varat uzticēties: 13.000 saiņu Latviju sasnieguši 10-12 dienās.
INFORMĀCIJAI ZVANIET WA 1-0432 vai WA 1-2425 vai pienāciet personīgi. Apkalpojam klientus visur—kā Kanadā, tā ASV. Iesūtiet mums pieteikumu un mēs nosūtīsim zāles uz kuru katru vietu Latvijā tanī pašā dienā, kad saņemsim jūsu pasūtinājumu. Rēķinu piesūtīsim pēc pasūtīn. izpildīšanas.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU RFIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

A. EGLĪTIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
IERĪKO TV ANTĒNAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
● IZĪRĒ TV par $8,- MĒNESĪ. ●
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

VALUDE
Zeltkalis **A. ĶIVLENIEKS**
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.,
HO 3-1008.

MURRY'S DRUG STORE **E. GALDIŅA** 3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7.8468
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmētikā
Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRIDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶĀS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.
● Turpat dabūjami BILŽU LOGĀTI. ●

MANN & MARTEL Lt.d
REALTORS LTD.
A KAMPE 1499 Yonge St., WA 5-2131. mājās OX 1-8179,
piedāvā mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.
AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3 PROC. GADĀ.

Mēs sūtām
MEDIKAMENTUS AR GAISA PASTU uz Latviju, Igauniju, Lietuvu un citām Eiropas zemēm. Piegāde 3 nedēļu laikā.
Mūsu cenas ir zemākās. Nododiet mums pasūtinājumus.
ROTBART'S DRUG STORE 676 Queen St., W., Toronto. EM 3-2800.

VĀCU ĢENERĀLITĀTES BOJĀ EJA

HITLERS ZAUDĒ SAVU ĢENERĀĻU CIEŅU

ĢENERĀLPULKVEDIS BRIVKUNGS FON FRIČS

VI

Pulkvedim neatliek vairs laika protestēt. Katru acumirkli var ierasties Fričs, un tas ir jābrīdina no tā, kas viņu sagaida. Steidzīgi viņš atstāj istabu un dodas uz izeju.

„TO CŪKU ES GRIBU REDZĒT!"

Pie ieejas Hossbachs satiekas ar Friču. Pēdējais ir visu dienu gaidījis, kad Hitlers viņu sauks, un nu steidzas, lai atbildētu vadonim.

Hossbachs viņam pastāsta par gaidāmo konfrontēšanu.

Tagad būtu beidzamais laiks priekš armijas virspavēlnieka uz vietas griezties atpakaļ, sasaukt savus ģenerāļus, nostādīt karaspēku trauksmes stāvoklī . . .

Fričs to nedara, bet dodas augšā uz bibliotēkas istabu, kur viņu gaida Hitlers.

Hossbacham Hitlers ir pavēlējis palikt blakus telpā.

Uztraukts, ar pūlēm valdīdamies, armijas virspavēlnieks paskaidro, ka viņš grib darīt visu, lai pārpratumu noskaidrotu.

Tā ir slikta uzstāšanās. Pārpratums . . . noskaidrot . . . Hitlera izpratnē tas ir tikpat kā pusatzīšanās.

Ja Fričs tagad teiktu: „Izgudrots un samelots", ja viņš uzaicinātu Hitleru un Gēringu atbildēt par viņa goda aizkaršanu, — tā būtu valoda, ko abi pēdējie saprastu.

Bet Fričs ir vīrs, kam nekad nav bijis jārunā par tik netīrām lietām, un viņš vienkārši nezina, kas viņam šinī gadījumā būtu jādara.

„Jums jāatzīst, ka apvainojuma materiāli pret jums ir smagi," saka Hitlers. (Gērings personīgi ir divas reizes vēl pratināajis Šmidtu, un tas ir atkārtojis Meisingeram teikto, kā arī pazinis Friču pēc fotografijas . . .)

Fričs pieprasa kara tiesas izmeklēšanu un dod savu godavārdu, ka viņš nav šīni lietā vainojams.

Hitlers nepieņem viņa godavārdu, bet liek priekšā konfrontēšanu ar apvainotāju.

Fričs to pieņem: „Es gribu to cūku redzēt!"

Un tagad vācu tautas un valsts vadonis un kanclers, kā arī Vērmachtes augstākais pavēlnieks atver kādas durvis, lai ielaistu istabā vairākkārt sodītu noziedznieku.

Viens otram pretī stāv vācu armijas virspavēlnieks un noziedznieks.

„Tas ir viņš," saka noziedznieks, norādīdams uz ģenerālpulkvedi. Šmidts atkārto vārdu pa vārdam kādreiz Meisingeram teikto.

„Es šo kungu nekad neesmu redzējis," saka Fričs.

Tik lielas bezkaunības uztraukts, Fričs paliek stāvot kā pārakmeņojies, un spēj tikai pabilst: „Šis kungs maldās."

Šmidts tiek aizvests.

Smags klusums valda bibliotēkas istabā. Hitlers ir piegājis pie loga un pagriezis muguru ģenerālpulkvedim. Beidzot viņš saka:

„Man jālūdz, lai Jūs iesniegtu atlūgumos sliktas veselības dēļ . . . Par pārējo tad liksim zālei augt . . ."

Fričs uzreiz neapķer šo vārdu nozīmi. Tikai pamazām viņš sāk atjēgties, ka Hitlers tur viņu par vainīgu un tic noziedzniekam vairāk kā viņam.

Un tikai tagad viņš atrod toni, kādā tam vajadzēja runāt no paša sākuma.

„Es nedomāju tā viekārši pazust," viņš saka un pieprasa, lai lietā tiktu izdarīta kara tiesas izmeklēšana.

Gērings klusēdams dodas blakus telpā, kur gaida Hossbachs. Ar visu savu ķermeņa smagumu viņš nokrīt uz kāda dīvāna, iespiež galvu rokās un it kā sāpēs sten: „Tas bija viņš . . . tas bija viņš."

Hossbacham rīebjas šī Gēringa teātŗa spēle, un viņš iziet gaiteni. Tanī pašā brīdī no bibliotēkas istabas iznāk Fričs un pastāsta par notikušo.

Tad Hitlers sauc pulkvedi pie sevis un viņam saka, ka viņš „nav pārliecināts par Friča nevainīgumu."

Tam dedzīgi pretojās Hossbachs. Viņš jūt, ka tagad Fričam vajadzīgs stipru vīru atbalsts, un kā pirmais viņam iekāp prātā ģenerālstāba šefs ģenerālpulkvedis Beks.

Pēc ilgākas tielēšanās Hitlers piekrīt tūlītējai sarunai ar Beku.

Ir jau ap pusnakti, kad Hossbachs piezvana Bekam un lūdz viņu tūlīt ierasties pie vadoņa.

Izrādās, ka visā pasaulē daudz apbrīnotā un arī daudz ienīstā vācu ģenerālstāba šefa ricībā ārpus dienesta laika nav auto.

Hossbachs apsola tūlīt nosūtīt auto uz Lichterfeldi - Ost.

Ģenerālstāba šefs dzīvo Lichterfeldē - Ost? Hitlers sāk ausīties. Bet tur taču Šmidts saņēma izspiesto naudu!

Un Hitleram, kurš šinī brīdī jūtas kā augstākais kriminālkomisārs, uzreiz ienāk prātā, ko viņš jautās Bekam.

Līdz pat šai dienai Hitlers ir tikai dažas reizes redzējis savu ģenerālstāba šefu, vienu no armijas svarīgākajām personām. Viņš nav pat vienu vārdu ar viņu runājis. Viņš zina, ka šis gudrais, graciozais vīrs nav naci un ir līdz šim ar to samierinājies.

ĢENERĀLPULKVEDIS LUDVIGS FON BEKS

Blakus Fričam par vienu no vācu armijas galvenām galvām ieskatāms ģenerālstāba šefs ģenerālpulkvedis Beks. Kā lielais vairums vecās, ķeizariskās skolas virsnieku, arī viņš neieredz nacionālsociālistus un Hitlera valdīšanu ieskata par pārejošu ļaunumu, no kura vācu tauta katrā ziņā tiks vaļā. (Kā viens no galveniem 1944. g. 2. jūlija sazvērestības vadoņiem viņš tiek pakārts). Ja partijai līdz šim nav tikpat kā nekāda iespaida vācu armijā, tad tas ir lielā mērā Beka nopelns. Beks nav politiķis, bet karavīrs, un kā tāds nekad nebaidās atklāti pateikt savas domas. Hitlers ir labi informēts par Beka nostāju, bet ir pagaidām bezspēcīgs pret to kaut ko uzsākt. Ar to ir izskaidrojams apstāklis, ka, būdams vācu bruņoto spēku augstākais pavēlnieks, Hitlers piecu gadu laikā nav nekad aicinājis pie ševis uz kādu apspriedi ģenerālstāba šefu — vācu armijas smadzenes.

(Turpinājums sekos).

Latvijas Amerikā pārstāvis Hamiltonā,
JĀNIS GAILĪTIS,
12 GREEN MEADOW RD., Hamilton, Ont., tel. FU 3-7717.

RAKSTĀMMAŠĪNAS ar un bez latviešu taustiņu iekārtas. Izdevīgiem nosacījumiem un lēni piedāvā ALEKSANDRS KANBERGS 596 Sherbourne St., Toronto. Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu.

J. KREIĻA FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, aplicēšbām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis ST. KATARINĒS H. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont., kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

Jūsu DRĒBNIEKS **A. SILAVS**
128 CLAIRTON CR. pie Scarlet Rd.
Tel. RO 2-1370.

„ALTERATIONS & REPAIRS"
PĀRVEIDO un LABO DĀMU un KUNGU APĢĒRBUS.
ŠUVĒJA MODISTE
pieņem pasūtinājumus uz dāmu apģērbiem.
172 PALMERSTON AVE., EM 8-6472, TORONTO.
JULIJA BLUMBERGS.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

J. Kreslav
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
☆
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

L. LĪDUMA
GAĻAS UN DELIKATEŠU VEIKALS,
363 RONCESVALLES AVE., TORONTO.
SVAIGA UN ŽĀVĒTA GAĻA. ● VISAS EIROPĀ PAZISTAMĀS DESU ŠĶIRNES. ● MĀJPUTNI. ● BAGĀTIGĀ IZVĒLE DELIKATESES UN UZGRIEŽAMIE.
TEL.: LE 2-8762. Veikaliem parastā atlaide.

Jūs ietaupisit naudu un laiku ar
Alfred **STIKUTS** Real Estate

Uzticamiem pakalpojumiem Jūsu nekustamu īpašumu iegādē.
HU 1-0431. HU 1-7103.
189 BALLIOL ST., TORONTO 7.

IZMANTOJIET PAŠREIZĒJĀS ZEMĀS CENAS UN SŪTIET SAIŅUS PIEDERĪGIEM

PĀRTIKAS STANDARTSAIŅI

C—9 20 mārc. smalkā vai graudu cukura, mannas vai balto kviešu miltu ... $12.40
(pēc norādījumiem, cik no katra)
C—18 Iepriekšējais dubultoti ... $20.50
T—9 20 mārciņas augstākā labuma kausētu cūkas tauku ... $21.90
Z—9 20 mārciņas žāvēta cūkas speķa, bekona vai sviesta (pēc norād., cik no katra) ... $26.75
S—9 20 mārciņas svaiga sviesta (paciņās) ... $29.30
6—A 0,5 kg sviesta, 1 kg cūkas tauku, 1 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr rozīņu, 300 gr. šokolādes un 60 cigaretes ... $18.90
6—B 2 kg sviesta, 2 kg istas dūmdesas, 2 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 400 gr. šokolādes, 454 gr. žāvētu plūmju un 40 cigaretes ... $30.75
8—A 1 kg cukura, 1 kg sviesta, 1 kg šķiņķa, 0,5 kg pupiņu kafijas, 100 gr. šokolādes, 100 gr. tējas un 550 karameļu ... $16.25
8—B 2 kg cukura, 2 kg sviesta, 2 kg šķiņķa, 1 kg pupiņu kafijas, 400 gr. šokolādes, 200 gr. tējas, 610 gr. kakao un 40 cigaretes ... $30.95

PĀRTIKAS SPECIĀLSAINIS

PB — 3 kg sviesta, 1 kg rīsu, 1,5 kg istas dūmdesas, 0,5 kg pupiņu kafijas, 2 kg cukura, 1 mārc. kakao un 1 mārc. bišu medus ... 23,90
Tas pats sainis dubultots, pievienojot 200 cigarešu 'Chesterfield, Camel, Capstan) ... $44.80

Šo saiņu cenās ir ieskaitīti visi blakus izdevumi.

KUNGU UZVALKU DRĀNAS

Le — brūna, brūna ar retām svītrām vai pelēka musturota drāna vīriešu ikdienas uzvalkam, $4.60 metrā. Komplekts: 3,25 m drānas un visi drēbnieka piederumi (kopīgais svars 3,5 kg) ... $23.75
Pa — tumši zila, tumši brūna vai pelēka vilnas drāna, $5,60 metrā. Komplekts (3,5 kg) ... $26.75
Vi — tumša ar smalkām svītriņām vai dažādu nokrāsu smalki rūtaina angļu vai dāņu ķemdzijas drāna, $7.30 m. Komplekts (3,30 kg) ... $33.25
La — tumši pelēka (t.s. koksa krāsa) vai baložpelēka, ļoti labas kvalitātes drāna, $8.20 m. Komplekts (3,3 kg) ... $36.25
Hf — tumši pelēka, tumši zila, zaļgana vai brūngana angļu ķemdzīju drāna, viegli svītrota, $8.60 m. Komplekts (3,3 kg) ... $37.75
Hl — visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas audums, dažādās nokrāsās, $11.90 m. Komplekts (3,3 kg) ... $47.75
Ms — melns angļu ķemdzijas audums (iesvētībām, kāzām, viesību tērpiem u. t. t.), $7.30, $8.60, $11.90 metrā. Kvalitāte kā Vi, Hf vai Hl drānām. Arī komplektiem tādas pašas cenas kā Vi, Hf, vai Hl.

KUNGU MĒTEĻU DRĀNAS

Ks — dažādu nokrāsu pelēks vai brūngans audums, $4.90 metrā. Komplekts: 2,75 m un visi drēbnieka piederumi (kop. svars 3,4 kg.) ... $23.50
Kf — izcilas kvalitātes un ļoti izturīgs vilnas audums dažādās krāsās, $6.90 m. Komplekts: $2.75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,4 kg) $29.80
Kl — izcilas kvalitātes melns vai citas krāsas angļu mēteļu audums, $9.50 m. Komplekts: $2.75 m ar piederumiem (3,6 kg) ... $36.50
FFk — visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg) sākot ar ... $44.75

DĀMU KOSTĪMIEM

Df — angļu vai dāņu ķemdzijas audums dāmu kostīmiem, izcilas kvalitātes, $8.20 metrā. Komplekts: 2,50 m drānas ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 2,8 kg) ... $27.75
Ffd — visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas drānas dāmu kostīmiem, sākot ar $11.90 metrā. Komplekts: 2,5 m ar visiem piederumiem (svars 2,8 kg), sākot ar ... $36.50

DĀMU MĒTEĻU DRĀNAS

Dm — biezs pelēks, bēša, zaļgans vai ķieģeļu sarkans audums ar retām svītrām. Ļoti izturīgs audums, $4.95 metrā Komplekts: 2,75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,2 kg) $22.25
D2 — angļu drāna dāmu mēteļiem — pelēka; zilgana vai zaļgana, vienkrāsaina, ļoti labas kvalitātes, $7.70 metrā. Komplekts 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,2 kg) ... $30.50
Dl — izcilas kvalitātes melna vai citās krāsas angļu mēteļu drāna, $9.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3.4 kg) ... $36.50
FFd — visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu dāmu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m drānas ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg), sākot ar ... $45.50

Šo saiņu cenām jāpieskaita klāt licence, porto un apdrošināšana.

5 kg sainim ... $6.50 10 kg sainim ... $8.50
15 kg sainim ... $10.50 20 kg sainim ... $11.50

Augšminētos komplektus var apvienot pēc izvēles līdz vēlamai svara robežai.

Lūdz uzdot pareizu pilnu vārdu un uzvārdu. Pretējā gadījumā adresāts saini var arī nesaņemt.

PASŪTINĀJUMU ADRESĒJIET,
PIEVIENOJOT ČEKU vai MO.

DV SAINĪŠU DIENESTAM,
123 HURON ST., Toronto, Ont., Canada

SESTDIEN, 3. septembrī, plkst. 8.00 vak.,
SEZONAS ATKL
BAL
Spēlē: A. Krūmkoka deju orķestris. ★
Ieeja, ieskaitot galdiņu, $2.00.
Neierobežotas parkošanas iespējas.

WASAGA
JAU
ATV
2 un 3 istabu
nogalēm un n
tas vieta: peld
jūsu atvaļināju
J. BAJĀRS

SIDRABENĒ
13. augustā, plkst. 8.00 vakarā
DEJU VAKA
14. augustā, plkst. 10.00 no rīta
BĒRNU JAUNATNES SPORTA
un
KANADAS JAUNIEŠU MEISTARSAC
VIEGLATLĒTIKĀ
27. augustā, plkst. 8.00 vakarā
DEJU VAKARS ar SIDRA
BALLES KARALIENES VĒLĒ

MĀKSLAS SAL
CREST FLO
567 Mt. Pleasant R
kus Crest teātrim,
Piedāvā:
● Visskaistākos un
ziedus — grieztus,
tojumus un tropis
Pasūtinājumus pieņem
HU 7-0491
Pāri ziediem liekā izvē
LATVIJU GLEZNOTĀJU ORIGINĀ
nesaistošai apskatei un iegādei pēc

Pieņemu pasūtinājumus audumi
VIENMĒR KRĀJUMĀ
piecu lakati, galvas la
latviski spilveni un se

HANDWEAVIN
Studio
Velta Vilsons, 117 Collier St., Toronto (ieeja no

ARNOLDS
BĒRZIŅ
R
● Nekustamu īpašumu birojs: m
kali, farmas, apbūves gabali.
● Apdrošināšanas aģentūra: aut
mēbeles, zādzības, nelaimes u.
● Notāriāta birojs: līg
kojumi, notāriāli a
jumi, obligācijas, a
u. t. t.
REALTOR
316 HARBORD ST., TORONTO. TEL.:

LATVIJAS AMERIKĀ
MODE
SPIEST
TORO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀ
● LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU K
● VIZĪTKARTES,
● DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZ
● KONCERTU PROGRAMMAS,
● SARĪKOJUMU BIĻETES,
● PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
● GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
● VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APL
u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TO
ONT., CANADA. TEL.: EM
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus

AKSAS. IEPĒRCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - DONLAND: 6 istabu dubultķieģeļu māja, ellas apkure, garāža. Kopīgā cena — $11.000,-, iemaksa $1.000,-. Atlikums uz izdevīgām obligācijām.

ĢĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ ĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ

ĀLITĀTES BOJĀ EJA

SAVU ĢENERĀĻU CIEŅU

DIS BRIVKUNGS FON FRIČS

nedara, bet dodas bibliotēkas istabu, kur Hitlers. ham Hitlers ir pavēlēblakus telpā. s, ar pūlēm valdidajas virspavēlnieks pa viņš grib darīt visu, umu noskaidrotu. ikta uzstāšanās. Pārnoskaidrot . . . Hitnē tas ir tikpat kā is. tagad teiktu: „Izgudmelots", ja viņš uzaiteru un Gēringu atviņa goda aizkaršanu, valoda, ko abi pēdējie

s ir vīrs, kam nekad runā par tik netīrām viņš vienkārši nezinam šinī gadījumā. atzīst, ka apvainojuli pret jums ir sma- Hitlers. (Gērings perreizes vēl pratiu, un tas ir atkārtoram teikto, kā arī ču pēc fotografi-

rasa kara tiesas izdod savu godavārnav šinī lietā vaino-

epieņem viņa godaiek priekšā konfronpvainotāju. ieņem: „Es gribu to

vācu tautas un nis un kanclers, kā ntes augstākais pader kādas durvis, lai ā vairākkārt soditu.

am pretī stāv vācu spavēlnieks un no-

viņš," saka noziedzdidams uz ģenerālmidts atkārto vārdu kādreiz Meisingeram

ungu nekad neesmu ka Fričs. s bezkaunības uzs paliek stāvot kā tes, un spēj tikai pieungs maldās."

k aizvests. sums valda bibliotē- Hitlers ir piegājis pie riezis muguru ģene- Beidzot viņš saka: dz, lai Jūs iesniegtu liktas veselības dēļ ējo tad liksim zālei

z neapķer šo vārdu i pamazām viņš sāk Hitlers tur viņu par tic noziedzniekam nam. gad viņš atrod toni, jadzēja runāt no pa-

riju tā viekārši paka un pieprasa, lai zdarīta kara tiesas

usēdams dodas blar gaida Hossbachs. ķermeņa smagumu uz kāda dīvāna, ie-

spiež galvu rokās un it kā sāpēs sten: „Tas bija viņš . . . tas bija viņš."

Hossbacham riebjas šī Gēringa teātŗa spēle, un viņš iziet gaitenī. Tanī pašā brīdī no bibliotēkas istabas iznāk Fričs un pastāsta par notikušo.

Tad Hitlers sauc pulkvedi pie sevis un viņam saka, ka viņš „nav pārliecināts par Friča nevainīgumu."

Tam dedzīgi pretojās Hossbachs. Viņš jūt, ka tagad Fričam vajadzīgs stipru viru atbalsts, un kā pirmais viņam ienāk prātā ģenerālštāba šefs ģenerālpulkvedis Beks.

Pēc ilgākas tielēšanās Hitlers piekrīt tūlītējai sarunai ar Beku.

Ir jau ap pusnakti, kad Hossbachs piezvana Bekam un lūdz viņu tūlīt ierasties pie vadoņa.

Izrādās, ka visā pasaulē daudz apbrīnotā un arī daudz ienīstā vācu ģenerālštāba šefa ricībā ārpus dienesta laika nav auto.

Hossbachs apsola tūlīt nosūtīt auto uz Lichterfeldi-Ost.

Ģenerālštāba šefs dzīvo Lichterfeldē-Ost? Hitlers sāk ausīties. Bet tur taču šmidts saņēma izspiesto naudu!

Un Hitleram, kurš šinī brīdī jūtas kā augstākais kriminālkomisārs, uzreiz ienāk prātā, ko viņš jautās Bekam.

Līdz pat šai dienai Hitlers ir tikai dažas reizes redzējis savu ģenerālštāba šefu, vienu no armijas svarīgākajām personām. Viņš nav pat vienu vārdu ar viņu runājis. Viņš zina, ka šis gudrais, graciozais vīrs nav naci un ir līdz šim ar to samierinājies.

ĢENERĀLPULKVEDIS LUDVIGS FON BEKS

Blakus Fričam par vienu no vācu armijas gaisākām galvām ieskatāms ģenerālštāba šefs ģenerālpulkvedis Beks. Kā lielais vairums vecās, ķeizariskās skolas virsnieku, arī viņš neieredz nacionālsociālistus un Hitlera valdīšanu ieskata par pārejošu jaunumu, no kura vācu tauta katrā ziņā tiks vaļā. (Kā viens no galveniem 1944. g. 2. jūlija sazvērestības vadoņiem viņš tiek pakārts). Ja partijai līdz šim nav tikpat kā nekāda iespaida vācu armijā, tad tas ir lielā mērā Beka nopelns. Beks nav politīkis, bet karavīrs, un kā tāds nekad nebaidās atklāti pateikt savas domas. Hitlers ir labi informēts par Beka nostāju, bet ir pagaidām bezspēcīgs pret to kaut ko uzsākt. Ar to ir izskaidrojams apstāklis, ka, būdams vācu bruņoto spēku augstākais pavēlnieks, Hitlers piecu gadu laikā nav nekad aicinājis pie sevis uz kādu apspriedi ģenerālštāba šefu — vācu armijas smadzenes.

(Turpinājums sekos).

Latvijas Amerikā pārstāvis Hamiltonā,
JĀNIS GAILĪTIS.
12 GREEN MEADOW RD., Hamilton, Ont., tel. FU 3-7717.

. LĪDUMA
LAS UN DELIKATEŠU VEIKALS,
RONCESVALLES AVE., TORONTO
UN ŽĀVĒTA GAĻA. ● VISAS EIROPĀ PAZĪSESU ŠĶIRNES. ● MĀJPUTNI. ● BAGĀTĪGĀ IZLĒ DELIKATESES UN UZGRIEŽAMIE.
E 2-8762. Veikaliem parastā atlaide.

Jūs ietaupisit naudu un laiku ar
Alfred STIKUTS Real Estate
uzticamiem pakalpojumiem Jūsu nekustamu īpašumu iegādē.
HU 1-0431. HU 1-7103.
189 BALLIOL ST., TORONTO 7.

SEZONAS ATKLĀŠANAS
SESTDIEN, 3. septembrī, plkst. 8.00 vak.,
BALLE
PALACE PIER TORONTO
Spēlē: A. Krūmkoka deju orķestris. ★ Loterija. Rozes. Pilna bufete.
Ieeja, ieskaitot galdiņu, $2.00.
Neierobežotas parkošanas iespējas.
Visus laipni ielūdz DV TORONTO SAIME.

WASAGA BEACH — ROSEBUD COTTAGES
JAUNS LATVIEŠU PASĀKUMS
ATVĒRTS VASARNIEKIEM
2 un 3 istabu kabīnes un atsevišķas istabas izīrējam nedēļu nogalēm un nedēļām. Ēdienu pašgatavošana. Lieliska atpūtas vieta: peldēšanās - makšķerēšana. Reģistrējieties laikus jūsu atvaļinājumam! ★ Brīva lašu lietošana. ★ Ielūdz J. BAJĀRS — ROSEBUD COTTAGES, Moseley Street (tuvu FINA benzīna stacijai).

SIDRABENĒ
13. augustā, plkst. 8.00 vakarā
DEJU VAKARS
14. augustā, plkst. 10.00 no rīta
BĒRNU JAUNATNES SPORTA SVĒTKI
un
KANADAS JAUNIEŠU MEISTARSACĪKSTES VIEGLATLĒTIKĀ
27. augustā, plkst. 8.00 vakarā
DEJU VAKARS ar SIDRABENES BALLES KARALIENES VĒLĒŠANĀM

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS & NOTĀRS,
133 Richmond St., W., Toronto 1, Ontario.
EM 6-8996 (darbā)
RO 7-5979 (mājā)
Atvaļinājumā no 1.—15. aug.

10% ATLAIDE pašreizējiem pasūtinājumiem.
V. KUČĀNS, kungu drēbnieks,
120 FERRIER AVE., TORONTO, (pie Danforth un Pape Ave.).
Tel. HO 1-5891.

Apkuŗu un ūdensvadu speciālists
Adolfs LAGŪNS
Tel. LE 1-6583, Toronto.

Frizieris
PAULIS STRAZDIŅŠ,
292 DUNDAS ST., W., (pie Mc Caul), TORONTO
JOE MAN'S BARBER SHOP, atvērts ik dienas, izņemot trešdienas, kad slēgts.

TAUTIEŠI KLAUSAITIES LATVIEŠU RADIO RAIDIJUMUS
LATVIEŠU ATBALSS
(Latvian Echoes)
no Niagaras CHVC raidītāja
katru otrdienu no plkst. 7—8 vakarā,
uz viļņu garuma 1600 (ar 5000 vatu jaudu)
Raidījumu vadītāja adrese: 417 DOVERCOURT RD., TORONTO 3, ONT.

Danforth - Greenwood
IZĪRĒJAMS
nemēbelēts 3 istabu dzīvoklis ar virtuvi un garāžu.
Zvanīt HO 6-9413, Toronto.

Pilsētas rietumos pie
Jane IZĪRĒJAMA
6 istabu māja ar lielu dārzu par $125,- mēnesī.
Zvanīt pēc pl. 6 vakarā.
LE 3-3475, Toronto.

C. G. TODD LTD
REAL ESTATE
Aizdevumu sagāde. Lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs Hamiltonā.
418 MAIN ST., E., HAMILTON.
OJĀRS IEVIŅŠ. Tel. JA 8-6336. VALDIS TUKLERS.

Meklē
LANKEVIČU EDUARDU,
dzimis 1917. g., lokomotīves vadītājs.
Rakstīt vai zvanīt
P. LAPIŅŠ,
36 A LANGLEY AVE., TORONTO. Tel.: HO 5-9934.

Bloor - Dufferin rajonā
IZĪRĒJAMA
pieaugušiem liela, gaiša, glīti remontēta istaba ielas pusē un moderna virtuve. Ļoti laba satiksme un iepirkšanās. Uz vēlēšanos garāža. Zvanīt katrā laikā.
LE 1-8036, Toronto.

LICENCĒTI ELEKTRIĶI
Jaunas instalācijas un labojumi.
R.P.M. ELECTRIC, 160 Woburn Ave., Toronto,
RUD. PURVS. TEL.: HU 3-1640.
Pārdodam visāda veida elektriskos piederumus. Tautiešiem atlaide.

ARNOLDS
BĒRZIŅŠ
REALTOR
● Nekustamu īpašumu birojs: mājas, veikali, farmas, apbūves gabali.
● Apdrošināšanas aģentūra: auto, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes u. t. t.
● Notāriāta birojs: līgumi, tulkojumi, notāriāli apstiprinājumi, obligācijas, aizdevumi u. t. t.
316 HARBORD ST., TORONTO. TEL.: LE 4-8447.

MĀKSLAS SALONS
CREST FLORISTS
567 Mt. Pleasant Rd. — blakus Crest teātrim, Toronto.
Piedāvā:
● Visskaistākos un vissvalgākos ziedus — grieztus, ziedu sakārtojumus un tropiskus stādus. Pasūtinājumus pieņem pa tālruni
HU 7-0491.
Pāri ziediem lielā izvēlē
LATVIJU GLEZNOTĀJU ORIĢINĀLDARBI
nesaistošai apskatei un iegādei pēc vēlēšanās.

Pieņemu pasūtinājumus audumiem
VIENMĒR KRĀJUMĀ:
plecu lakati, galvas lakati, latviski spilveni un sedziņas.
HANDWEAVING Studio
Tel. WA 2-1315
Velta Vilsons, 117 Collier St., Toronto (ieeja no Church St.)

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
● LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
● VIZĪTKARTES,
● DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
● KONCERTU PROGRAMMAS,
● SARĪKOJUMU BIĻETES,
● PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
● GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
● VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792,
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NJUJORKA

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

7. augustā, pl. 11.30 Betlemes baznīcā dievkalpojums, māc. O. Gulbis; pl. 2.00 Port Vašingtonā dievkalpojums, māc. O. Gulbis; pl. 11.00 Vasaras nometnē dievkalpojums, māc. A. Ozols.

14. augustā, pl. 9.00 Bronksas baznīcā dievkalpojums, māc. A. Ozols; pl. 11.30 Betlemes baznīcā dievkalpojums, māc. A. Ozols; pl. 11.00 Vasaras nometnē dievkalpojums, māc. O. Gulbis.

21. augustā, pl. 11.30. Betlemes baznīcā dievkalpojums, māc. A. Ozols; pl. 11.00 Vasaras nometnē dievkalpojums, māc. O. Gulbis.

28. augustā, pl. 11,30 Betlemes baznīcā dievkalpojums, māc. R. Zariņš; pl. 11.00 Vasaras nometnē dievkalpojums, māc. A. Ozols.

4. septembrī Betlemes baznīcā dievkalpojuma nebūs.

Draudzes kanceleja Bruklinā, draudzes namā vasarā atvērta samazinātu laiku: darbdienās, atskaitot pirmdienas, no pl. 11-1 dienā; divreiz nedēļā arī vakaros: otrdienās un piekdienās no pl. 6-8. Pirmdienās kanceleja slēgta. Draudzes darīšanas var kārtot arī svētdienās pēc dievkalpojumiem.

Telefoni: draudzes kancelejā SOuth 8-7721, vasaras nometnē 518 — Tannersville 186-R 1.

DETROITA

Mācītājs Valters Liventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

Detroitas ev. - lut. latv. Kristus draudze.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand Sk.

7. augustā dievkalpojums baznīcā nenotiks. Lūdzam apmeklēt Latviešu ev. - lut. baznīcas Jaunatnes dienu dievkalpojumu 7. augustā, pl. 11 Concordia Teachers College Gymnasium Hall telpās, — 7400 W. Augusta Blvd. Piedalās mācītāji A. Cops, V. Liventāls u. c.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Māc. Pāvils Kirsons, Meivudā, Ill., tel. FI 2-2420

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi ik svētdienas, pl. 10,30 no rīta Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave, Maywood.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 39 Ave. Belwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katrā svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 44619.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMVA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St. tel. 4-8255.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E. Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā pl. 2 p.p bērniem pl. 1.15 p.p.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 1.30 dienā. Draudzes svētdienas skola pl. 1.00 dienā. Jaunatnes stunda pl. 3.00 dienā. Māc. J. Meisters.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 40302

Svētdien, 7. augustā, pl. 10.30 dievkalpojums Port Arturas Getzemanes baznīcā, prāv. A. Mitulis.

TORONTO

Māc. R. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Māc. A. Lasis, 50 Dewson St., Toronto Ont., tel. LE 6-2510

7. augustā dievkalpojums Saulainē.

14. augustā, plkst. 2 p. p., dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

21. augustā dievkalpojums Saulainē.

Draudzes mācītājs, sākot ar 11. jūliju, sastopams Draudzes namā, 200 Balmoral Ave. piekt. dienās no plkst. 2 p.p. līdz pl. 9 vakarā (telefons — WA 4-8537). Ja mācītājs nav sastopams savā dzīvoklī (tel. LE 6-2510), tad, steidzamības gadījumā var zvanīt uz Saulaini (tālsatiksme — IVY 3, Ring 5).

Mācītājs vēlētos iekārtot sev atvaļinājumu, sākot ar 15. augustu. Ja vien iespējams, lūgums šaj laikā nepieteikt amatdarbus.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

Sestdien, 13. augustā, plkst. 7,30 vakarā dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

Svētdien, 28. augustā, plkst. 2.30 p.p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

Bramptonā Latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojums 7. augustā, plkst. 1.30 p.p. Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2335.

Svētdien, 7. augustā, plkst. 7.00 vakarā dievkalpojums.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus. Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

ST KATARINES

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Niagara Falls, Ont. — latviešu ev. lut. draudzē 7. augustā, pl. 2 p.p. dievkalpojums anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd. Dziesmu grāmata.

Londonas latviešu ev.-lut. draudzē dievkalpojums 14. augustā, pl. 1.30 p.p. Trīsvienības lut. baznīcā Oxford un Collborne St.

Sv. Katarīnas latviešu ev.-lut. draudzē dievkalpojums 21. augustā, pl. 3.30 p.p. Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

EDMONTONA

Māc. Elmārs Caune (10990 - 125 St. Tālr.: HU 8-1693, Edmonton, Alta).

SADBERI

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Timminsā svētdien, 14. augustā, plkst. 15 lut. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums.

Sadberijā svētdien, 21. augustā, plkst. 13 Sv. Jāņa baznīcā dievkalpojums.

Timminsā svētdien, 4. septembrī, plkst. 15 lut. baznīcā iesvētes dievkalpojums ar Sv. Vakarēdienu.

Iesvētīti Sadberijā: Zina Apare, Verners Apars, Juris Āboliņš, Andrejs Segliņš.

VINIPEGA

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa - Ontario. Tel - RE 3-3906

MONTREĀLĀ

Māc. V. Sēters, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

Draudzes lauku īpašumā Tērvetē 6. augustā, plkst. 3 p.p. svētbrīdis, Bērnu svētkus ievadot.

Montreālā, 13. augustā, plkst. 7 vak. svētvakara dievkalpojums.

Draudzes lauku īpašumā Tērvetē 21. augustā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums.

No š. g. 5. septembŗa līdz 24. septembrim mācītājam piešķirta atvaļinājums.

Māc. Artura Voitkus,

Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave., (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl 8 Bībeles vakari Welmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārējie dievkalpojumi notiek sest dienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos, pl 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu; viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs Tel. AM 1-4218

PAŠU PRIEKAM UN DĀVANĀM IEGĀDĀJIETIES
GRĀMATAS

J. Klidzējs — stāsti — VIŅAS UN VIŅI	$3.35
K. Raudive — romāns — NEREDZAMĀ GAISMA	$3.90
K. Raudive — UN PIEDOD MUMS	$3.60
Ortega Y Gasset — esejas — MEDITĀCIJA PAR MILESTĪBU	$3.35
Dz. Freimanis — romāns — VIĻŅI	$3.30
Dr. H. Tichovska red. TRIMDAS 10 GADI	$4.30
Z. Mauriņa — DANTE	$2.10
Z. Mauriņa — TRAĢISKAIS SKAISTUMS	$2.80
Z. Mauriņa — BALTAIS CEĻS	$2.30
Z. Mauriņa — DZĪVES APLIECINĀTĀJI	$2.30
I. Grebzde — ZOSUKALNA MEITENES	3.60
A. Niedra — UGUNS PĀR RATA KALNU	3.40
A. Gulbis — Z. A. MEIEROVICS	8.00
J. Miesnieks — BĒRZUPJU ĢIMENES PORTRETS, tom.	7.20
T. Heijerdals — AKU - AKU	3.60
N. Kalniņš — CIEMS UZ RITEŅIEM	3.40
A. Gailītis — DIENAS SENĒJĀS	3.00
J. Veselis — DIVAS MĀSAS	3.00
J. Veselis — VELGAS MĪLESTĪBA	3.40
A. Bērziņš — KĀRLIS ZARIŅŠ	5.00
E. Mednis — SAULE DEJO	4.00
I. Leimane — VILKACU MANTINIECE	$6.80
Z. Mauriņa — IEDRIKSTĒTIES IR SKAISTI	4.95
TĀLĀ GAITA	4.00
ZIEMEĻU TEMAS	3.50
CILVĒCES SARGI	3.50
J. Klidzējs — DZENITORS	4.00
CILVĒKA BĒRNS	3.75
A. Čaks — MANA PARADĪZE	6.00
I. Gubiņa — DRAUGAM NEPIEMĒROTĀ SIEVA	2.80
A. Niedra — ZELTA VĀRTU PILSĒTA	3.40
MELNĀ MAGONE	3.00
J. Kilītis — ES KARĀ AIZIEDAMS	2.50
P. Kliāns — SIRILUNDAS ATGRIEŠANĀS	3.90
E. Virza — KĀRLIS ULMANIS	2.80
V. Kroders — SMIŅĒTĀJI	3.40
A. Saulietis - NEAIZBĒRAMA AKA	8.00
K. Skalbes — KOPOTIE RAKSTI ā	5.50—4.50
J. Rainis — KOPOTIE RAKSTI ā	3.70—3.50
R. Blaumanis — KOPOTIE RAKSTI I kompl.	45.00
R. Bangerskis — MANA MŪŽA ATMIŅAS, II	5.20
B. Pasternaks — DR. ŽIVAGO	5.90
St. Cveigs — MARIJA ANTUANETE	5.80
J. Ziemeļnieks — KOPOTAS DZEJAS	7.00
K. Hamsuns — BENONI — ROZE	3.80
A. Voitkus — APROCE	1.90
I. Viksna — ES SAKU PALDIES	2.75
J. Sarma — NEGANTNIEKS	4.00
K. Lesiņš AKLĀ IELA	2.60
A. Sprūdžs — ASARU LIEKŅA	2.35
AVE MARIJA — dzeju ant.	3.75
A. P. Mierkalns — ATLANTIDA, dzejas	1.50
TRĀDIRIDIS	2.00
PURPURA SIRDS	3.50
A. Spekke — BALTIJAS JŪRA SENAJĀS KARTĒS	6.00
TĀ ZEME IR MŪSU, dz. ant.	5.50
J. Veselis — DIENAS KRUSTS	3.00
Rutku Tēvs — DUMPĪGĀ RIGA	2.80
P. Baka — DĒLI	3.80
B. Senkēviča — ĢIMENES GODI	4.00
V. Kārkliņš — TIKAI MĪLESTĪBA	4.20
A. Niedra — KAD MĒNESS DILST	3.60
Sikspārnis	3.90
A. Dziļums — LAILA NO RIGAS	4.00
K. Stalšans — LATVIEŠU UN LIETUVIEŠU AUSTRUMU APGABALI	5.00
U. Ģērmanis LATVIEŠU TAUTAS PIEDZĪVOJUMI	5.50
A. Eglītis — OTRANTO, dzejas	4.00

Krājumā ir daudz veco, kā arī jaunāko un visjaunāko izdevumu grāmatu, 1960. gada sienas kalendāri, apsveikuma kartītes, žurnāls Latvju Zeltene, ādas izstrādājumi, koka izstrādājumi — šķīvji un svečturi, dažādi audumi, kā sedziņas un spilvenu pārvalki.

Grāmatu pasūtinājumus pieņemam arī pa pastu. Pasūtinājumiem vērtībā virs $10,- pasta izdevumus sedz GRĀMATNICA. Līdz $10,- pie grāmatu vērtības jāpieskaita 25—50¢ pasta izdevumiem.

Pieprasījumus līdz ar naudas pārvedumu adresējiet:
DV GRĀMATNICAI,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, Ont., Canada.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

ļīdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai (Nevajadrīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti laikus savas maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāct. 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

A. E. LE PAGE

LIMITED REALTORS

MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD

982 DANFORTH AVE., TORONTO, HO 5-7527

Pārstāvis Konst. KĀRKLIŅŠ

Birojā: HO 5-7527 Mājās: HO. 6-5024

ĪPAŠUMI UN VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS

YONGE - LAWRENCE: Jauna 10 istabu 2 stāvos dubultķieģeļu māja (moderns duplex), ūdens - eļļas apkure, 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas, plats iebraucamais ceļš un 2 mūra garāžas. Moderns istabu sakārtojums. Plašas atpūtas telpas iespējas pagrabā. Iemaksa $8.000,-.

SCARBOROUGH pie 18. pieturas: Jauni, ultrā - moderni bungalovi A. Le Page apbūves rajonā.

DANFORTH - BROADVIEW: 7 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas, privāts iebraucamais ceļš un mūra garāža. Izmaksāts īpašums. Iemaksa $3.000,- un atlikumā viena 15-gadīga obligācija.

Sagādājam izstrūkstošo naudu iemaksām par zemiem procentiem.

Sūtiet dāvanu saiņus saviem piederīgiem

Izmantojiet mūsu firmas uzticamos, rūpīgos un ātros pakalpojumus.

GENERAL PARCEL and TRAVEL Co INC.

INTURISTA LICENCĒTS

SŪTA SAIŅUS UZ SSSR, LATVIJU, IGAUNIJU, LIETUVU, UKRAINU BALTKRIEVIJU u. c. REPUBLIKĀM

MŪSU NODAĻAS: 135 W., 14th St., New York 11, N. Y. Tel. CHelsea 3-2563. Atvērts katru dienu no plkst. 9—6; svētdienās no plkst. 9—4 p. p.
141 SECOND AVE., NEW YORK CITY. TEL. GR 5-7430.

217 E. Hennepina Ave., Minneapolis 14, Minnesota, Tel. FEderal 2-4908.

Atvērts darbdienās no pl. 9—6 un sestdienās no pl. 9—4.

39 Raymond Plaza W. Newark, N.J., Tel.: MArket 2-2877

332 Fillmore Ave., Buffalo 6, N. Y. Tel. MOhawk 2674

900 Literary Road, Cleveland 13, Ohio, Tel. TOwer 1-1461.

11339 Jos. Campau, Detroit 12, Michigan Tel. TOwnsend 9-3980

2134 Chicago Avenue Chicago 22, Ill. Tel. DIckens 2-8232.

632 W. Girard Ave., Philadelphia 23, Pa. Tel. WAlnut 5-8878.

132 Franklin Ave. Hartford Conn. CHapel 6-4724.

359 W. Broadway S. Boston 27, Mass. ANdrew 8-5040.

3216 Sunset Blvrd., Los Angeles 26, Cal. tel. Normandy 5-9887

Mūsu lielā un uzticamā firma ir apkalpojusi tūkstošiem klientu un ir tos pilnīgi apmierinājusi. 100% garantija, ka katru saini piegādās. Sūtījumus izdara 48 st. laikā. Mērķi sasniegs 6—7 nedēļās, ar gaisa pastu 7—12 dienās. Mums krājumā plašā izvēlē pirmklasīgas preces. Pieprasiet mūsu pilnīgo bezmaksas katalogu, kurā redzami visi izdevumi, arī muitas un pakalpojumu maksas.

SPORTS

Toronto DV futbolisti — 7. vietā

(mo) 3. līgas futbola meistarībā pēdējā spēlē DV vienība uzvarēja „Piccadilly" ar 2:0, tādējādi tabulā ierindojoties vidus daļā 12 vienību starpā. Līdzšinējās spēlēs DV vienība uzvarējusi 2, zaudējusi 3, bet neizšķirti beigusi 3. Vārtu stāvoklis vēl arvien ir negātivs — 11 iegūtiem pret tiem 17 zaudēti. Tabulas galvgalā ar 9 uzvarām un vienu neizšķirtu neapdraudēta atrodas „Emerald" vienība.

E. BRUSUBĀRDA

(Turpinājums no 3. lpp.)

Viņš ir vairākās nometnēs latviešu komitejas priekšsēdis un kultūrālo lietu vadītājs.

1951. gadā E. B. ģimene dodās pāri lielajiem ūdeņiem un apmetas uz dzīvi Milvokos. Jau 1952. gadā E. Brusubārdas koris, nez' kuro reizi, atsāk savu darbu; koncertē Milvoku latviešiem, dzied amerikāņu sabiedrībai un piedalās visos tuvos un tālos Dziesmu svētkos šai kontinentā. Blakus jubilāram, pēdējos gados, nostājas Ernests B. juniors, kas pamazām pārņem kora vadīšanu, blakus tam būdams apdāvināts pianists, kas guvis jau atzinību amerikāņu mūzikas lietpratējos.

Jubilārs savā garajā un mūzikai ziedotajā mūžā ir ne tikai rakstījis daudz apcerējumu un recenzijas mūzikas jautājumos, bet ir arī pazīstams kā komponists. Viņa kompozicijas dziedājuši vairāki koŗi, bet, kā jubilārs pats atzīst, viss lielums viņa darbu: kora dziesmas, solo dziesmas, klavieru un vijoles kompozicijas, atrodas jubilāra atvilktnē, jo kara apstākļu dēļ nav bijis iespējams tās publicēt.

Dēls Ernests pabeidzis Viskonsijas valsts konservātoriju un saistīts darbā pie skolas. Milvoku jauno talantu sacensībās klavieru spēlē 1953. g. Ernests jun. ieguva pirmo vietu. Dēls Jūnijs mācās vijoles spēli vietējā mūzikas kolledžā, bet meita Lidija mācās dziedāšanu un klavierspēli. Bez tam visi ģimenes piederīgie dzied koŗi un kā lielākā dziedātāju ģimene nesen tika godalgota Indianapoles dziesmu svētkos. Jubilārs, atskatoties uz savu gaŗo un svētīgo mūžu, ar prieku var konstatēt, ka aiz viņa stāv jaunā audze, kas sekmīgi ievadīta mūzikas pasaulē un godam varēs nākotnē nostāties tēva vietā.

Par spiti savam cienījamam vecumam, E. B. ir vienmēr visur klāt, kur latvieši pulcējas, un saka savu vārdu sabiedriskās lietās, bet viņa lielā mīlestība piederēs latviešu mūzikai, it sevišķi koŗa dziesmai. Nav Milvokos neviena nozīmīga koncerta, kur neredzētu jubilāru klausītāju vidū. Ar sasprindzinātu uzmanību viņš klausās priekšnesumos un arvien vēl saka savu vārdu latviešu dienas presē.

Apzīmējot E. B. lielos nopelnus latviešu dziesmu popularizēšanā un mūsu mūzikas vērtēšanā, viņa koris, pārējo latviešu organizāciju atbalstā, 6. augustā triko jubilāra godināšanu.

—ep.

PANĀKUMI ASV STUDENTU ŠACHĀ

Ļeņingradā tikko sākusies gadskārtējā studentu pasaules meistarība, kur piedalās 15 valstu komandas.

ASV komandā ir iedalīti abi latviešu izcilie šachisti: Ivars Kalme pie otrā galdiņa un Edmars Mednis pie ceturtā galdiņa. Pārējie komandas dalībnieki ir V. Lombardijs, R. Veinšteins, un rezervē A. Seidijs un E. Hersts.

Trūkst ziņu par PSRS komandas sastāvu, bet ļoti iespējams, ka tur ir rīdzinieks Aivars Gipslis. Tādā gadījumā turnīrā piedalītos 3 latvieši un gandrīz vai iznāktu pašiem sava komanda.

Meistarības sākums ASV komandai ir ļoti veiksmīgs un pēc 5. kārtas tā atrodas 1. vietā ar 18½-1½ punktiem, kamēr otrā vietā atrodas Padomju Savienība ar 15-5 p., bet 3. vietā Anglija ar 11-9 p.

1. kārtā ASV pārspēja Čechoslovākiju 3-1. Kalme uzvarēja bet Mednis zaudēja, kas ir arī vienīgā līdz šim zaudētā partija ASV komandai. 2. kārtā ASV uzvarēja Zviedriju 4-0. Kalme atkal guva punktu, bet Veinšteins un Mednis bija aizstāti ar rezervistiem. 3. kārtā ASV pārspēja Rumāniju 4-0. Šī uzvara ir tiešām ievērojama, ņemot vērā, ka Rumānija pag. gada meistarībā Budapestā ieguva 4. vietu, zaudējot tikai Padomju Savienībai 2½-1½. Diemžēl, nav zināms ASV komandas stāvoklis šinī sacensībā. 4. kārtā ASV trešo reizi pēc kārtas uzvarēja ar 4-0, šoreiz pret Holandi. Kalme un Mednis guva katrs pa punktam. 5. kārtā ASV sastapās ar Angliju un uzvarēja 3½-1½. Atkal Kalme un Mednis guva uzvaras.

Salīdzinājumam, ziemeļamerikāņu sīvākais konkurents Padomju Savienība pirmajās piecās kārtās panākusi šādus rezultātus: uzvaras pret Zviedriju 4-0, Rumāniju 3-1, Holandi 2½-1½, Angliju 3-1, un Dienvidslaviju 2½-1½.

Pag. gada meistarībās, kuŗās ASV nepiedalījās, uzvarētājai Bulgārijai ir tikai 8½-6½ punkti.

Līdzšinējie rezultāti dod ASV komandai lieliskas izredzes izcīnīt pirmo vietu un pie tam vēl spēlējot pašreiz spēcīgākajā šachistu zemē. Un šī panākuma kaldināšanā liela loma būs abiem latviešu jaunekļiem Ivaram Kalmem un Edmaram Mednim.

A.Z.

Dienvidamerika nepiekļaujas Kubai

Kubas ministru prezidents Kastro un viņa komūnistu labā roka Ernesto Guevara, Kubas saimnieciskais diktātors, kādā runā mudināja pārējās Dienvidamerikas valstis likt visus politiskos ienaidniekus pie sienas un pievienoties Kubas revolūcionārai kustībai. Guevara visvairāk uztraucās par Kubas revolūcijas piekritēju likteni Venecuēlā un Dominikāņu republikā. Kā vienā, tā otrā valstī valdību galvas personīgi nīst Kubas Kastro un līdz ar to viņa sekotājus. Guevaras kaujas saucienam likvidēt politiskos ienaidniekus resp. pastāvošās iekārtas Dienvidamerikā, līdz šim gan nav bijis nekāda iespaida, pat ne pietiekamu komentāru no valstīm, kuŗas viņš mēģina sakūdīt — no Venecuālas, Dominikāņu Republikas, Arģentīnas (no kuŗas nāk pats Guevara), Gvatemalas un Nikaraguas. Savas runas laikā Kubas saimniecības noteicējs pārmeta augšminētajām valstīm sadarbošanos ar amerikāņiem, imperiālisma kultivēšanu un padošanos Vašingtonai — „mūsu lielākajiem verdzinātājiem".

TIKAI PAR 1 DOLARU

darba algas technikuma audzēknis izlabo radioaparātus. Lietpratīgs darbs. Zvanīt vakaros, HI 4-8536.

UZVAR „LĀČU" KOPS

„Ja kādā skautu nometnē nebūtu sacensības, tas būtu tā kā „putra bez sāls," ziņojot par notikušajām sacensībām 31. jūlijā, skautu nometnē, pie Jirgenu saimniecības teica skautu pulciņa vad. K. Stunda. Viņš arī ziņoja, ka kopnovērtējumā no trim kopiem augstāko punktu skaitu ieguvis „Lāču" kops. Mazskautiem sacensībās izrādījušies abi kopi „Priedes" un Liepas" ar vienādām spējām. Nometnes priekšnieks bija vad. Jānis Ķesteris. Kā viesis tanī ieradās ASV latviešu skautu pr-ks vad. A. Artmanis. Skautu nometnes ugunskuru 30. jūlija vakarā iededza vecāku padomes loc. R. Miervaldis. Šī bija jau trešā skautu nometne šai vasarā.

AMERIKAS VALSTU KONFERENCE

San Hozē pilsētā Kosta Rikā šī gada 16. augustā sāksies Amerikas valstu organizācijas ārlietu ministru konference. Darba kārtībā paredzēti vairāki jautājumi, to starpā apvainojumu izpētīšana, ka Dominikāņu republikas prezidents personīgi vadījis atentāta mēģinājumu pret Venecuēlas prezidentu. Atentāts beidzās nesekmīgi. Ārlietu ministru konferences galvenais temats tomēr būs Padomju Savienības infiltrācijas mēģinājumi Dienvidamerikā un to apkarošana.

Mūsu laikraksta pārstāvis

LATVIJAS AMERIKĀ VILIS MIKELSONS

Kalamazū, 426 N. Prairie Ave. pieņem sludinājumus un kārto abonementus

VALDEMĀRS DAMBERGS

(Pārnesums no 3. lpp.)

Bet jaunībā iedēstīti priekšstati nav viegli izravējami. Dambergā dzejoju krājumi Dvēseles ritmi (1921.) Klusais karnevāls (1925.) vēl pilni šo svešo veidolu, kas ietverti māksliski visgatavākos pantos, tikai krājumā Zemes Mārai dzejnieks sāk pievērsties latviskai pasaulei, "ādīdams arī ciņas, kas notikušas viņa dvēselē šai pārejas laikā starp svešo, studijās iemācīto un latvisko, no jauna saskatīto.

Savu jauno dievišķīgā atklāsmē ieraudzīto pasauli Dambergs mēģinājis tēlot poemā Jaunā zeme, kuŗas fragmenti parādījušies, sākot ar Latvju Mēnešrakstu (1942.) vācu okupācijas laikā un beidzot ar Labieti 6. nr. (11956) Amerikā. Poēma nav pilnībā pazīstama, nav pat izināms, vai līdz galam uzrakstīta, bet arī tās izvilkumi dod skaistas ainas, poētisku ieceres lidojumu mainīgās vārsmās. Kā visos savos darbos, Dambergs risina formas problēmas, meklējot latviskā gara un skaistuma būtību. Bēgliem aizgrimusi ir dzimtā zeme, bet Damberga poēmā tā it kā iznirst no miglas jaunas ausmas spožumā:

Tomēr pārvērties, — viss mainās,
Iegūst neredzētu seju,
Lielu dzīvību un dzeju,
Līdz ko atmoda tam skaras —
un kā mūžīgs pavasaris
Lielā Dieva radošs gars!

Dambergs centies atjaunot arī komēdiju, ejot tālāk par Blaumani. Viņam ir daudz lēna humora, kas uzdzirkstī arī romānos, bet komēdiju pantos vijas, vizuļo rotaļīgi. No viņa komēdijām publicētas Ziedu viesuli (1921), Mēs viņus gūstīsim (1923), drāma Inta (1946., Dānijā), pārējās — kādas sešas — palikušas rokrakstā.

Bēgļubā iznākušas Damberga grāmatas ir: Zaļais rakstniecības koks (rotātora technikā, 1947., Zviedrijā), apcerējumi par literatūru; Visvalda Tūla jaunība, rom. (rotātora technikā, 1948., Zviedrijā); Dievu augšāmcelšanās, romāns (Imanta Dānijā, 1956.); Sarakstīšanās ar Edvartu Virzu un Viktoru Eglīti (Imanta Dānijā, 1954.). Tikai šīs pēdējās ir gliti, labi izdotas, īstas grāmatas.

Damberga vairs nav. Tie, kas viņu pazina, atmiņēsies laipnu, mierīgu cilvēku, vienmēr ieinteresētu par dzeju, mākslu, formas jautājumiem, vienmēr dzīvojošu latviešu tautas un pasaules garīgajā plāksnē. Tie, kas nejauši paņems rokā viņa grāmatas, būs savaldzināti, varbūt, ar kluso, neuzbāzīgo daiļumu, ar gaišo rāmo skatījumu, kuŗā visas ēnas izlīdzinās, visi samezgli un laikmeta posts, grūtumi apskaidrojas apolloniskā dzidrā mierā. Tieši salauztām tagadējo laiku neziņas samulsinātām dvēselēm Damberga rāmā proza un dzeja var dot daudz.

Par mirušo dzejnieku, kas aizgājis Dieva pagalmos un kā augumu paņēmusi Zemes Māte, mēs varam sacīt to pašu, ko viņš rakstījis par savu draugu Viktoru Eglīti, izdodams un rediģēdams tā vēstules.

„Nekavēsimies, nepiesaistīsimies vairs tik cieši pašām personām, — cik tās ir simpatiskas vai antipatiskas, cik un kādi trūkumi tām ir bijuši un kur un kā tās kļūdījušās; nepārmetīsim, ka tās varējušas rīkoties citādi un labāk. Lielākā daļa šo zaudējumos norakstāmo vai norakstīto ir jau viņsaulē, viņu vairs nav starp mums; palicis viņu veiktais darbs un radītās vērtības."

Tiešām, palicis veiktais darbs, kas no lielā Aizsaules klusuma staro mierīgs, neizmīcīgs pāri personības nobeigtajām šīs zemes gaitām.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Kāds TTC sabiedrības loceklis, kas grib palikt anonims, apgalvojis, ka Toronto transportkomisija 6 gadu laikā par sarikojumiem, izbraukumiem un cita veida izklaidēšanos izdevusi ap 120.000 dol. Kanadiešu laikraksti domā, ka šī ievērojamā summa, kas norakstīta reprezentācijas izdevumos, ir nesamērīgi augsta, zinot TTC financiālos apstākļus. Pēdējie ir tik spiedīgi, ka kopš 1950. gada vismaz 4 reizes paaugstinātas braukšanas maksas Toronto pilsētā.

Kanadas liberāļu partijas vadītājs Lesters Pirsons izstrādājis jaunu atbrunošanās programmu, kas ir visai nepopulāra pašreizējos apstākļos. Pirsons vēlas, lai RCAF stacionētās lidmašīnas Eiropā netiktu apbruņotas ar atomieročiem un lai pēc iespējas driz tiktu likvidētas Bomarka raķešu bazes Ziemeļontario un Kvebekas provincēs. Vienīgi akceptējams ir L. Pirsona ieteikums CF-100 izņīcinātāju vietā iegādāties ASV aviācijas visātrākās dzeta lidmašīnas, kas apbruņotas ar „Sidewinder" raķeti.

Konstrukciju darbi, kas iecerēti 30 milj. dolaru apmērā, varētu driz vien apstāties, domā laikraksts Toronto Daily Star", jo italiešu immigranti strādājot 14 stundas dienā par $1,20 stundā. Pie visa vainīgi esot būvuzņēmēji, kas izkalpinot immigrantus par niecīgu samaksu. Laikraksts ieteic šādu nenormālu stāvokli izbeigt.

Milda's FLOWERS

1597 BLOOR ST., WEST,

TĀLR. LE 6-2424, TORONTO 9, ONT.

Sākot otru darba gadu, izsakām pateicību visiem mūsu klientiem par mums dāvāto uzticību un ceram turpmāk to vēl vairāk attaisnot.

M. BERTULSONS.

MĀJU ĪPAŠNIEKI SAGĀDĀJU

1-ās un 2-ās

OBLIGĀCIJAS

Visizdevīgākie maksāšanas noteikumi.

Nesaistoša informācija, ME 3-8305, Toronto.

V. LIEPIŅŠ,

PIRMAIS LATVIEŠU OBLIGĀCIJU BIROJS TORONTO.

S&G TIRE SERVICE

Dunlop — Firestone — Goodrich Dealer

459 Roncesvalles Ave., Toronto

Tel. LE 4-6602

- VISĀDA VEIDA ZIEMAS RIEPAS.
- Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
- Mēs vulkanizējam un atjaunojam jūsu vecās. Zemas cenas. Riteņu balansēšana. Garantēts darbs.

Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.

DIŽSACENSĪBAS NOTEIKUMI NĀK DIENAS GAISMĀ

Mūsu laikraksta 1960. gada latviešu makšķernieku dižsacensības radījušas dzīvu interesi, kā organizētō, tā arī neorganizētō makšķernieku saimē. Šīs sacensības radījušas arī lielas galvas sāpes noteikumu izstrādāšanas komisijai, kuŗas priekšsēdētāja, sekretāra pozicijas un opozicijas līdera pienākumus esmu viens pats labprātīgi uzņēmies. Paklausot labiem padomdevējiem, nolemts, ka pirmajā dižsacensību gadā izciņā laidīsim tikai sešus kausus. Es ceru, ka arī jūs piekritīsit, jo neprāta darbs jau pirmajā konkursa gadā uz reizi izšaut visu pulvēri. Ja mēs jau šogad līktu izciņā labvēļu pieteiktos 23 sudraba kausus, tad nākošā gadā, gribot negribot, par lielāko sakeru balvā būtu jāliek apbūves gabals, motorlaiva vai autiņš. Nav jāaizmirst, ka nākošā ziema arī nav aiz kalniem, un, ka žibulētāji salstot, ir varbūt, desmit reizes vairāk nopelnījuši sudraba biķerus kā vasaras makšķernieki, siltā saulītē gozējoties. Sazinoties ar dažādiem izbijušiem juristiem, kuŗu brālībai arī es personīgi piederu, nolēmām, ka nav nekāds prāta darbs izstrādāt sarežģītus latviskai sūtībai piemērotus, dižsacensības noteikumus. Kanadieši šādas sacensības rīko jau gadiem, un tiem radušies pavisam vienkārši, visiem pieņemami noteikumi. Šos noteikumus, ar maziem grozījumiem, izlietosim arī savai latviešu makšķernieku sacensībai. Tā kā lielākais vairums esam jau Kanadas latvieši, un Kanadas pilsoņu papīros latvisko izcelšanos negribētos meklēt, tad par latvieti — makšķernieku uzskatīsim katru šejienes iedzīvotāju, kas var pierādīt, ka pieder un maksā nodokļus kādai latviešu draudzei, vai pieder pie kādas laicīgas latviešu organizācijas vai arī lasa resp. pats pērk vai abonē Kanadas latviešu laikrakstu.

Dzīvojot Kanadā, tīri tehnisku iemeslu dēļ pieteikuma forma būs jāizpilda angļu valodā, jo citādi būs neiespējami dabūt oficiālā liecinieka parakstu. Es te domāju mācītāja, pastmeistara, policista, mežu departamenta ierēdņa parakstu, kas apliecinātu, ka pieteiktā zivs atbilst kausa tikotāja aprakstam. Dr. P. Bārdiņš, kas savā laikā izsniedzis jau daudzus biķerus un kam ir labi piedzīvojumi, uzsver, ka bez oficiāla liecinieka uz biķeŗiem kandidēt var iedomāties tikai jokdaŗi un tā nodarīt pārestības nopietniem makšķerēšanas sporta cienītājiem.

Un tā nu te ir;

1960. gada „Latvija Amerikā" latviešu makšķernieku sacensības noteikumi:

1. Sacensībā var pieteikt visas sporta zivis: mazmutainos basus, lielmutainos basus, pikreles, ezera foreles, visas pārējās foreles, līdakas un maskijus. Īpašām balvām var pieteikt arī karpas un zušus.
2. Makšķerniekiem dižlomi pāpieteic „Latvija Amerikā" nodaļas „Brīvā daba" redaktoram A. Pelēkajam, 123 Huron St., Toronto 2-B, Ont. Pieteikumam jāpievieno izpildīts sacensību kupons. Saubu gadījumos priekšroka būs tam pieteikumam, kam pievienots būs arī loma foto uzņēmums.
3. Vērtēs tikai tās zivis, kas makšķerētas 1960. gadā Kanadā. Makšķerniekam jāuzskata sevi par latvieti un jāmēģina to arī pierādīt.
4. Makšķerēšanā atļauts lietot tikai āķi, resp., vizuli un auklu. Loms jāizceļ bez citu palīdzības. Makšķerēšana var notikt tikai valdības noteikumos paredzētajos laikos.
5. Visas godalgas piešķirs, vērtējot zivs smagumu. Īpašām balvām vērā ņems arī makšķernieka vecumu.
6. Visiem pieteikumiem jābūt pieteiktiem vēlākais līdz š. g. 15. decembrim.
7. Tiesnešu kollēģijas lēmums nav pārsūdzams un ir galīgs.
8. Sacensībā nevar piedalīties „Latvija Amerikā" apgāda un redakcijas darbinieki un viņu piederīgie.
9. Pieteiktām zivīm jābūt svērtām valdības pārbauditos svaros, un svars ar savu parakstu jāapliecina tam lieciniekam: mierīgiem, pastmeistaram, zivju un medību pārraugam, policijas ierēdnim vai mācītājam.
10. Visi pieteikumu pievienotie foto uzņēmumi paliek „Latvija Amerikā" īpašumā.

Un, te ir pieteikuma kupons angļu valodā:

„LATVIJA AMERIKĀ" 1960 FISHING CONTEST ENTRY FORM.

Name ..... Age .....
Street address .....
City, town or village .....
Kind of fish ..... date caught .....
Weight on inspected scale ..... lbs. ..... ozs.
Where caught .....
Signature of fisherman .....
I hereby confirm the particulars set forth above are true, having witnessed the weighing of this fish.
Signature .....
Address ..... P. O. .....
Title ..... date .....
Justice of Piece, Conservation officer, Police Constable, Postmaster, Clergyman.
This entry form must by completed in every detail

„LITTLE RIGA" DELIKATEŠU VEIKALS,

343 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 4-8974.

MŪSU SPECIĀLITĀTE

- VIESĪBU GALDI, AUKSTĀS BUFETES.
- AUKSTO UZKOŽAMO PLATES kokteiļu partijām.
- DAŽĀDU SALĀTU IZVĒLE uz pasūtījumu — (WALDORF, OLIVJE, ŠRIMPU — SPARĢEĻU u. c.)

VIJA KRAUJIŅA.